

Komunální 2023 projekt roku

PŘÍLOHA ČASOPISU
MODERNÍ OBEC č. 1/2024

Komunální projekt roku 2023:
Přehled soutěžních projektů

Podpoříme i váš projekt

Doprava

- místní silnice, dálnice a obchvaty, mosty, podchody
- dopravní terminály, parkovací zařízení, bezpečnostní prvky
- veřejná a nemotorová infrastruktura (cyklostezky apod.)
- vozový park, sdílená mobilita a elektromobilita

Energetická infrastruktura

- vodohospodářská infrastruktura
- odpadové hospodářství
- opatření na úsporu energie, EPC, výroba obnovitelné energie, sítě dálkového vytápění

Sociální infrastruktura

- veřejné sociální a cenově dostupné nájemní bydlení
- domovy pro seniory, studentské bydlení
- vzdělávací a kulturní zařízení, sportoviště
- rozvoj průmyslových areálů, veřejné budovy

Více informací na:
www.nrb.cz/verejny-sektor

Vážení a milí čtenáři,

Mgr. IVAN RYŠAVÝ,
šéfredaktor časopisu Moderní obec

když jsme v redakci počátkem loňského prosince chystali do tisku tuto přílohu Moderní obce s přehledem všech projektů, které se účastnily soutěže Komunální projekt roku 2023, znovu jsem si při pročitání jejich přihlášek uvědomil, že to s naší vlastní není tak zlé, jak se občas proslychá.

Kde jsou však všichni ti experti, kteří tvrdí, že obcí u nás máme příliš mnoho a že redukcí jejich počtu by se stav veřejných financí zlepšil? Ať si, hrome, zajedou podívat se na Rakovnicko do té malé vesničky s necelými dvěma stovkami obyvatel, kteří v době krizí všeho druhu z vlastních úspor vydatně přispěli na obnovu místní zvonice!

Nebo ať se vydají k Brnu na Tišnovsko, kde si ve zhruba stejně malé (ale ve skutečnosti „velké“ silou své komunity) obci převážně svépomocí vybudovali menší, avšak moc pěkné komunitní centrum! A považte, ona je to nízkoenergetická stavba, má vyřešené hospodaření s dešťovou vodou, umí rekuperovat teplo, je vybavena moderní audiovizuální technikou – a dokonce má i dálkový monitoring a ovládání vnitřní teploty, žaluzií apod.!

Ano, i o takových projektech se v této příloze Moderní obce dočtete. A také v této souvislosti ptejme se (nikoliv však sami sebe, protože my v redakci i vy, naši milí a vážení čtenáři, tu odpověď společně známe), zda by uzákoněné rozhodnutí o slučování malých a menších obcí v nich takové a podobné aktivity lidí ještě více povzbudilo, nebo naopak zmrazilo? Jak a kudy by se ubíral další osud někdejších sice menších, avšak původně velmi činných obcí, které by byly degradovány na pouhé trpěné přívěsky velkých sídel, k nimž by byly připojeny? Samozřejmě lze diskutovat o tom, zda by takových případů bylo hodně nebo jen málo...

Ano, i o takových projektech se v této příloze Moderní obce dočtete. A také v této souvislosti ptejme se (nikoliv však sami sebe, protože my v redakci i vy, naši milí a vážení čtenáři, tu odpověď společně známe), zda by uzákoněné rozhodnutí o slučování malých a menších obcí v nich takové a podobné aktivity lidí ještě více povzbudilo, nebo naopak zmrazilo? Jak a kudy by se ubíral další osud někdejších sice menších, avšak původně velmi činných obcí, které by byly degradovány na pouhé trpěné přívěsky velkých sídel, k nimž by byly připojeny? Samozřejmě lze diskutovat o tom, zda by takových případů bylo hodně nebo jen málo...

Leč v této příloze věnujeme pozornost rovněž projektům velkých, ba i magistrátních měst, přičemž nechybějí ani příklady z české metropole. Oproti minulým letům projektů z velkých měst v soutěži zřetelně přibýlo. Jistě, pravdu mají mnozí, kdo poukazují na fakt, že anonymita života v takových městech dobrým sousedským vztahům a fungování místních komunit příliš nepřeje. Avšak uvádíme i několik projektů z měst, jejichž osvědčená vedení hledají (a nacházejí) způsoby, jak posílit soudržnost obyvatel mezi sebou navzájem i se svým městem, třeba... Třeba komunitním plánováním či participativním rozpočtováním.

Výsledkem takových aktivit a snah ve městech bývají spíše menší, ale velmi vděčné projekty, například v podobě nových dětských hřišť či sportovišť. Nebo komunitních zahrad – i takový projekt totiž popisujeme.

A ještě jedna úvaha v souvislosti s většími městy. Jejich radnice a magistráty pochopitelně uskutečňují i rozsáhlé projekty za desítky či stovky milionů korun (i ještě dražší). Jeden příklad za všechny: Město s pětaticeti tisíci obyvateli skvostně zrekonstruovalo (a zmodernizovalo) své divadlo. To neslouží pouze dvěma místním ochotnickým divadelním souborům, ale rády tam zavítají profesionální i amatérští divadelníci z celé republiky a konají se tam rovněž prestižní celostátní přehlídky ochotnických divadel. Není se co divit, že na divadelní představení se tam sjíždějí diváci ze široka daleka.

Jenže ouha! Rozsáhlá rekonstrukce divadla vyšla na bezmála dvě stě milionů korun a celou tuto sumu město zaplatilo ze svého rozpočtu. Takže ono asi něco bude na aktuální snaze Svazu měst a obcí ČR, aby se v rámci rozpočtového určení daní finančně lépe zhodnotily role, které města nad 30 tisíc obyvatel vykonávají vůči svým okolním regionům!

Příloha Moderní obce, kterou právě čtete, představuje rekordní počet 114 projektů, které se loni sešly v už devátém ročníku soutěže Komunální projekt roku. Věřím, že mezi nimi naleznete i takové, u nichž si řeknete: Neměli bychom zkusit něco podobného také u nás?

A právě v tom spočívá smysl naší soutěže. Ocenit můžeme pouze několik projektů z mnoha dalších, rovněž výborných. Ať jsou všechny projekty, o nichž se na dalších stránkách dočtete, nejen inspirací, ale také povzbuzením do nového roku, který pro nás všechny v tyto dny začíná!

Těším se s vámi všemi na shledanou v letošním jubilejním, už desátém ročníku soutěže Komunální projekt roku, který jistojistě vyhlásíme už brzy na jaře.

IVAN RYŠAVÝ

**Komunální
2023 projekt
roku**

**Komunální
2024 projekt
roku**

MODERNÍ OBEC – Měsíčník vydavatelství Profi Press s. r. o.

Příloha je samostatně neprodejná

Ročník XXX, číslo 1 • Vychází 2. 1. 2024 • Cena výtisku ve volném prodeji 100 Kč • Roční předplatné 1200 Kč • Adresa redakce: Moderní obec, Jana Masaryka 2559/56b, 120 00 Praha 2, e-mail: moderni.obec@profi.press.cz, www.moderniobec.cz • Reditel vydavatelství: Ing. Martin Sedláček, MSc., e-mail: martin.sedlacek@profi.press.cz • Šéfredaktor: Mgr. Ivan Ryšavý, tel.: 277 001 604, mobil: 731 454 597, e-mail: ivan.rysavý@profi.press.cz • Redaktorka: Ing. Eva Vítková, tel.: 277 001 615, mobil: 702 153 813, e-mail: eva.vitkova@profi.press.cz, Mgr. Simona Dvořáčková, mobil: 725 580 140, e-mail: simona.dvorackova@profi.press.cz • Inzerce: MgA. Michaela Glagolichová, tel.: 277 001 646, mobil: 737 273 712, e-mail: michaela.glagolicova@profi.press.cz • Grafická úprava: Martina Rychtaříková • Jazyková korektura: Věra Melicharová, Mgr. Hana Gruntorádová, Mgr. Marie Borská • Redakční rada: Mgr. Pavel Drahovzal, místopředseda SMO ČR a starosta obce Velký Osek, Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová, senátorka a advokátka; Ing. Jan Horník, starosta Božího Daru; Ing. Sylva Kováčiková, zastupitelka města Bílovce; • Vydává: Profi Press s. r. o., Jana Masaryka 2559/56b, 120 00 Praha 2, www.profi.press.cz • Předplatné, nové objednávky, distribuce a fakturace: tel.: 277 001 600, e-mail: odbyt@profi.press.cz • Reklamace: tel.: 277 001 600, e-mail: reklamace@profi.press.cz • Tisk: Tiskárna H. R. G., spol. s r. o. • MK ČR E 6995 • ISSN 1211-0507 • Poskytnutím autorského příspěvku autor souhlasí s jeho rozmnožováním, rozšiřováním a sdělováním internetem v kterémkoli tištěném nebo elektronickém titulu vydavatele či osoby s jeho majetkovou účastí, nebo v jejich souboru. Autor souhlasí s úpravami a odpovídá za právní i faktickou bezvadnost příspěvku. Nevýžádané rukopisy se nevracejí. • © 2024 Profi Press s. r. o.

| Vítězné prestižní celostátní soutěže Komunální projekt roku 2023 s jejími partnery a s osobnostmi, z jejichž rukou přebírali ceny – křišťálové srdce v otevřené dlaní

Děkujeme všem, kteří svou účastí a podporou projevili důvěru soutěži **Komunální projekt roku 2023:**

- účastníkům soutěže;
- místopředsedovi vlády pro digitalizaci a ministru pro místní rozvoj Ivanu Bartošovi, který soutěži udělil záštitu;
- Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu ČR a Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR;
- Svazu měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR; ■ partnerům soutěže a všech jejích kategorií;
- členům hodnotitelské komise soutěže.

Hlavní partneři soutěže

Finanční partner pro města a obce

Partner soutěže

Partner vítěze
soutěže

Partneři soutěžních kategorií

Sportovní hala Fénix v Havířově loni vévodila soutěži Komunální projekt roku

Celkovým vítězem soutěže Komunální projekt roku 2023 se stal projekt Rekonstrukce interiéru havířovské haly Fénix, který také vyhrál soutěžní kategorii Utváření veřejného prostoru.

Při vyhlášení výsledků soutěže v Praze za celý realizační tým obě ceny převzal primátor statutárního města Havířova Ing. Josef Bělíca, MBA, který je zároveň i členem dolní parlamentní komory.

VERA
ČESKÁ AUTOMOBILKA
ZEBRA
VÁŠ UŽITEČNÝ PARTNER

Poslední větší železniční stanice v Moravskoslezském kraji bez bezbariérového přístupu cestujících k vlaku se nachází v Havířově. Mj. i proto loni v říjnu Správa železnic tam zahájila generální rekonstrukci jak stanice, tak přilehlé trati.

Z DEMOLICE NAKONEC SEŠLO

Už předtím však ve městě proběhla rozsáhlá rekonstrukce železniční výpravní budovy postavené v šedesátých letech minulého století. Původně se dokonce uvažovalo o její demolici, nakonec však po dohodě města se Správou železnic vznikl projekt na její záchranu.

„Unikátnost projektu spočívá v tom, že se v něm podařilo zkombinovat jak práce a činnost Správy železnic, tak práce a činnost samosprávy, tedy města,“ řekl nám primátor **Josef Bělíca**. Dalším nepřehlédnutelným doprovodným efektem této spolupráce je rozsáhlá úprava přednádražního prostoru, kde díky městu vznikl nový nádherný dopravní terminál.

SLOUŽÍ MĚSTU I CELÉMU REGIONU

Původní výpravní budova se svým impozantním zjevem v duchu tzv. bruselského

stylu tedy zůstala zachována, avšak uvnitř se udály velké změny. Právě rekonstrukce interiéru haly byla nejvýznamnější investicí města v roce 2022. Od začátku roku 2023 je hala k dispozici jak obyvatelům města, tak všem dalším zájemcům z celého okolního regionu.

Nový mobilní prostor byl vybaven nejmodernějším technickým zázemím pro provozování sportovně společenského centra. Kromě kolektivních sportů, které potřebují velká hřiště, je zajímavým prvkem bouderingová plocha a dva trenažéry určené na výcvik lyžování a běžkování. V horních prostorách se nacházejí menší sály pro komornější sporty, jako například balet, tanec nebo gymnastiku.

Reprezentativní charakter haly navíc umožňuje ji využívat také k pořádání kulturních a společenských akcí, jako jsou koncerty, divadelní představení, přednášky, výstavy, projekce nebo galavečery. Ostatně během naší návštěvy Havířova se v hale konala výstava výtvarných prací žáků bohumínských škol.

SVÉ SI ŘEKNOU TAKÉ ŠKOLY

Bez zajímavosti není ani skutečnost, že havířovský magistrát už během roku 2021 pro základní školy zřizované městem vyhlásil soutěž o nový název budovy, která se měla proměnit ve sportovně kulturní centrum. Do výzvy radnice se zapojilo deset havířovských škol a přidalo se i dalších sedm základních škol ze spádových oblastí.

Desetičlenná komise složená z vedení města Havířova hlasováním vybrala vítězný návrh – Fénix. Ten vzešel z 1. stupně ZŠ Moravská a na žáky pak čekala odměna v podobě věcného daru v hodnotě 20 tisíc korun pro celou školu a zvláště pro tehdejší třídu III. A, včetně drobných dárek pro každého žáka.

Ostatně spolupráce vedení města se školami a jejich žáky není v Havířově ničím neobvyklým. Jak nám totiž už loni v listopadu prozradil primátor Josef Bělíca, využití finanční odměny za úspěch města v soutěži Komunální projekt roku 2023 tam nechají na rozhodnutí školského zastupitelstva, složeného ze zástupců místních základních a středních škol.

PST! Nerušíme havířovské ženy a dívky při cvičení v hale Fénix!

Z týmu, který primátoru Josefu Bělicovi pomáhal s realizací haly Fénix, jmenujme alespoň jeho náměstkyni **Ondřeje Baránka** a **Ing. Bohuslava Niemce**, vedoucí oddělení investic **Ing. Kateřinu Mikulovou** či tiskovou mluvčí města **Rosalii Seidl Pokornou**.

IVAN RYŠAVÝ

Sportovní hala Fénix v Havířově si ponechala původní vnější vzhled bývalé výpravní nádražní budovy v duchu tzv. bruselského stylu. Uvnitř je však proti minulosti k nepoznání

FOTO: ARCHIV MĚSTA

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Senioři v Postoloprtech mají zázemí v krásně zrekonstruovaných domech

Ocenění Sociální projekt roku patří Domům s pečovatelskou službou Postoloprty. Kromě vybudování krásného bydlení pro seniory se podařilo též obnovit zašlou slávu dvou měšťanských domů na náměstí a vystavět třetí. Jejich exteriéry a interiéry dokládají, že mistři řemeslníci ještě nevymřeli. Cenu přebíral loni v říjnu starosta města Zdeněk Pištora spolu s tajemnicí úřadu Janou Fišerovou, která se o projekt také velmi zasloužila.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Pohled na exteriéry dvou ze tří domů s pečovatelskou službou. Vlevo původní měšťanský dům U sv. Jáchyma, k němuž přiléhá zbrusu nový dům, jenž vznikl v místě proluky

vysvětluje **Zdeněk Pištora**, dlouholetý starosta města Postoloprty. A jak dodává, neméně důležité je i to, že se podařilo dvěma domům navrátit historický lesk, třetí vystavět ve stejném duchu a všem vtisknout uměleckou vizáž. „Kromě navrácení historické duše obohatily exteriéry a interiéry domů i nové prvky, takže se nám ve výsledku pěkně snoubí historie a současnost. A celé to úžasně zapadá do plánované revitalizace centra města,“ poodkrývá budoucnost starosta.

ESTETIKA RUKU V RUCE S ŘEMESLY

Domy s pečovatelskou službou tvoří svou polohou v historickém jádru z jedné strany ulici 5. května a z druhé strany ohraničují centrální Mírové náměstí. Všechny tři stavby jsou doplněny o estetické prvky, které jsou dokladem řemeslného a výtvarného umu v podobě mozaikových vitráží či ručně vyřezávaných kazetových dveří. Pochlubit se mohou dále umně opravenými historizujícími fasádami nebo ručně provedenými rostlinnými motivy z litého teraca, které najdeme nejen na podlahách. Kromě nadmíry esteticky ztvárněných interiérů společných prostor mají obyvatelé k dispozici nový dvorek osazený pergolami se zelenou střechou.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Pohled do nádherných vstupních prostor domu U sv. Jáchyma

Projekt měl také svou participační část. V rámci pracovní skupiny byla oslovena místní základní umělecká škola s prosbou o uspořádání soutěže mezi dětmi, jejímž výsledkem byl návrh motivu na unikátní velkoformátovou mozaikovou vitráž pro pečovatelský dům U sv. Jáchyma. Tu mistrovsky zpracovala mezinárodně známá společnost. Vítězné návrhy dětí byly do mozaiky zapracovány včetně jmen jejich autorů.

NA OBZORU DALŠÍ REVITALIZACE

Rekonstrukce domů přispěla k pozitivnímu vnímání dané části města a zvýšení pocitu bezpečí. Jaké jsou plány do budoucna? „Od samého začátku jsme počítali s tím, že na projekt naváží další stavební úpravy města,“ říká Zdeněk Pištora. Jde především o centrální náměstí, jehož rekonstrukce se začala připravovat už loni na podzim, kdy město vybíralo zhotovitele. „Na rekonstruovaný dům U sv. Anny naváže nová plocha náměstí. Vznikne krásný moderní veřejný prostor, který bude netradiční. Důležité je také to, že seniorů bude ve městě a okolí nadále přibývat, takže plánujeme opravit naše stávající domy seniorů s pečovatelskou službou, které jsou ve velmi nevyhovujícím stavu. Takže kromě revitalizace města na projekt navážeme tímto sociálním směrem, jak nadále zlepšovat život seniorům ve městě,“ uzavírá starosta.

Dodejme, že velký podíl na realizaci projektu má především v úvodu zmíněná tajemnice městského úřadu **Jana Fišerová** a vedoucí odboru rozvoje města **Lenka Hofmanová**, jež se obě kromě jiného účastnily výběru vybavení, doplňků, osobně také navrhovaly vizáž některých součástí domů, kupříkladu podlah, kamenických prací či zámečnických prvků, které podtrhují jedinečnost staveb. O projekt se dále zasloužil stavbyvedoucí **Igor Zdeněk**, architekt a projektant **Břetislav Sedláček**, technický dozor investora **Pavel Schaller** a v neposlední řadě starosta města **Zdeněk Pištora**. ■

SIMONA DVOŘÁČKOVÁ

Město **Postoloprty** (asi 4700 obyv., okr. Louny) se v roce 2021 pustilo do finančně náročné, ale z hlediska revitalizace veřejného prostoru velmi prospěšné, rekonstrukce dvou měšťanských domů ze 17.–18. století. Nejen tyto, ale i další zdevastované domy v celém bloku však muselo město nejprve vykoupat. Součástí záměru revitalizace byla rovněž výstavba nového domu v místě, kde byla více než 40 let proluka. Nutno dodat, že celý projekt, jehož náklady překročily 47 mil. korun, město financovalo jen ze svého rozpočtu. Vzniklo 15 bytových jednotek pro seniory, kteří se do nich mohli začít stěhovat loni v září.

BYDLENÍ PRO SENIORY NA ÚROVNI

„Projekt je určen jako plnohodnotné bydlení pro naše seniory. V době, kdy přibývá starších spoluobčanů, se jedná o nejsmysluplnější využití. Tito lidé tady žili a pracovali a my jsme jim tímto počínem rádi vytvořili důstojné podmínky pro bydlení,“

Městu Dobříš leží na srdci zdravý pohyb (nejen) žáků a studentů

Nedostatek pohybu trápí velkou část populace. U dětí a mládeže je tento fakt o to závažnější, protože narušuje jejich zdravý vývoj. V Dobříši se rozhodli zabývat se tímto problémem a zároveň vyřešit špatnou bezpečnostní situaci před školním areálem ráno před začátkem výuky. Výsledkem je projekt Pěšky do školy, vítěz kategorie Veřejné zdraví a sport pro všechny. Inicioval jej starosta města Pavel Svoboda.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Projekt Pěšky do školy zklidnil dopravu ráno před školou a zpríjemnil žákům a studentům každodenní cestu do školy

vedla tzv. školní ulici ZŠ na Hanspaulce,“ přibližuje **Pavel Svoboda**, starosta Dobříše.

Další aktérka projektu, místostarostka **Jindřiška Romba**, dodává: „Sport a pohyb patří ke každodennímu životu, ale dnešní doba se proměňuje. I naši žáci a gymnazisté využívali čím dál častěji k cestě do školy vozidel rodičů, a my jsme na to chtěli reagovat i proto, abychom zajistili bezpečnost. Ráno panoval před školním areálem doslova chaos.“

Opatření, které město zavedlo, pomáhá zvýšit bezpečnost ráno před školami a vytváří příjemnější podmínky pro pěší docházku dětí do škol. Spočívá v úpravě automobilového provozu v části ulice přímo před základní školou. V ulici je zaveden zákaz vjezdu ve školní dny v čase mezi půl osmou a osmou hodinou ránní, tedy před zahájením vyučování. Do doby zákazu totiž v tomto čase projíždělo ulicí 130 až 200 aut. Rodiče, kteří přesto potřebují své děti dopravit do školy vozem, mají možnost vysadit je jinde.

ným pozitivem projektu bylo i otevření komunikace mezi městem a jeho obyvateli. Veřejnost vyplňovala před zavedením zkušebního provozu i po něm dotazníky. Byla nenásilně vtažena k participaci na úpravách veřejného prostranství a vedení města tím získalo řadu dalších námětů. Veřejnost byla zpočátku nápomocna při dohledu na ulici v době jejího uzavření. Rodiče doprovázeli děti do školy pěšky. Pilotáž doplnily přednášky nizozemského velvyslance pro školy o městské mobilitě. Město pro pilotní provoz získalo zápujčku elektrického cargobajku, který byl zájemcům k dispozici.

„Projekt Pěšky do školy nevnímáme jako jednorázovou záležitost, ale navážeme na něj dalšími opatřeními vedoucími k proměně veřejných prostranství. Mám na mysli třeba participativní rozpočet nebo tvorbu pocitových map. Jsou to všechno věci, které nás posunou směrem ke zdravému městu,“ připomíná Jindřiška Romba.

PODPORA DOPRAVY MĚSTEM NA KOLE

To, že různých opatření na podporu zdravého a bezpečného pohybu obyvatel, nejen dětí a studentů, po městě bude přibývat, potvrzuje také starosta. „Pro pěší chůzi je infrastruktura města dostatečná. Pokud se však týká cyklistů, existuje spousta věcí, které chceme postupně předělávat. V průběhu roku 2024 by u areálu zmíněných škol měl vzniknout jeden velký uzamykatelný přístřešek pro sto kol. Tím chceme podpořit děti a jejich rodiče, aby se nebáli jet do školy na kole,“ uvádí Pavel Svoboda. Konkrétní opatření zlepšující podmínky přepravy městem na kole měly být předmětem veřejného projednávání plánovaného na závěr loňského roku (tj. v době uzávěrky vydání této přílohy – pozn. red.).

Na projektu Pěšky do školy se kromě starosty města **Pavla Svobody** a místostarostky **Jindřišky Romy** podílela též učitelka ZŠ Dobříš **Jitka Suchá**, zastupitel **Jan Bureš** a radní **Štěpán Souček**.

SIMONA DVOŘÁČKOVÁ

KOMUNIKACE MĚSTA S VEŘEJNOSTÍ

Zavedení školní ulice bylo po tři týdny testováno v dubnu 2023 a od června platí trvale. Reakce veřejnosti na omezení vjezdu aut byly pozitivní i negativní. Doprovod-

FOTO: ARCHIV MĚSTA

S testováním zákazu vjezdu do ulice před školním areálem pomáhala i veřejnost

V posledních letech nabývá na intenzitě jev „mama taxi“, kdy se množství (zejména) školních dětí dopravuje ráno do vzdělávacích zařízení s rodiči autem a ti je vysazují téměř na samém prahu školy. S množstvím aut před začátkem vyučování se však rapidně zhoršuje bezpečnostní situace u škol. V zahraničí (nejblíže k nám v Rakousku) se před lety rozhodli proti tomuto fenoménu zakročit pomocí opatření zvaného školní ulice. Je potěšující, že první vlašťovky známe už i z našeho prostředí. Patří k nim město **Dobříš** (asi 8800 obyč., okr. Příbram).

ZLEPŠENÍ BEZPEČNOSTI A PĚSTOVÁNÍ NÁVYKU PĚŠÍ CHŮZE

„Ve městě máme dva areály základních škol, kterým říkáme první a druhá základní škola a hned za nimi je budova Gymnázia Karla Čapka. Dohromady tyto školy navštěvuje na dva tisíce žáků a studentů. Rozhodli jsme se podpořit je v tom, aby se pohybovali vlastní silou, pěšky nebo na kole. Inspiraci našeho projektu Pěšky do školy jsme získali v hlavním městě, kde jako první za-

Morkůvky si splnily dávný sen: Mají opět rybník, a navíc i zrekvltivovanou skládku

Vítězem soutěžní kategorie Ekologický projekt roku se stala obnova rybníka a souběžná rekultivace přilehlé skládky v Morkůvkách na Břeclavsku. Brigita Petrášová, starostka této obce s bezmála pěti sty obyvateli na Hanáckém Slovácku, realizací projektu úspěšně završila snahu svých předchůdců – starostů Františka Jurase a Jaroslava Kališe – vybudovat v Morkůvkách rybník.

ENERGIE AG
BOHEMIA
Myslíme na zítřek

Ekologický projekt roku

Přítom o rybníce na „přestavlkých gruntech“ v Morkůvkách se v historických záznamech píše od poloviny 16. století, ačkoliv první rybník tam podle všeho patrně měli už dvě stě let předtím. Na konci 18. století však císař Josef II. přišel s pozemkovou a zemědělskou reformou, která měla reagovat na rostoucí počet obyvatel a zvyšující se poptávku po potravinách. V jejím rámci se začaly vysoušet rybníky, které lidé proměňovali v úrodnou půdu vhodnou k pěstování různých plodin.

Tento trend později dostihl i Morkůvky a v první polovině 19. století vedl nejen k zániku tamního rybníka, ale i nedalekého Kobylského jezera o rozloze zhruba deseti tisíc hektarů, které ve své době patřilo k největším přirozeným jezerům střední Evropy.

Intenzivní zemědělská výroba v druhé polovině dvacátého století a silná meliorace, tedy odvodnění krajiny, přispěly k nedostatku vody v celé okolní přírodě.

PŘÍNOS KRAJINĚ I LIDEM

Až loni však mohlo konečně být splněno dlouhodobé přání obyvatel Morkůvek, aby v obci byl rybník obnoven. Po jeho kolaudaci v roce 2022 byl slavnostně „otevřen“ loni v květnu. Celkové náklady na jeho rybníka činily bezmála 11,5 mil. Kč, ale obci významně pomohla dotace EU v rámci programu Ministerstva zemědělství – Realizace opatření k ochraně přírody a k adaptaci na klimatickou změnu, stejně jako dotaze z rozpočtu Jihomoravského kraje – Podpora adaptačních opatření na změnu klimatu.

Když přijde řeč na přínos rybníka nejen pro obec, ale i pro okolní krajinu, Brigita Petrášová začne vypočítávat: „Zadržování vody v krajině, prevence sucha a povodní, vznik lokality pro živočichy a rostliny vázané na vodní plochu, relaxace místních obyvatel i návštěvníků obce, pozorování a poznávání života v rybníce a okolo něj nejen dětmi, splnění přání občanů, návaznost na rekreační areál (dětské hřiště, víceúčelové

FOTO: ARCHIV OBCE

Letecký snímek z jara loňského roku: nový rybník a vpravo v poli i už zavezená skládka

hřiště, plážový volejbal, objekt občerstvení, plánovaný pumtrack...), výchozí bod pro další plánované projekty – výsadbu zeleně, vycházkový okruh a cyklostezku, ptačí pozorovatelnu atd.“

REMÍZ MÍSTO BÝVALÉ SKLÁDKY

Součástí soutěžního projektu ovšem také byla rekultivace obecní skládky v lokalitě V Roklích, která byla využívána až do devadesátých let minulého století a nyní by nebyla „příliš chtěným sousedem“ nového rybníka. Pravda, už před dvěma desetiletími část skládky zrekvltivoval Myslivecký spolek Morkůvky, který si tam zřídil střelnici. Větší část však stále zůstávala otevřená

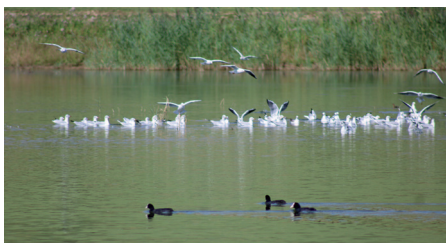

FOTO: ARCHIV OBCE

Nový rybník v Morkůvkách byl rychle objeven také vodním ptactvem. Ostatně obec tam plánuje zřídit i ptačí pozorovatelnu

a využívána pro jednorázová ukládání hlíny, stavební sutí apod.

Při budování rybníka se tak podle Brigity Petrášové samo nabízelo rekultivaci někdejší skládky řádně dokončit a využít k tomu vytěženou zeminu z rybníční kotliny. Ovšem bez problémů se to neobešlo. Obtížný byl například přístup k roklí po hlíněné polní cestě, která zejména za deštivého počasí kladla velké nároky na dovednost řidičů těžkých nákladních automobilů.

Problémem se stala také špatně odhadnutá kapacita rokle, do níž se všechna vytažená zemina z budoucího rybníka nevešla, a obec proto musela její likvidaci řešit za dodatečných finančních nákladů.

Nyní je však už celá rokle zavezená a probíhá tam povinná dvouletá biologická rekultivace (zelené hnojení). O tu se opět starají místní myslivci a do budoucna tam plánují obnovit remíz.

PODĚKOVÁNÍM ZÁVĚREM

O vybudování rybníka a rekultivaci rokle se spolu se starostkou významně zasloužili i místostarosta **Ing. Aleš Trlica**, projektant **Ing. Milan Bartolšic**, vedoucí výroby **Tomáš Pavlovič**, hydrobiolog, předseda komise životního prostředí zastupitelstva obce Morkůvky **Mgr. Martin Hýbner**, stejně jako **Ing. Ivo Podracký**, který vykonával stavebně technický dozor, ale i mnozí další.

„Děkujeme partneru soutěžní kategorie Ekologický projekt roku za finanční odměnu,“ uzavírá starostka Brigita Petrášová „Tyto peníze se nám budou hodit při plánovaných a již i částečně uskutečňovaných krajinářských úpravách okolo nového rybníka. V říjnu 2023 jsme vysadili přes 500 dřevin, na jaře 2024 plánujeme vysadit další desítky stromů a možná se podaří i stavba ptačí pozorovatelnu. Na nákup stromů a keřů se skládají sami občané.“

IVAN RYŠAVÝ

Komplexní nástroj pro odpadové hospodářství v Praze vyřešil řadu problémů

Pražská městská společnost Operátor ICT pro metropoli vyvinula a zprovoznila inovativní řešení skládající se ze tří samostatných projektů. Prvním z nich je Chytrý svoz odpadu, který využívá senzory umístěné v odpadových nádobách k monitorování jejich naplněnosti. Druhým projektem je RFID odpadové nádoby, který prostřednictvím čipů umožňuje detekovat svozy odpadových nádob. Třetím projektem je aplikace Moje Praha, sloužící k informovanosti občanů hlavního města Prahy. Hnací motorem celého počínu je Ondřej Šárovec, vedoucí oddělení inovací a pilotních projektů městské společnosti.

EKO KOM

přináší řešení hlavně velkým městům, ve kterých bývá problematika svozu odpadu komplexnější. „Je důležité říct, že rychle nebo pomalu se plnící komodity jsou specifikum spíše větších měst. Menší města a vesnice, kde nedochází k tak rychlému plnění, by samozřejmě mohly dynamický svoz využít i u všech komodit. A vím, že některé vesnice instalují čipy i do popelnic na papír a plast,“ vysvětlil Ondřej Šárovec.

Senzory se také hodí spíše pro nádoby se spodním výsypem a v podzemních kontejnerech. Nádoby s horním výsypem jsou totiž mnohdy nadužívané nebo hrozí riziko, že se do nich někdo dostane a senzor poškodí nebo odcizí.

POMŮŽE I UMĚLÁ INTELIGENCE

Systém se může rozšiřovat vesměs všemi směry a spíše než samotná technologie jej limituje počet lidí, kteří data zpracovávají. Proto se na magistrátu snaží postupně zapojit také umělou inteligenci.

Co se technologií týče, může je omezovat například slabý signál v některých lokalitách, takže je při zavádění chytrých řešení třeba myslet i na to. Také samotná instalace měla podle Ondřeje Šárovice svůj vývoj: „Když jsme s tím ještě neměli žádné zkušenosti, tak jsme například někde nainstalovali čip přímo v dráze proudu odpadu, takže se na nich zpočátku odpad zachytával a senzor si myslel, že je popelnice plná. To všechno jsme optimalizovali v průběhu několika let a trůfám si říct, že dnes máme jedny z největších znalostí ohledně těchto technologií.“

Veřejnost se do tohoto projektu může zapojit prostřednictvím naskenování QR kódů, které operátor nechal umístit na vybraný vzorek odpadových nádob. QR kód občanů přesměruje na web mojepraha.eu, kde jsou vyznačené lokality odpadových stanišť, jejich naplněnost i svozové dny. Lidé tam mohou také zanechat zpětnou vazbu.

ANNA SOLDATOVA

INSPIRACE I PRO DALŠÍ MUNICIPALITY

V Praze je nyní počet svozů pevně daný smlouvou se čtyřmi svozovými společnostmi, které obstarávají výsyp nádob. Do budoucna by ale město mohlo na některých stanovištích zavést vývozy jen podle aktuální potřeby. „Tento dynamický svoz bude možné nastavit u pomalu se plnících nádob. Už jsme to také řešili se svozovou společností. Takže u některých nádob by skutečně mohl systém fungovat tak, že čip nahlásí naplněnost například do osmdesáti procent, a do několika dní přijede svozová firma nádobu vysypat,“ upřesnila Zuzana Zadražilová s tím, že u rychle se plnících nádob, jako jsou ty pro papír nebo plast, to možné nebude a svozy zůstanou i nadále v pravidelných frekvencích.

Celý nástroj nebo jeho části jsou tak univerzálně přenositelné pro většinu samosprávných celků, i když je třeba dodat, že

Senzory a čipy v odpadových nádobách

Komplexní nástroj pro odpadové hospodářství podle **Ondřeje Šárovice** řeší především optimalizaci svozu odpadu, snížení nákladů na svoz odpadu, snížení zátěže na životní prostředí, zvýšení komfortu na silnicích, informovanost obyvatelů hlavního města Prahy, sběr dat pro další použití a optimalizaci veřejného prostoru.

Pilotní projekt byl testován v letech 2018 až 2020. Následně šel do takzvaného ostrého provozu, kde se osvědčil. Náklady hradil Magistrát hlavního města Prahy sám a přišly celkově na 20 milionů korun bez DPH.

Původně projekt testoval 424 senzorů. Dnes jejich počet po městě činí 2825 a celkově by jich mělo být až zhruba 6000. Když nahlédneme takzvaně dovnitř systému, uvidíme na monitoru velmi důkladně rozříděné množství dat a grafů, ze kterých pracovníci magistrátu **Zuzana Zadražilová** dokáže vyhodnotit stávající stav a také promýšlet různé úpravy svozů. Díky technologiím je pro město jednodušší také například kontrolovat provedené svozy.

Veřejnost se do projektu může zapojit prostřednictvím naskenování QR kódů

Ukázkovou péčí o veřejnou zeleň najdeme v pražských Strašnicích

Abychom navštívili park Na Solidaritě v Praze 10, musíme se vydat do poměrně frekventované části Strašnic. Z jedné strany přiléhá k hlavnímu tahu, po kterém se dostaneme až do centra metropole. Po dalších stranách ho obklopují obchůdky, kavárny, a najdeme tu také základní školu nebo Strašnické divadlo. Přímo uprostřed městského ruchu se však nachází tato klidná zelená část, které dominují vzrostlé stromy a klikaté chodníčky. O nadstandardní ochranu a vylepšení tohoto klidného ostrůvku se zasadil radní městské části Milan Maršálek.

STROM

JOHN DEERE

Odkryté mělké kořeny stromů

zpevněné plochy položit dlažbu. Ta je totiž propustná, a umožní tak bezpečný růst stromů.

LIDÉ ROZHODLI

Tato část revitalizace vznikla na základě projektu, který vybrali přímo samotní obyvatelé lokality. Právě ten totiž nejvíce naplňoval jejich představy o úpravě parku: zachoval jeho klidovou podobu a zároveň nabídl prostor pro rekreaci a odpočinek. Městská část nejprve provedla mezi lidmi šetření, aby zjistila jejich potřeby a preference ohledně trávení času v zeleném prostoru. Pak nechala vypracovat tři studie na revitalizaci celého parku a lidé mohli rozhodnout v elektronickém hlasování pro variantu, která jim vyhovuje nejvíc.

Právě zapojení veřejnosti je jedna z věcí, kterých si městská část cení nejvíc. „Ta revitalizace vychází vstříc názorům místních obyvatel. Jsou tu cesty, je tu posezení, které mohou místní využít a také s ohledem na bezpečnost je tu nové osvětlení, které tu dřív nebylo,“ ukazuje nám při procházce parkem radní městské části **Milan Maršálek**, který schválil odbornou péči o stromy

a dojednal prostředky pro celou revitalizaci i pro nadstandardní péči o zeleň.

Celkové náklady projektu činily za projektování a stavební část 13,3 mil. Kč včetně DPH. Městská část na to vyčlenila z rozpočtu 8,3 mil. Kč a zbytek poskytlo hlavní město z dotace v rámci adaptačních opatření na probíhající klimatickou změnu. Jde o největší dokončenou investici do úprav veřejného prostoru v Praze 10 během posledních let.

Využití moderních technologií prodražilo původní projekt zhruba o dva a půl milionů korun. „A my jsme samozřejmě rádi, že jsme ty finance využili, protože jsou ku prospěchu té stávající zeleně. My jsme tady sice vysadili zhruba dvacítku nových stromů, ale ty by samozřejmě s ohledem na svoji velikost a věk nenahradily ty původní vzrostlé stromy, kterým jsme tímto prospěli,“ dodává Milan Maršálek.

„Společně s kolegy budeme zkušeností využívat při dalších úpravách parkových ploch. Nejbližším plánem je dotažení projektové dokumentace s následnou realizací revitalizace jižní části parku Na Solidaritě,“ uzavírá Milan Maršálek.

ANNA SOLDATOVA

Pro odkrytí kořenů stromů byla použita technologie tlakového vzduchu AirSpade v kombinaci se sacím bagrem

Městská část Praha 10 chystala revitalizaci parku Na Solidaritě už od roku 2016. Jde totiž o významné zelené prostranství, na němž záleží také místním obyvatelům, kteří tam rádi tráví čas. Také proto je radnice do debat a plánů zapojila.

NOVÁTORSKÝ PŘÍSTUP

Samotná revitalizace je rozdělená do dvou částí, přičemž v roce 2023 se dokončila jedna z nich. Během prací radnice zjistila, že síť kořenů stromů je podstatně hustší a roste mělkěji, než se předpokládalo. Proto přistoupila k nadstandardnímu řešení, aby stromy co nejvíce ochránila. Dělníci nejprve kořeny bezpečně odkryli tlakovým vzduchem AirSpade v kombinaci s takzvaným sacím bagrem, což je v Česku dosud jedinečný postup. V místech, kde měly nově vzniklé chodníky protínat kořenovou soustavu, nechala radnice namísto

Na nádraží v Řevnicích vzniklo úžasné místo pro setkávání komunity

Vznik jedinečného místa k pořádání akcí komornějšího rázu, k setkávání lidí a současně záchrana technické památky. To je přínos vítězného projektu kategorie Kulturní a vzdělávací činnost. Přerod bývalého drážního skladu v Kulturní centrum Sklad 13 na vlakovém nádraží v Řevnicích má "na svědomí", ředitelka místní základní umělecké školy Ivana Junková. Za velkého přispění dobrovolníků, rodičů a přátel ZUŠ a s podporou města Řevnice.

PETRÁŠ REZEK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

FOTO: ARCHIV ZUŠ ŘEVNICE

Drážních skladů postupně ubývá. Tento z 19. století, který se nachází na vlakovém nádraží v Řevnicích u Prahy, se podařilo zachovat a vdechnout mu nové poslání jakožto Kulturní centrum Sklad 13 přezdívaný Dřevák

Osud bývalého drážního skladu s nákladací rampou z 19. století, který stojí u první koleje vlakového nádraží v Řevnicích, byl málem zpečetěn. Tato technická památka dlouhý čas chátrala a v souladu s velkou urbanistickou studií měla být zbourána v rámci revitalizace veřejných prostranství a výstavby parkoviště. Původní myšlenka na její zachování a nové využití vzešla od **Ivany Junkové**, ředitelky místní základní umělecké školy, která ve stavbě viděla velký potenciál pro rozvoj školy.

S PODPOROU MÍSTNÍ KOMUNITY

„Pozitivní v celé záležitosti bylo, že se městu v roce 2010 povedlo od Českých drah získat objekt bývalého drážního skladu a přilehlé pozemky do vlastnictví. Například v pražském Radotíně podobná stavba zůstala v majetku železnice a tak velká vůle zachovat ji tam nevznikla,“ říká Ivana Junková. S pomocí dobrovolníků z řad rodičů žáků, studentů a dalších přátel školy se v roce 2013 podařilo očistit objekt od nahromaděného odpadu a provést nejnnutnější opravy. „Město nám poskytlo kontejnery, které se plnily nánosy všeho možného. Ještě téhož roku jsme uspořádali první výstavu prací našich absolventů. A tím jsme spustili šňůru dalších akcí, abychom přesvědčili veřejnost, že ta budova má právo na další ži-

FOTO: ARCHIV ZUŠ ŘEVNICE

Kulturní centrum Sklad 13 je místem konání kulturních, vzdělávacích, společenských akcí komorního rázu, které organizuje nejen řevnická komunita, ale i přespolní zájemci

vot,“ poodkřívá počátky projektu ředitelka. Následující čtyři roky se v Kulturním centru Sklad 13, přezdívaném Dřevák, odehrával komunitní, kulturní a vzdělávací program v režii ZUŠ, ale také aktivity pořádané veřejností.

ODKAZ NA HISTORII ŽELEZNICE

Dalšímu využívání objektu však zabránil jeho havarijní stav. Mezi nadšené podporovatele tohoto neformálního kulturního prostoru patřila rovněž obyvatelka Řevnic, architektka **Šárka Sodomková**, která byla oslovena, aby připravila projekt jeho rekonstrukce. Připravila jej s ideou zachovat z původní stavby co nejvíce, aby zůstala připomínkou železniční historie. S financováním následné rekonstrukce pomohla dotace asi 3,2 mil. korun z Ministerstva pro místní rozvoj za účelem regenerace brown-

fieldů pro nepodnikatelské účely, 4,4 miliony šly z rozpočtu města.

Výsledkem první etapy obnovy dřevěné haly v letech 2021–2022 byl působivý sál s krbem, kulisou projíždějících vlaků, s kuchyňským koutem a terasami na rampách. Výrazným prvkem opraveného objektu je nový vstup, který vznikl z nákladního kontejneru a nahradil původní dveře. Nad vstupem vzniklo nové pódium a minibar. Slavnostní otevření proběhlo loni v březnu a ihned se navázalo komunitním setkáváním, vzdělávacím a kulturním programem.

KLUBOVNA OTEVŘENÁ VŠEM

V druhé polovině roku 2023 začala závěrečná etapa projektu rovněž s využitím dotace, jejíž součástí bylo doplnění prostoru kolem Kulturního centra Sklad 13 o další tři nákladní kontejnery, které budou sloužit jako administrativní, občerstvovací a sociální zázemí.

„Už v době začátků fungování Skladu 13 jako kulturního zařízení jsme chtěli, aby se stalo místem setkávání s programem, který není pevně řízen. Aby komukoliv, kdo bude mít chuť tento prostor nekomerčně využít, toto bylo umožněno. Má-li kupříkladu Klub rodičů při základní škole chuť uspořádat přednášku, podepíše smlouvu o bezplatném užívání prostoru a je to. To je pro mě to nejpodstatnější, že sem uživatelé a návštěvníci mohou vstupovat jako do klubovny. Zájem o pořádání akcí však mají i mimopražští. Na webových stránkách Skladu 13 máme veřejně přístupný kalendář akcí. Musíme ještě dořešit fungování projektu po finanční stránce. Budeme se samozřejmě snažit zajistit peníze prostřednictvím grantů, abychom mohli podporovat další výstavní akce a utáhlí provoz,“ uzavírá Ivana Junková.

Kromě iniciátorky projektu ředitelky ZUŠ **Ivany Junkové**, dobrovolníků a přátel školy a již zmíněné architektky **Šárky Sodomkové** se o vznik Kulturního centra Sklad 13 zasloužilo i vedení města Řevnic v čele se starostou **Tomášem Smrčkou**.

SIMONA DVOŘÁČKOVÁ

Brněnský magistrát loni začal úspěšně využívat **Tajemníkovu inovační výzvu**

Tajemníková inovační výzva je interní program navrhování a implementace zlepšovacích návrhů a malých inovací do chodu Magistrátu města Brna. Výzva umožňuje podávat návrhy jednoduše on-line prostřednictvím intranetu a bez prostředníků je přenášet k vedení úřadu – a současně ty nejlepší uskutečnit. S myšlenkou tohoto programu přišel tajemník magistrátu Ing. Oliver Pospíšil a úspěšně do procesu jeho přípravy a organizace vtáhl další klíčové osobnosti úřadu.

FOTO: ARCHIV MĚSTA BRNA

V rámci Zaměstnaneckého dne loni v květnu na brněnském Špilberku primátorka města Brna Markéta Vaňková vítěze a další finalisty, kteří přijali Tajemníkovu inovační výzvu, ocenila plaketami a finančními odměnami

Chytrá áčková obálka. Přívětivý a přehledný intranet. Elektronický oběh interních žádostí. Kultivovaná digitalizace interních formulářů. Tak znějí názvy některých nejzajímavějších a nejpřínosnějších zlepšovacích návrhů a inovací, které loni v rámci uvedeného programu podali zaměstnanci Magistrátu města Brna (MMB).

JAK UNIKÁTNÍ PROGRAM FUNGUJE

Tajemníková inovační výzva (TIV) je minimálně v rámci střední Evropy unikátním projektem. Kterýkoliv zaměstnanec brněnského magistrátu totiž podle předem zveřejněných pravidel má možnost podat neomezený počet návrhů na inovaci fungování úřadu. Může přitom navenek zůstat i anonymní ve všech fázích dané výzvy. Ve věci formální správnosti návrhu má jeho přihlašovatel k dispozici podporu ze strany k tomu určených zaměstnanců MMB. Návrhy se podávají v kategoriích **Proces** (zlepšování a zdokonalování procesů magistrátu) a **Infrastruktura** (lepší efektivita technické infrastruktury).

Předvýběr došlých návrhů provádí tajemník magistrátu, po němž se ve finálovém kole hodnocení ujímá odborný tým.

Loni v období od 1. ledna do 28. února, kdy se konalo první kolo přijímání návrhů, jich zaměstnanci MMB podali celkem 62, z nichž 17 úspěšně prošlo předvýběrem do finále, ve kterém čtyři byly vybrány k realizaci. Při příležitosti Zaměstnaneckého dne loni v květnu na brněnském Špilberku primátorka města Brna **Markéta Vaňková** spolu s tajemníkem magistrátu **Oliverem Pospíšilem** ocenila vítěze a další finalisty plaketami a finančními odměnami.

Každý z autorů vítězných návrhů, tedy těch, které byly vybrány k realizaci, získává finanční odměnu 10 tisíc korun. Autoři ostatních návrhů, které se dostaly až do finálového hodnocení, si mohou vybrat mezi vouchery až už na roční jízdné v městské hromadné dopravě nebo na vzdělávání, ale i na sportovní, rekondační či kulturní aktivity.

„Pro každou obec a společnost je žádoucí, aby úřad, který jí slouží, byl moderní, funkční a efektivní,“ stálo v přihlášce

Tajemníkovy inovační výzvy do soutěže Komunální projekt roku 2023. Komentář k popisu projektu dále mj. uváděl: „Aby úřad takový byl, je žádoucí jeho procesy a vlastní chod průběžně inovovat, zlepšovat. A inovace vždy začínají v člověku a v případě nejčastěji se vyskytujících bottom-up inovací jsou jejich hlavním zdrojem řadoví zaměstnanci.

Tajemníková inovační výzva je umožňuje přímo i nepřímo v tomto smyslu stimulovat. Poskytuje jim dostatek bezpečné autonomie. Současně napomáhá vytvořit pracovní prostředí, ve kterém zaměstnanci brněnského magistrátu nemají obavu přicházet s novými nápady, ale naopak je oceňována jejich kreativita.

Z ekonomického pohledu ve výsledku pak magistrát díky TIV dokáže ušetřit čas zaměstnanců v rámci provozu a další náklady nezbytné pro jeho řádný chod.“

KLÍČOVÉ JE VÍTĚZNÉ PROJEKTY OPRAVDU V PRAXI USKUTEČNIT

„Nejvíce si cením toho, že podávané návrhy reálně posouvají magistrát kupředu a že zaměstnanci tento program přijali jako signál, že vedení města se o jejich nápady a návrhy zajímá a těmi nejlepšími se také vážně zabývá,“ řekl nám Oliver Pospíšil. „Klíčové však je, aby vyhodnocené vítězné návrhy byly skutečně promítnuty do praxe magistrátu, což samozřejmě pokaždé nemusí být jednoduché. Jenže nechceme-li ztratit důvěru zaměstnanců, kteří své návrhy podávají s velkým očekáváním, musí to jít!“ dodal tajemník MMB

Na zavedení projektu Tajemníková inovační výzva do praxe brněnského magistrátu se kromě Olivera Pospíšila mj. podíleli **Ing. Jaroslav Petrák**, specialista městských inovací OSRS MMB; **Mgr. František Kubeš, Ph.D.**, vedoucí ORSS MMB; a **Mgr. Jakub Rybář, DiS.**, vedoucí oddělení spolupráce a rozvoje MMB.

IVAN RYŠAVÝ

Mikroregion Hlinecko chce být soběstačným regionem

V nově vypsané kategorii Komunální a komunitní energetika se hodnotily projekty hlavně na papíře, tedy projekty zatím nerealizované, pouze připravované, neboť komunitní energetika ještě neměla oporu v legislativě. Ocenění za komplexní přístup a řešení si odnesl projekt Místní energetická koncepce mikroregionu Hlinecko, jehož iniciátorem byl starosta obce Studnice Ondřej Dopita.

Unie
komunitní
energetiky

KOMUNÁLNÍ A KOMUNITNÍ ENERGETIKA

Přijíždíme do úhledné, na první pohled upravené a dobře spravované obce **Studnice** poblíž nedalekého Hlinska. Jedeme navštívit jejího starostu Ondřeje Dopitu, který je současně novým předsedou Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko. Slunce svítí a příznivý dojem se tak v podzimním oparu jen umocňuje. Dozvídáme se, že cílem projektu je zpracovat místní energetickou koncepci pro všechny obce, které jsou členy Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko (28 obcí).

„Náš projekt spočívá v tvorbě hlavního strategického dokumentu na rozvoj energetiky v mikroregionu Hlinecko,“ popsal stručně koncepci projektu Jan Holeček, vedoucí manažer Místní akční skupiny (MAS) Hlinecko. „Projekt má své počátky v roce 2022, kdy jsme zjistili, že Mikroregion Hlinecko a MAS Hlinecko má stejný zájem, a tím je rozvoj energetiky a komunitní energetiky. Přitom jižní část území se nachází v oblasti CHKO Žďárské vrchy, severní část území je mimo oblast CHKO, proto i podmínky pro umístění OZE se budou lišit,“ dodal.

ROZDĚLENÍ ÚZEMÍ

Pro praktické provedení projektu byl celý mikroregion rozdělen na tři související

a provázaná území. Při zpracování analýz byly využity všechny dostupné i potenciální zdroje dat, včetně provedení terénního šetření u všech obcí. Celá koncepce včetně její návrhové části je aktuálně zpracována ve spolupráci s místní samosprávou a MAS Hlinecko. Díky tomu do ní budou zaneseny nejen záměry nejen jednotlivých obcí, ale i jejich společné projekty a cíle s provázkou na potřeby občanů i podnikatelů.

„Prvním krokem bylo zmapování území, a to jak na straně spotřeby energie, tak i její výroby. Následoval návrh konkrétních rozvojových projektů s cílem rozvinout v budoucnu komunitní energetiku,“ vysvětlil manažer Jan Holeček.

ROZVOJ ÚZEMÍ

Energetický akční plán bude sloužit pro rozhodování místní samosprávy při řešení nakládání s energií, a to jak v rámci příslušné lokality jako celku, tak specificky v rámci obecního majetku s ohledem na nákladovou výhodnost a environmentální udržitelnost. Vše má směřovat k tomu, aby se obce staly hlavním zakládajícím členem a „hnacím motorem“ v budoucí komunitní energetice. „Na projektu si cením komplexnosti pojetí celého tématu. A jedná se o první spolupráci mezi mikroregionem a místní akční skupinou Hlinecko. Protože je téma společné, rozhodli jsme se i postupovat společně. Zjistili jsme, že koncepce má potenciál uvést v život projekty napříč celým regionem. Můžeme spojit síly i ušetřit finanční prostředky,“ dodal Jan Holeček.

ENERGETICKÉ SPOLEČENSTVÍ

Vše má postupně směřovat k založení místního energetického společenství a následného zavedení a rozvoje komunitní energetiky s cílem podpory a zavádění obnovitelných zdrojů energie, a v neposlední řadě jako prevence proti energetické chudobě místních obyvatel.

„Obsah koncepce bude sice technicky zaměřený a přiměřeně podrobný, ovšem nikoliv na úkor srozumitelnosti a zároveň bude

obsahovat dostatek informací pro rozhodování o navrhovaných řešeních a návod, jak pokračovat v oblasti energetiky dál,“ připomněl starosta Ondřej Dopita.

DOTAČNÍ FINANCOVÁNÍ

Projekt byl zahájen v lednu 2023, s cílem ukončení v prosinci 2023. Je financován ze dvou dotačních zdrojů: Státní program EFEKT III Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (okolo 1,2 mil. Kč) a Programu obnovy venkova Pardubického kraje (zhruba 400 tis. Kč). Případné další aktivity spojené s tvorbou dokumentu budou financovány z vlastních prostředků Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko. „Místní energetické koncepce mohou již nyní vznikat na úrovni jednotlivých obcí nebo na úrovni kraje a státu. Náš přístup je založen na mikroregionální spolupráci, která je již dlouhodobě podpořena společným nákupem energií na burze, je ale významně efektivnější, a to nejen z hlediska desetinových nákladů v přepočtu na počet obcí, ale i s ohledem na požadovanou spolupráci obcí, na společné synergické a systémové projekty. Dochází ke společné dohodě, a tím i k úspoře z rozsahu. Nejbližším projektem je instalace FVE na objektu třídící linky Technických služeb Hlinsko. Máme i záměr na výstavbu větrných elektráren v regionu a chceme zřídit pozici energetického manažera,“ doplnil starosta Ondřej Dopita.

ZMĚNA ČINNOSTI

„Hlavní dosavadní náplň mikroregionu byl servis v oblasti komunálního odpadu. Energetika je nové téma a spolupráce s místní akční skupinou je inovace v přístupu k rozvoji území. Ondřej Dopita se zasadil zejména o to, aby Valná hromada mikroregionu schválila tento projekt i způsob jeho realizace a financování,“ dodal Jan Holeček, vedoucí manažer MAS Hlinecko. Na projektu se dále podílí **Lukáš Černík**, manažer a facilitátor MAS Hlinecko a **Tereza Adámková**, administrativní pracovnice mikroregionu

/ev/

Z energetické koncepce Mikroregionu Hlinecko. Východní část regionu tvoří obce Krouna, Dědová, Chlumětín, Jeníkov, Kameničky, Kladno, Mrákov, Otradov, Pokříkov, Otratin, Raná, Svratouch a Vojtěchov

FOTO: ARCHIV REDAKCE

Moderní zabezpečovací systémy nastavily vyšší bezpečnostní standardy pro klienty i zaměstnance prostějovského magistrátu

Projekt Modernizace zabezpečovacích systémů Magistrátu města Prostějova loni v celostátní soutěži Komunální projekt roku 2023 ovládl tehdy nově vypsanou kategorii Bezpečný úřad. K postupné modernizaci a rozšiřování zabezpečovacích systémů v Prostějově přikročili už před čtyřmi roky, kdy zahájili první etapu projektu. Letos, jak konstatoval tajemník magistrátu Mgr. Libor Vojtek, jenž se realizaci projektu usilovně věnuje, by se mělo dostat už na čtvrtou, závěrečnou etapu.

Otázkami větší bezpečnosti zaměstnanců i klientů úřadu, ale také vyšší ochrany majetku města se ve vedení Prostějova a magistrátu začali soustavněji zabývat v roce 2019, kdy obdrželi výsledky bezpečnostního auditu magistrátních objektů. Ostatně z výsledků auditu vycházeli i při nastavení projektu.

ČTYŘI ETAPY PROJEKTU

„Na základě zpracovaného projektu bylo v roce 2021 rozhodnuto o zahájení postupné modernizace zabezpečovacích systémů, která mimo jiné řeší rozmístění kamer po budovách magistrátu s možností sledování záznamu na PC,“ popsal podstatu úspěšného komunálního projektu tajemník Magistrátu města Prostějova **Mgr. Libor Vojtek** s tím, že dochází i k postupné modernizaci poplachových zabezpečovacích a tís-

ňových systémů, dohledových systémů a instalaci systému kontroly vstupu ve všech budovách magistrátu.

Realizace těchto opatření byla rozdělena na čtyři etapy tak, aby postupně obsáhla všech sedm budov magistrátu. V závěru minulého roku byly zmodernizovány zabezpečovací systémy ve třech budovách, ale práce byly zahájeny už v dalších dvou. Na letošní rok je naplánováno dokončení potřebných instalací ve zbývajících dvou objektech.

RIZIKA, JIMŽ ČELÍ ZAMĚSTNANCI

Jak dále Libor Vojtek vysvětlil, do již zabezpečených budov zaměstnanci magistrátu vcházejí přes systémy kontroly vstupu, přičemž každý má vlastní čipovou kartu, kterou si otevře jak dveře hlavního vchodu do budovy, tak dveře své kanceláře. „Samo-

zřejmě si také čipují i příchody na pracoviště a odchody z něho,“ dodal tajemník.

Libor Vojtek si na projektu nejvíce cení faktu, že nastavil vyšší standardy bezpečnosti pro klienty úřadu, ale i pro samotné zaměstnance. „Někteří naši klienti jsou takřka jakýchkoli různého rázu a jejich agresivita bohužel stále spíše stoupá, než aby klesala. Naši zaměstnanci při jednání s nimi proto musí občas čelit řadě nepříjemných, ale i nebezpečných situací. Budovy magistrátu jsou pochopitelně veřejné, a tedy přístupné veřejnosti po celou provozní dobu magistrátu, přičemž u vchodu se nikdo návštěvníků detailně nevyptává, kam jdou a co si na úřadě chtějí vyřídit. Proto je určité dobře, že díky například dohledovým systémům máme přehled o tom, co se právě děje na chodbách a ve vestibulech jednotlivých budov magistrátu,“ upřesnil pro Moderní obec Libor Vojtek.

SLOŽITÉ SYSTÉMY PROFESIONÁLŮM

Odpověděl i na naši otázku, jak v Prostějově chtějí případně svůj projekt dále rozvíjet nebo čím novým na něj navážou.

„Samozřejmě budeme muset časem sehnat odborného správce všech těchto moderních systémů. Na magistrátu se totiž chceme »reparovat« do role jejich zasceného uživatele, ale udržitelnost a rozvoj stále dokonalejších a složitějších systémů raději ponecháme na k tomu povolaných odbornících,“ konstatoval Libor Vojtek.

Modernizace zabezpečovacích systémů na prostějovském magistrátu je zcela hrazena z rozpočtu města a má plnou podporu vedení města v čele s primátorem **Mgr. Františkem Jurou**.

Při realizaci projektu k nejbližším spolupracovníkům tajemníka patří na magistrátu vedoucí odboru vnitřní správy **Mgr. Lenka Tisoňová** a vedoucí oddělení hospodářské správy odboru vnitřní správy **Rostislav Barták**. ■

IVAN RYŠAVÝ

Prostějovský magistrát (na snímku Nová radnice) efektivně využívá moderní zabezpečovací systémy

Nová mateřská škola Treperka a waldorfská v Semilech se líbí veřejnosti, dětem i jejich rodičům

Semily se mohou pochlubit novou originální a estetickou školkou v pasivním standardu, která nahradila původní tři budovy s demoličním výměrem. Za tuto stavbu si pro své město starostka **Lena Mlejnková** odnesla **Cenu ministra pro místní rozvoj v soutěži Komunální projekt roku 2023**.

U KULATÉHO STOLU

Stavba zahrnuje hlavní objekt (čtyři třídy, kuchyň, zázemí), přístřešek pro odkládání kol a komunálního odpadu, pavilon se skladem nářadí a hraček, altán MŠ a altán WŠ. Hmotu hlavního objektu odděluje plochu zahrady od plochy parkoviště a svým zaoblením minimalizuje vzájemné zastínění se sousedními objekty. Třídy a jejich obslužné prostory jsou rozmístěny v kruhu po obvodu kolem svého těžiště (středu/atria). Atria oddělují jednotlivé části dispozice, ale zároveň slouží jako komunikační centrum a prostor pro společné aktivity. Ze středu lze také snadno získat přehled o dění ve školce nebo kolem ní. Barevné řešení vychází z Ostwaldova chromatického kruhu a vybraných sedmi barev odkazujících k duze. Orientační systém byl navržen studenty UMPRUM a vychází z obrysů tvarů obrázků, které kreslily děti mateřské školky. Přidanou hodnotou je krásná a prostorná zahrada s rozličnými herními prvky, rozdělená přirozeně kruhovým pahorkem, který je napříč odlišností výuky využíván oběma školkami.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Kulatý stůl spojuje

Zdůvodu dožilé „provizorní“ stavby byl dlouhodobý požadavek veřejnosti na novostavbu školky. Před zahájením projektu byly konzultovány všechny potřeby personálu z důvodu zahrnutí do projektu. Již v roce 2007 byly tehdejší starostou Mgr. Janem Farským zadány práce na projektu školky. Po několika letech bylo v 2015 rozhodnuto o architektonické soutěži na provedení projektu. Po náročném výběru ze 70 obdržených návrhů byl vybrán vítězný návrh Mga. Marka Topiče. V průběhu dvouletého projektování se měnily dotační podmínky, a tak byl projekt upravován. Výsledný objekt v pasivním standardu byl rovněž přihlášen do dotačního titulu IROP, ve kterém byl v roce 2019 podpořen, „vedla starostka města **Bc. Lena Mlejnková**. Cílem tedy bylo vytvořit objekt s centralizovaným zázemím a kuchyní pro dvě nezávislé dvoutřídní školky pro děti od tří do šesti let. „Tato stavba má silný příběh. Na počátku zde byly tři budovy, které byly v demoličním výměru. Původní školka byla stavěna v akci Z a objekt měl sloužit 10 let, ale přežil let 40. Výsledné řešení přineslo i rozšíření kapacity školky, která slouží dvěma školkám, vše v jednom areálu,“ popsala historii vzniku školky starostka.

VÝRAZNÉ ŘEŠENÍ

Budova je opravdu architektonicky zajímavá a výrazná, a upoutá vás na první pohled: svou barevností, tvarem, architektonickým

pojetím exteriéru a vybavením, vůní dřeva a dalších přírodních materiálů v interiéru. Vše je promyšlené, čisté, prosvětlené, zkrátka krásné až okouzující. Novostavba určená pro 110 dětí sdružuje klasickou obecní mateřskou školu a waldorfskou mateřskou školu v jediném objektu, umístěném poblíž soutoku řek Jizery a Olešky na periferii města. Nahradila tak hygienicky a tepelně nevyhovující, v 80. letech postavenou, dočasnou školu. Děti tím získaly samostatnou ložnici i hernu, navýšila se kapacita školky, hygienicky odpovídá dnešním standardům. Díky zařazení do pasivního standardu se jedná o objekt s minimálními náklady na vytápění.

JAK STAVBA ROSTLA

Zahájena byla v dubnu roku 2020, dokončena a zkolaudována v červnu 2022. Financování bylo zajištěno jednak z dotačního titulu IROP – 88. výzva programu IROP (MMR) ve výši 82 mil. Kč, celkové náklady byly 105 mil. Kč, čili vlastní podíl města činil 23 mil. Kč.

„Velmi náročné a složité bylo vyhodnocování návrhů, vybírali jsme z mimořádných 70 návrhů, nakonec jsme se rozhodli pro toto poměrně odvážné řešení. A nelitujeme,“ vzpomíná starostka. Město tak získalo zkušenosti s moderními technologiemi větrání, chlazení a topení.

I přes mnohé stavební problémy objekt 5. září 2023 otevřel své brány a děti mohly poprvé vstoupit do nové školky.

„Na tomto projektu si nejvíc cením toho, že všichni spojili své síly. Ač se zpočátku zdálo nemožné, že by se to mohlo podařit, tak všichni, kdo měli s projektem co do činnosti, mu dali nakonec zelenou a výsledek stojí za to. Školství je pro nás v Semilech důležitou oblastí, a ve waldorfském vzdělávání máme školu, základní školu i lyceum. Školství se chceme věnovat i do budoucna,“ zhodnotila projekt a úsilí na jeho realizaci starostka **Lena Mlejnková**.

Podíl na jeho realizaci mají také **Ing. Vladimír Bělonohý**, vedoucí odboru investic, projektant **Mga. Marek Topič**, hlavní stavbyvedoucí **Ing. Robert Buďárek**, stavbyvedoucí **Tomáš Papoušek** a **Ing. Jan Hájek**, technický dozor investora.

EVA VÍTKOVÁ

Exteriér semilské školky je krásný

Bohumín zachránil cenný odkaz na svou historii a přitom získal další kvalitní byty

Zvláštní uznání hodnotitelské komise bylo loni v říjnu na slavnostním vyhlášení výsledků celostátní soutěže Komunální projekt roku 2023 v Praze uděleno projektu Červená kolonie v Bohumíně. Jeho nositelem byl starosta města Ing. Petr Vícha, který je i členem horní parlamentní komory. Připomeňme, že bohumínský projekt byl také mezi favority na vítězství v soutěžní kategorii Utváření veřejného prostoru.

moderní obec

vání původního vzhledu Červené kolonie a vnitřního zateplení jednotlivých domů (zateplením vnější fasády by jejich původní vzhled nenávratně utrpěl) rovněž proběhla na sociálních sítích a v komisích rady města. Bez zajímavosti není ani skutečnost, že město nové byty ve zrekonstruovaných domech poskytlo do nájmu občanům, kteří byli úspěšní ve veřejné liciaci. Průměrná cena nájemného přitom dosáhla 130 korun za metr čtvereční.

Šlo o jednu z největších investic v novodobé historii města, která si vyžádala 159 mil. Kč jen na samotnou rekonstrukci a dalších 14 milionů korun na vybudování dopravní infrastruktury a úpravy okolí. Projekt byl přitom plně hrazen z rozpočtu města Bohumína.

Dostupnost a kvalita městského bydlení je jedním z nejvýznamnějších společenských témat současnosti. Bohumín dlouhodobě ukazuje způsob, jak může samosprávný celek přistupovat k otázce zajišťování základních potřeb občanů, kterým bydlení bezesporu je. Město nikdy nepřivatizovalo svůj bytový fond a pečuje o téměř 4300 bytů, které provozuje jako nájemní bydlení.

INSPIRACE I PRO DALŠÍ MĚSTA

Projekt přestavby Červené kolonie tak může být názorným a inspirativním příkladem i pro jiné územní samosprávné celky, jak skloubit utváření veřejného prostoru se záměrem umožnit lidem dosáhnout i bez nutnosti jejich zadlužení na vyšší kvalitu bydlení.

„Projekt Červené kolonie má přesah do řady oblastí, od architektury a veřejného prostoru přes zeleň až po bydlení a energetiku. Přípravovali jsme jej řadu let, do samotné realizace nám vstoupila krize v energetice a stavebnictví. Ale přes všechny peripetie se nám podařilo zachránit kus historie Bohumína a současně lidem nabídnout kvalitní bydlení ve vyšším standardu,“ konstatoval starosta Petr Vícha.

Příhláška projektu do soutěže uvádí i další osobnosti, které se o proměnu Červené kolonie zasloužily: Mimo jiné jde o místostarosty Ing. Lumíra Macuru a Igora Bruzla, a za městský úřad pak o Ing. Jitku Ptoškovou, vedoucí odboru rozvoje a investic, a Ing. Kateřinu Pálkovou, vedoucí odboru správy domů.

IVAN RYŠAVÝ

Červená kolonie získala svůj název podle domů z ostře pálených neomítaných červených cihel. Stavby z režného zdiva jsou však typické i pro další lokality Bohumína

Červená kolonie je souborem obytných domů, který byl v Bohumíně postaven v roce 1908 pro dělníky místní rafinerie, jež v souvislosti s bouřlivým průmyslovým rozvojem celého Karvinska na přelomu 19. a 20. století potřebovala podržet si dostatek pracovních sil.

DEMOLICE, NEBO REKONSTRUKCE? ODPOVĚĎ BYLA JASNÁ

V dnešní Okružní ulici tak bylo vybudováno devět domů z ostře pálených neomítaných červených cihel v novogotickém stylu, čímž se tato lokalita řadí k dalším bohumínským stavbám, které městu vtiskují působivý charakter a typickou atmosféru. Koneckon

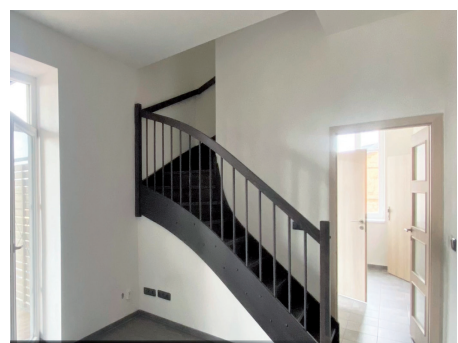
ců, Červená kolonie je jedním ze zastavení jiného zajímavého projektu města – Naučné stezky po stavbách z červených cihel, která byla v soutěži Komunální projekt roku oceněna v roce 2018.

Červené, postupně chátrající kolonii však začala hrozit demolice. Ostatně už při povodních v roce 1997 vzal za své jeden z jejích domů. Radnice v čele se starostou Petrem Víchou však vsadila na jiné řešení a nechala v Červené kolonii zbývajících osm domů zrekonstruovat a vytvořit v nich moderní bydlení pro nájemníky 52 nových bytů s vnitřním zateplením a terasami, přičemž většina bytů je mezonetových.

NÁZORY OBYVATEL MĚSTA BYLY PŘI ROZHODOVÁNÍ RADNICE ZOHLEDNĚNY

Ještě však před samotnou realizací projektu město letích 2017 a 2022 zorganizovalo velkou veřejnou anketu s cílem nabídnout lidem možnost se spolupodílet na plánování změn v Bohumíně. Respondenti mohli vybírat ze čtrnácti zásadních projektů v kategoriích ekologie, dopravy, zdravotnictví, volného času atp. Do dotazníku mohli lidé psát i své vlastní podněty a nápady.

Modernizace městského bydlení opakovaně zaujímala v preferencích občanů přední místo, což radnice brala jako impuls k investicím do této oblasti. Debata k zacho-

Většina nových bytů ve zrekonstruovaných domech Červené kolonie je mezonetových

V České Lípě systematicky obnovují areál speciální základní a mateřské školy

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Základní škola speciální na Jižní ulici v České Lípě se stará výhradně o děti s mentálním a tělesným handicapem. Předmětem soutěžního projektu, jehož nositelkou je starostka **Jitka Volfová**, bylo zbourání a nová výstavba pavilonu E zmíněného vzdělávacího zařízení. Práce na pavilonu E trvaly rok.

V červenci 2022 byl pavilon kompletně zbourán a v srpnu 2023 už na jeho místě stála zcela nová budova. Nacházejí se v ní celkem čtyři učebny, ložnice, sociální zařízení i přípravná, což je malá kuchyňka sloužící pro výdej obědů a svačinek. V pavilonu nově vznikla jedna třída mateřské školy speciální s kapacitou 12 dětí, po níž byla ze strany rodičů velká poptávka, a tři třídy přípravného stupně ZŠ speciální. V areálu školy se nachází dalších pět pavi-

lonů. Všechny opravit trvalo městu šestnáct let. S postupnou obnovou se začalo v roce 2007.

Obnovou či přestavbou jednotlivých pavilonů se daří vytvářet dětem bezpečné prostředí, v němž se mohou vzdělávat. Zároveň nové pavilony usnadňují pedagogům jejich náročnou práci díky nejmodernějšímu vybavení. Škola podobného druhu, jako je ZŠ speciální Jižní v regionu není, jejích služeb využívají také přespolní.

Na tomto záslužném projektu dále participovala **Šárka Tomášková**, investiční technik odboru rozvoje města a investic, **Kateřina Holá**, ředitelka školy a **Jindřiška Pomikálová**, bývalá ředitelka školy.

/sd/

Nový pavilon E nabízí odpovídající zázemí dětem i pedagogům

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Senioři v Dolní Poustevně bydlí v novém

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Demografický vývoj jasně predikuje stárnutí populace. Tento fakt si uvědomují také v **Dolní Poustevně** ve Šluknovském výběžku, kde se rozhodli zlepšit bytové podmínky občanů seniorů. Vznikl projekt Stavební úpravy objektu č. p. 434, který dlouhodobě obývají především senioři. Projekt inicioval starosta města **Robert Holec**.

Stav přízemní jednopodlažní budovy z roku 1998 s podkrovím o čtyřech bytových jednotkách 1 + 0 s příslušenstvím, byl v takřka havarijním stavu. Projekt znamenal stavební úpravy a zabezpečovací práce spojené s odstraněním statických závad na stavbě, dále rekonstrukce a modernizace vnitřních bytových jednotek navazující na hlavní cíle projektu a snížení energetické náročnosti

objektu. Rekonstrukce trvala mezi dubnem 2021 a zářím 2022 s příspěvím dotace z Ministerstva financí.

Vzhledem k tomu, že v Dolní Poustevně není k dispozici sociální zařízení typu komunitní dům, dům s pečovatelskou službou, popř. domov pro seniory, užívají objekt hlavně senioři a poptávka po tomto bydlení je vysoká. Projekt znamenal přínos pro cílovou skupinu sociálně slabších obyvatel. Další přínos je ekonomický z pohledu úspory tepelných ztrát.

Kromě zmíněného starosty města se v projektu angažoval i vedoucí správy majetku **Zdeněk Hauser**, zaměstnanec správy majetku **Tibor Heller**, projektový a programový pracovník **Lukáš Hrivňák** a jedna z obyvatel domu **Vlasta Pšeničková**. /sd/

Rekonstruované bydlení pro seniory má název Penzion Hvězda

FOTO: ARCHIV MĚSTA

V městysu Doudleby nad Orlicí se povedlo znovu zajistit péči stomatologa

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Jak v soutěžní přihlášce uvedl **Ivan Kerprta**, starosta městyse **Doudleby nad Orlicí** (okr. Rychnov nad Kněžnou): „Jsou to téměř čtyři roky, kdy jsme jako starostové a starostky obcí Vrbice, Chleby, Svídnice, Borovnice a Krchleby sepsali a bohužel marně odeslali petici s prosbou o pomoc při znovuoobnovení zubařské ordinace a zajištění stomatologické péče pro občany. Občané museli dojíždět i do krajských měst. Utratili jsme desetitisíce za bezúspěšnou inzerci. Až se nám konečně podařilo získat mladého stomatologa. Mé doporučení kolegům a kolegyním by znělo: Trpělivost a hledání.“

Následovala komplexní rekonstrukce ordinace, společný nákup zubní a RTG

Obnovená ordinace stomatologa v Doudlebech nad Orlicí slouží občanům celého mikroregionu

FOTO: ARCHIV MĚSTYSU

techniky a vnitřní vybavení zařízení. Provoz byl obnoven v červnu 2023. Občané z Doudleb a okolních obcí mohou být spokojeni, protože tento projekt pro ně znamená dostupnou péči a úsporu času i peněz. Celkové náklady projektu činily téměř 2,5 mil. Kč. Částkou 1,3 mil. Kč přispěl Královéhradecký kraj. Zastupitelstvo městyse rovněž schválilo poskytnout stomatologovi bezúročný úvěr 2 mil. Kč na nákup jeho vlastního vybavení ordinace se splatností deset let.

Na projektu obnovení stomatologické péče se kromě starosty rovněž podílela **Lenka Divíšková**, místostarostka městyse, **Radek Skalický**, technik městyse a **Vojtěch Muthsam**, stomatolog. /sd/

V MČ Praha 6 funguje vzájemně prospěšné soužití seniorů a studentů

Chvályhodný a inspirativní nápad se povedlo uskutečnit v **Městské části Praha 6**, kde propojili svět studentů a seniorů. Projekt s názvem Mezigenerační bydlení studentů se seniory v Domech s pečovatelskou službou byl uskutečněn především zásluhou vedoucí odboru sociálních věcí ÚMČ Praha 6 **Jitky Köcherové**.

Jak funguje v praxi? Vysokoškolští studenti žijí v domech s pečovatelskou službou (DPS) za stejných finančních podmínek jako senioři s tím, že vykonávají dobrovolnické činnosti, aktivizují obyvatele domu a pomáhají s jejich sociální integrací prostřednictvím volnočasových aktivit, asistence při práci s počítačem nebo chytrým telefonem, předčítáním či hraním společenských her. Doprováze-

jí je rovněž na procházku, k lékaři nebo na nákup. Vypomáhají také s organizací společenských akcí v DPS, uspořádáním knihovny apod.

První studenti se do DPS nastěhovali na podzim 2021. Projekt pokračoval i vloni, kdy se uvolnilo místo pro dalšího zájemce z řad studentů. Studenti jednoznačně přispívají k pohodové atmosféře a vnášejí mladistvou nadšenost. Senioři si jejich přítomnost velmi chválí. Přínos je oboustranný. Studenti poznávají potřeby starší generace, cítí se užiteční a k tomu mají zajištěné pěkné bydlení za rozumný nájem.

Projekt dále velmi podpořil **Marián Hošek**, místostarosta pro sociální a zdravotní oblast a **Lucie Trnková**, ředitelka Pečovatelské služby Prahy 6.

/sdl/

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 6

I Soužití studentů a seniorů je vzájemně obohacující

MČ Praha 13 myslí na rodiny i na aktivní život seniorů

Městská část **Praha 13** byla jednou z prvních v Praze, která schválila Koncepti rodinné politiky a návazný akční plán 2018–2024 s cílem podpořit zdravou rodinu, aktivní život seniorů, skupiny se specifickými potřebami a posílit mezigenerační solidaritu. K nejvýznamnějším aktérům naplňování koncepce patří Středisko sociálních služeb Praha 13 (SSS P13) a Dům dětí a mládeže (DDM) Stodůlky.

V roce 2022 byly obě organizace podpořeny nad rámec akčního plánu za účelem rozvoje komunitního života. Do provozu byla uvedena přístavba SSS P13 s deseti byty pro seniory, kteří se ocitají v bytové tísní nebo svůj byt uvolňují mladé rodině. Ve dvou nových víceúčelových klubových sá-

lech mají zázemí kluby seniorů. Dokonce byla rovněž přístavba multifunkční haly v areálu DDM Stodůlky, která je vyhledávaným komunitním prostorem. Prorodinné aktivity, které posilují stabilní rodinné vztahy a mezigenerační solidaritu, představují prevenci sociálně-patologických jevů. Prodlužování aktivity seniorů zvyšuje kvalitu jejich života a snižuje závislost na péči.

Starosta MČ Praha 13 **David Vodrážka** zajišťuje Koncepti RP a převzal záštitu i nad oběma projekty. V projektu se angažovala dále **Blanka Vildová**, vedoucí Odboru sociální péče, **Jiří Mašek**, ředitel SSS P13, **Renáta Uramová** a **Jitka Šrámková** z Odboru majetkového, bytového a investičního a **Jana Šimánková**, ředitelka DDM Stodůlky.

/sdl/

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

I MČ Praha 13 podporuje prostory ke komunitnímu setkávání

Společná adresa Praha 13 je dlouhodobým projektem začleňování migrantů

K 1. 1. 2023 žilo na území **MČ Praha 13** na 19 tisíc cizinců z celkového počtu 75 000 obyvatel. Počet cizinců v období 2021–2022 vzrostl o 4500 uprchlíků z Ukrajiny, kterých je asi 8500. Další početné minority jsou z Ruské federace, Slovenska a Vietnamu. Projekt Společná adresa - Praha 13 se od roku 2010 zaměřuje na integraci migrantů a soužití s majoritou. Je každoročně inovován a vyhodnocován.

Projekt má pět prioritních oblastí (vzdělávání, informovanost, volný čas, komunitní a sociální práce a regionální spolupráce) a je rozdělen do řady podprojektů: doučování češtiny v MŠ a ZŠ, prázdninový kurz češtiny, nízkoprahová pomoc se školní pří-

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

I MČ Praha 13 věnuje velkou pozornost integraci migrantů

pravou v Městské knihovně, nabídka volnočasových aktivit v DDM Stodůlky, jazykové kurzy pro dospělé, interkulturní konverzační setkání, pomoc farní charity ukrajinským uprchlíkům, komunitní akce a práce v loka-

litě Prahy 13, OPU – terénní program, aktualizace webových stránek MČ a pracovní skupina Integrace cizinců. V roce 2022 bylo díky projektu zapojeno 2715 účastníků. Projekt cílí i na veřejnost, která se může zúčastňovat komunitních akcí.

Kromě starosty **Davidy Vodrážky**, který poskytuje těmto aktivitám záštitu od samého počátku, se na projektu podílela **Blanka Vildová**, vedoucí odboru sociální péče, **Petr Syrový**, koordinátor projektu a vedoucí oddělení od roku 2010 a vedoucí oddělení prevence a rozvoje sociálních služeb, **Veronika Hájková** a **Jan Morčuš**, koordinátoři integrace cizinců a prevence kriminality OPRSS.

/sdl/

Domov pro seniory ve Slezské Ostravě dovršil nabídku sociálních služeb

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Zbudovy bývalé mateřské školy v **Městském obvodu Slezská Ostrava**, v části Antošovice, vznikl komplexní rekonstrukcí, nadstavbou a přístavbou domov pro seniory. Léta chátrající objekt získal nové využití. Seniorům 65+ je od května 2022 k dispozici 32 lůžek, polovinu využívají klienti domova pro seniory, kteří nejsou schopni se o sebe postarat ve svém domácím prostředí ani s dopomocí. Další 16 lůžek slouží jako domov se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou či stařeckou demencí. V budově je i společenská místnost, jídelna, ordinace pro lékaře, sesterny, kanceláře, sociální zařízení pro návštěvy a posezení na chodbách. Vznikla rovněž zahrada s odpočinkovou zónou, pergolou a jezírkiem.

FOTO: ARCHIV MO SLEZSKÁ OSTRAVA

Domov pro seniory v Antošovicích pomůže řešit nedostatek kapacit

Slezská Ostrava díky realizaci projektu jako jediný ostravský obvod disponuje kompletní nabídkou sociálních služeb,

mezi které patří také byty v domech s pečovatelskou službou, odlehčovací pobytová služba, terénní pečovatelská služba, vstupní byty a pobyt v azylovém domě.

Podnět vzešel od občanů Antošovic během veřejného setkání s vedením MO. Následný projekt domova byl projednáván i v rámci veřejných setkání s občany, včetně propojení jeho zahrady se sousedními pozemky sboru dobrovolných hasičů (pro budoucí komunitní akce).

O projekt se významně zasloužil starosta MO Slezská Ostrava **Richard Vereš**. Poděkování patří též **Ondřeji Klučkovi**, vedoucímu odboru investic a strategického rozvoje, a **Radku Nitkovi**, referentovi agendy investiční výstavby. /sd/

Úspěšné Letní kavárny v Orlové budou pokračovat

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Ve městě **Orlová** chybí chráněná kavárna, místo, kde se setkávají lidé, kteří jsou přesvědčení, že hendikep není překážka, a rádi by takový podnik navštívili. Klienti chráněného bydlení městských Sociálních služeb by chtěli pracovat, ale město nemá dostatek chráněných pracovních míst. Vznikl nápad pilotně vyzkoušet letní kavárnu. Na veřejně přístupném prostoru, v zahradě sociálních služeb, bylo připraveno letní posezení se slunečníky. Klienti chráněného bydlení za podpory pracovníků napekli dezerty a každou středu v termínu 26. 7. – 16. 8. 2023 otevřeli letní kavárnu. Personál (klienti chráněného

bydlení) byl rozdělen na obsluhu a kuchyň, kde se připravovaly nápoje a dezerty.

„Spokojenost 191 zákazníků a radost z odvedené práce klientů nás utvrdila v tom, že chráněná kavárna by ve městě měla své místo, a než se najde podnikatel, který by ji otevřel, budeme projekt opakovat,“ uvedla **Jiřina Wiglaszová**, koordinátorka sociálních služeb na odboru sociálním a zdravotním MěÚ Orlová. Projekt ukázal, že několik klientů by zvládlo chráněná pracovní místa. Spokojenými zákazníky letní kavárny byli převážně senioři, kteří po skončení projektu přišli s návrhem zorganizovat společné aktivity s klienty chráněného bydlení.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Letní kavárny se těšily velkému zájmu veřejnosti

V projektu se velmi angažovala také **Jarmila Berná**, ředitelka Sociálních služeb města Orlová, a **Bedřich Twardek**, předseda Rady seniorů. /sd/

Komunitní dům v Petrovicích u Karviné obývají i senioři z regionu

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Cílem projektu Komunitní dům seniorů v **Petrovicích u Karviné** bylo vybudování domu se sociálním bydlením pro občany starší 65 let. Stárnutí obyvatelstva a potřeba sociální péče je tématem aktuálním nejen v měřítku obce, ale i zájmem teritoriálním.

Výsledkem realizace z roku 2023 je objekt s 25 bezbariérovými bytovými jednotkami. Budova navržená ve tvaru U vytváří vnitřní dvůr s polosoukromým prostorem, kde obyvatelé mohou využívat velkou zahradu doplněnou pergolou se zahradním nábytkem. Sdílené prostory domu tvoří víceúčelový sál s kuchyňkou, sociální zázemí, technické místnosti a místnost pro hru deskových her. K dispozici je obyvatelům i kolárna, prádelna a sušárna. Součástí projektu je i ČOV, která slouží nejen nové bu-

dově, ale řeší rovněž odkanalizování přilehlé školy a okolních domů. Celkové náklady projektu 92 mil. Kč jsou hrazeny z prostředků obce a úvěru.

Komunitní dům seniorů byl plánován prioritně pro občany obce, ale aktuálně je obsazen i klienty z okolních obcí, kteří projeví zájem a neměli možnost získat ubytování tohoto typu ve svém okolí. Hnacím motorem realizace projektu byl starosta obce **Marian Lebedzik**. Ten se velkou měrou zasadil o vznik studie a také aktivně vystupoval v případě schvalování v orgánech obce, ale i v průběhu celé stavby. Velký podíl na projektu měl i místostarosta **Jaromír Krátký**, projektová manažerka **Halina Dvořáková**, technický dozor **Lukáš Záruba** a stavbyvedoucí **Karel Kubesa**.

FOTO: ARCHIV OBCE

/sd/

Obyvatele komunitního domu těší také velká zahrada

Charita ve Slavičíně dostala nové zázemí a občané možnost participovat

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Ve městě **Slavičín** na Zlínsku se podařil zajímavý projekt s názvem **SOS – charitní areál pod kostelem**. SOS (sociální ostrov Slavičín) tvoří trojice projektů, které znamenaly zásadní rekonstrukci (takřka výstavbu) nového charitního domova, vznik rozsáhlého parkoviště se vsakovacím povrchem a zázemí pro odpočinek díky dobrovolníkům v rámci participativního rozpočtu.

„Kouzlo projektu spočívá v integraci více inovativních přístupů. Jednak vznikla moderní, architektonicky hodnotná a energeticky úsporná stavba charitního domu, kterou obklopuje vsakovací parkoviště a vše doplňuje komunitní odpočinkový prostor. Obě investiční akce vznikly s do-

tační podporou. Projekt představuje mix opatření, která do sebe zapadají jako mozaika,“ popsal integrovaný postup **Tomáš Chmela**, starosta Slavičína.

V čem je projekt přínosem? Nabídl novou kapacitu pro výkon sociální služby, zejména pro terénní sociální službu Charity Slavičín, která objekt dostala do výpůjčky. Nová malá odpočinková plocha s lavičkami, truhlíky a výsadbou vznikla díky aktivitě a zapojení obyvatel. Celý areál se otevřel v květnu 2023.

Zásluhu na projektu má starosta **Tomáš Chmela**, který se snažil zažehnout jiskru, využít příležitosti v postcovidovém období, poděkovat Charitě a vytvořit jí důstojné pracovní zázemí. O projekt se dále zaslou-

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Charita ve Slavičíně má důstojné zázemí pro svou práci

žil projektant **Roman Belžík** a zaměstnanci odboru investic **Alena Viktorinová** a **Ján Roman**. /sd/

Vedení Šumperku vyrazí za občany s mobilní radnicí

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Poštovní pobočky, parkování, bezpečnost, budování hřišť, revitalizace sídliště, péče o zeleň, třídění odpadu – tato a další témata trápí v současnosti obyvatele **Šumperka**. Vedení města v čele se starostou **Miroslavem Adámkem** hledalo model, jak občany co nejvíce vtáhnout do dění ve městě a získat jejich názory. Ne všem vyhovuje jednat s úředníky v kanceláři za stolem. V místě, kde žijí, jsou lidé otevřenější, postěžují si, ale zároveň přicházejí s nápady, jak své okolí vylepšit. Vedení města proto za nimi začalo vyjíždět se svou „mobilní radnicí“. Poprvé se tak stalo 23. února 2023 a pokračuje se jednou za měsíc.

Pokud počasí dovolí, postaví si „radnici“ venku, případně se s lidmi sejde například ve škole a přizve odborníky na problematiku, kterou chtějí s lidmi probrat. Vedení města seznámí přítomné s daným projektem a s odborníky odpovídá na dotazy. „O schůzce informujeme ve všech městských médiích i na sítích, vyvěsíme i plakáty. Názor našich občanů nás zajímá a jsme za něj rádi. Město tento projekt nestojí nic, jen čas politiků a občanů. Občané vítají, že se s vedením města mohou setkat z očí do očí. Projekt je určen pro všechny obce, kterým záleží na tom, aby se osobně setkávaly se svými občany,“ uvedl starosta.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Nemůže-li občan v Šumperku na radnici, přijede radnice za ním

Kromě již zmíněného starosty se na projektu podílí místostarostka **Eva Kostecká**, místostarosta **Karel Hošek** a radní pro energetiku a smart city **Valerie Hrubá**. /sd/

V Třeboni mají seniorní občané řadu možností rozšiřovat si své obzory

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Na své spoluobčany z řad seniorů myslí také město **Třeboň**. Od roku 2022 uskutečňuje projekt **Senioři**, který má pomoci starším občanům vrátit chuť zapojit se do aktivního společenského života. „Aby význam připravených finančních prostředků byl co nejefektivnější, uskutečnili jsme anketu, která obsahuje různé typy na aktivity. Některé jsou pro seniory zcela zdarma, jiné za přijatelný příspěvek. Město tak přispívá určitou částkou například na kurzovné, na vstupné, či jim zaplatí třeba dopravu do divadla,“ vysvětlil starosta **Jan Váňa**.

Tímto způsobem vznikají aktivity realizované průběžně, jako kupříkladu cvičení jógy, nordic walking procházky, zvýhodněné vstupy do bazénu a sauny a seniorské

slevy do kina. A dále akce jednorázové, kam patří kurzy práce s počítačem, tabletem a chytrým telefonem, přednášky na téma zahradnictví, treboňská historie, rukodělné kurzy, komentované procházky městem na různá témata od historie, umění až po současné projekty, návštěvy a prohlídky institucí a firem. Cílem projektu je nejen vytáhnout seniory ze sociální izolace, do níž se řada z nich dostala během covidového období, ale také rozšířit jim obzory v době informačního boomu.

Strůjcem nápadu byl starosta **Jan Váňa**, na projektu se dále podílí **Petra Píkna Jániská**, tajemnice a vedoucí pracovní skupiny, **Petra Mejdrechová**, projektová manažerka a **Kateřina Nováčková**, sociální pracovnice.

/sd/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Senioři v Třeboni se mohou zúčastnit i IT kurzů

Své nové občánky vítá město Třeboň hodnotným darem

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Opatření na podporu porodnosti jsou různá, jedním z doplňkových aktivit na straně obcí a měst může být slavnostní obřad vítání občánků spojený navíc s hodnotným darem. V **Třeboni** běží podobný projekt od roku 2022 pod názvem Vítání třeboňských občánků.

„V rámci klasického vítání občánků byla zapracována i tato novinka. Podali jsme žádost do Dotačního programu na podporu narozených dětí z Jihočeského kraje. Dotační program je určen pro všechny jihočeské obce a smyslem je podpořit nové narozené děti, resp. jejich rodiny trvale žijící na území Jihočeského kraje. Dotační program se vztahuje na děti narozené od

1. 1. 2022 do 31. 12. 2024. Kraj dotaci našemu městu schválil, tudíž všechny novorozené děti z Třeboně, které se narodily po 1. lednu 2022, získaly od města a kraje dar v celkové hodnotě 5 tisíc korun Kč,“ přiblížil starosta Jan Váňa.

Polovinu hodnoty každého daru hradí město, druhá polovina jde z krajské dotace. A o jaký dar se jedná? Rodiče si odnesou krásnou knihu o Třeboni, maminky květinový dar a děti získají do kolébky zlatý investiční slitek o váze 2,5 g, rodný list Jihočecha a občanka města Třeboně a kufřík z třeboňské knihovny. Vhodnost dárků ocenili podle informací z radnice všichni rodiče dosud obdarovaných občánků.

Přivítat nové občánky a zároveň je smysluplně obdarovat se rozhodli v Třeboni

Kromě starosty je v projektu zapojena **Petra Pikna Jánská**, tajemnice, a **Petra Mejdrechová**, projektová manažerka. /sd/

V Zaječově rekonstruovali Lidový dům, který je centrem obecního dění

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Obec **Zaječov** na Berounsku se může pochlubit nejen historií, která je spjata s augustiniánským klášterem svaté Dobrotivé, spolkovým životem, jež reprezentují například dobrovolní hasiči a rybáři, ale také zdařile zrekonstruovaným Lidovým domem. Rekonstrukcí prošel i jeho velký multifunkční sál, který od června 2023 opět slouží k pořádání společenských akcí nebo těž sportovních akcí.

Budova Lidového domu Zaječov byla vždy středobodem kulturního a společenského dění v obci. To se ještě donedávna odehrávalo v prostorách, které však už volaly po obnově. Oprýskaný objekt prošel v letech 2022 až 2023 nákladnou rekonstrukcí. Místním,

Lidový dům v Zaječově prošel zdařilou rekonstrukcí

ale rovněž turistům, kteří míří do vyhledávané Chráněné krajinné oblasti Brdy, nabí-

zí v současnosti také příjemnou restauraci. Nápadité je použití motivu zaječích uší, které jsou ztvárněny coby opěradla židlí, věšáky či zrcadla na sociálních zařízeních. Restauraci provozuje sama obec.

Hlavní přínos projektu, zachovat v obci kulturu a fungující restauraci, se vydařil. Náklady projektu na opravy dosáhly 40 mil. Kč a obec je hradila ze svého rozpočtu. Nutno dodat, že do projektu se zapojila i veřejnost, která pomáhala při demontování a stěhování původního vybavení a při demoličních pracích.

O projekt se zasloužil především starosta obce **Vladimír Havlík** a místostarostové **Miloš Plešmíd** a **Pavel Kříž**. /sd/

Znojmo ve spolupráci s Charitou podává občanům pomocnou ruku

SOCIÁLNÍ PROJEKT ROKU

Projekt **Jedno město, jedna rodina** tvoří několik opatření na pomoc občanům města **Znojma** v náročné době a přispívají ke snížení napětí ve společnosti. Mezi pilíře projektu patří Znojemská stravenka pro lidi bez domova, kteří za úklid veřejného prostranství obdrží stravenku na nákup potravin. Další částí jsou potravinové balíčky od znojemské Charity.

Charita poskytuje potravinové balíčky už řadu let, ale **Jakub Malačka**, znojemský starosta v letech 2020–2022, tuto myšlenku rozvinul. Spolu s Charitou nastavili kroky, díky nimž nyní balíčky pomáhají seniorům a lidem v sociální nouzi. Důležitý byl Balíček první pomoc, který obsahoval i příspěvek na kroužky pro děti, nulové školkovné či úlevy na poplatku za odpady pro poten-

Do projektu se zapojili i aktivní občané

ciálně ohrožené skupiny občanů. Kromě úlev zafungovala i motivační opatření, jako přijímání dvouletých dětí do nově vytvořených míst ve školkách.

Projekt stravenky již pomohl několika jedincům k návratu do řádné práce. Zlepšila se též spolupráce se soukromým sektorem a Oblastní charitou Znojmo. Tyto kroky dlouhodobě šetří veřejné prostředky, neboť je levnější začlenit lidi do pracovního procesu, než jim vyplácet dávky. Veřejnost se mohla zapojit prostřednictvím dobrovolnické práce s lidmi bez domova, při přípravě balíčků, doučování dětí po distanční výuce, do pomoci ukrajinským uprchlíkům.

O projekt se dále zasloužil **Evžen Adámek**, ředitel znojemské charity, **Denisa Krátká**, vedoucí odboru školství, **Alena Rybníčková**, vedoucí odboru majetku, **Soňa Bystřická**, bývalá vedoucí tiskového oddělení, a členové rady.

/sd/

Projekt Smíšený dům přinesl Ústí nad Labem 33 nových bytů

Radní města Ústí nad Labem a současně poslankyně **Eva Fialová** přišla s ideou využití zchátralé výškové budovy, bývalé ubytovny, v ulici Čelakovského a její přeměny na nájemní byty. Město tedy budovu odkoupilo od soukromé společnosti a následovala kompletní proměna v bytový dům s využitím dotace Státního fondu podpory investic z titulu Výstavba pro obce. Po dokončení rekonstrukce koncem dubna 2023 získalo město 33 nových bytů, z nich je 16 pro sociálně slabé seniory, případně rodiny v nouzi a zbylých 17 jsou služební byty pro požadované profese, jako jsou např. zdravotní-

ci, učitelé či strážníci. Kombinací bytů je tento smíšený dům unikátní.

Po éře privatizace v 90. letech Ústí nad Labem naopak byty nabývá, aby mohlo reagovat na potřeby občanů. Tímto projektem dostupného a sociálního bydlení město navazuje na projekt krizových bytů z roku 2021. Seniorům v sociálních bytech je zajištěna pečovatelská služba města a obědy v přílehlé škole.

Velký podíl na projektu má také **Tomáš Vlach**, náměstek primátora, **Martina Žirovnická**, vedoucí Odboru strategického rozvoje, investic a městských organizací, **Tomáš Kočí**, vedoucí oddělení strategic-

FOTO: ARCHIV MĚSTA

l Místo zchátralé ubytovny nové nájemní byty

kého rozvoje, **Jana Pavlasová**, referentka oddělení strategického rozvoje a **Ivana Holinková**, referentka oddělení strategického rozvoje. **/sd/**

Sociální služby města Kopřivnice podporují také laické pečující

Podporu laických pečujících považují v **Kopřivnici** za důležitou součást zajištění péče o potřebné. Kromě sociálních služeb, které jim tuto péči ulehčí, jako jsou odlehčovací či terénní pečovatelské služby, je nutno věnovat se i prevenci sociální izolace pečujících, duševní hygieně a také odborné poradenské pomoci.

Nositelkou projektu Podpora profesionálních i laických pečujících je **Lenka Galiová**, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Kopřivnice. V návaznosti na dříve realizované aktivity podle Střednědobého plánu sociálních služeb proběhla v roce 2022 rekonstrukce koupelen sedmi bytů odlehčovací služby a byly vybaveny dvě edu-

kační místnosti v objektu, v němž je služba poskytována. Místnost nabízí polohovací postel, figurínu a ukázky kompenzačních a zdravotnických pomůcek. Pracovníci sociálních služeb i externí lektori seznámí pečující s efektivním poskytováním pomoci a nabídnou jim poradenství při zajišťování péče či v oblasti dávek sociální pomoci.

Projekt dotačně podpořil IROP. Provozně jej zajišťuje Středisko sociálních služeb města Kopřivnice (SSSmK).

Na projektu dále participovala **Eva Mün-dleinová**, bývalá ředitelka SSSmK, **Simona Hanzelková**, vedoucí a sociální pracovnice pečovatelské a odlehčovací služby, **Michal Pokorný**, investiční technik, **Lenka Ši-**

FOTO: ARCHIV MĚSTA

l Vybavení jedné z edukačních místností

mečková, vedoucí oddělení strategického plánování a **Ester Lakatošová**, projektová koordinátorka. **/sd/**

Městská část Praha 13 vyzkoušela netradiční malované hřiště na chodníku

Jednalo se o malbu pohybových her zaměřených na děti předškolního věku a I. stupně ZŠ s tématem voda na chodníku v místním parku. Malby byly zhotoveny ekologickými, vodou ředitelnými barvami, které splňují normy. Bylo namalováno pět herních motivů ve velikosti 3x4–10 m, část obrázků je pouze jako obrys a děti si je mohly podle fantazie domalovat křídami. Za relativně nízké náklady vznikl nový prostor pro pohyb a nácvik dalších dovedností dětí včetně možnosti soutěží, na který má městská část velmi pozitivní reakce. Nápad mj. zvítězil v září 2022 v soutěži Ideathon MČ Praha 13, což je 24hodinový nápadový maraton, kde zájemci z řad veřejnosti vymýšlejí ve zvolených oblastech realizovatelné projekty.

Projekt byl zahájen v září 2022 a dokončen v srpnu 2023, a celý byl financován

FOTO: ARCHIV MČ

l Ukázka malování na chodníku

z vlastních zdrojů MČ Praha 13, celkové náklady činily 83 tis. Kč. Projekt malova-

ného hřiště je přenositelný do všech obcí a měst. Je limitován finančními možnostmi, vlastnictvím vhodných herních ploch nebo parkových cest a zájmem místních komunit obyvatel. „Z naší zkušenosti můžeme malování herních motivů jako možnost volně přístupné sportovní aktivity pro děti a rodiny s dětmi plně doporučit,“ zhodnotila projekt místostarostka **Marcela Plesníková**.

Projekt byl týmovou prací pořadatelů Ideathonu, pracovník OŽP a **Hany Routové**, autorky vítězného projektu v soutěži Ideathon. Velkým přínosem nasazení celého týmu: tajemníka **Martina Šmída**, autorky a realizátorky návrhu **Hany Routové**, **Jany Gilíkové**, vedoucí odboru životního prostředí, **Dany Céové**, vedoucí oddělení správy životního prostředí a odborné pracovnice **Anny Pešatové**. **/ev/**

Venkovní posilovna v Praze 13 slouží všem

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A SPORT PRO VŠECHNY

Dalejský park je nejmladším parkem vybudovaným na území MČ Prahy 13 až v roce 2019 ve velmi exponované lokalitě sídlištní zástavby s asi 15 tis. obyvateli. Park se ještě stále doplňuje o mobiliář a další volnočasové aktivity právě s přihlédnutím na jeho využívání. „V roce 2022 byla v méně frekventované části parku vybudována komplexní venkovní posilovna, určená pro všechny věkové kategorie. Tvoří ji šest cvičicích stanic – sestavy pro zavěšování, sestavy hrazd, bradel, čtyř dynamických šikmých kol a šikmá lavice na dipy a venkovní rotoped. Tato crossfit zóna je navržena z moderních a maximálně odolných materiálů za použití inovativních prvků,“ popsala hřiště místostarostka **Marcela Plesníková**.

Samotné hřiště a vybavení jako celek je postaveno v souladu s normami. Lidé zde

mají možnost trávit zdravě a aktivně volný čas, což oceňuje zejména mládež. Projekt byl zahájen v červenci 2022 a dokončen v říjnu 2022, a celý byl financován z prostředků MČ Praha 13, celkové náklady činily 2,03 mil. Kč včetně DPH, a dá se říci, že budování venkovních posiloven je přenositelné do všech územních samosprávných celků.

Doplnění parku o posilovnu navíc vzešlo z požadavků místních obyvatel a z výsledků priorit diskutovaných v rámci Veřejného fóra, které je každoročně pořádáno jako otevřené veřejné setkání vedení MČ s občany v rámci agendy MA 21.

Realizace byla týmovou prací pracovnic OŽP na základě veřejné poptávky obyvatel. Stavba byla realizována firmou Gartensta plus s. r. o. Velkým přínosem byla zkušenost a hlavně osobní nasazení celého týmu,

FOTO: ARCHIV MČ

Moderní prvky na venkovním hřišti

protože realizace se povedla ve velmi krátké době. Na projektu dále participovaly: **Jana Gilíková**, vedoucí odboru životního prostředí, **Dana Céová**, vedoucí oddělení správy životního prostředí, odborné pracovnice **Eva Beránková** a **Helena Bláhová**. /ev/

Místo kotelný je teď v Rotavě nový pumtrack

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A SPORT PRO VŠECHNY

Vybudovaný pumtrack, určený pro jízdu na kolech, skateboardech a bruslích, vznikl na místě po bývalém uhelném skladu, u již uzavřené centrální kotelný v **Rotavě**. Plocha byla také v minulosti využívána jako deponie nadbytečného výkopku. Dráha má obdélníkový tvar o délce 250 metrů a skládá se ze 43 kusů vln, 12 kusů klopených zatáček, 1 skoku pumpbox, 1 skoku dvoják, 1 skoku rádius a 1 minirampy. Základní stavební materiál pro pumtrack je hlína a šterka a finální povrch je asfaltový. Jedná se o uzavřený, uměle vytvořený okruh tvořený vlnami a klopenými zatáčkami, které umožňují udržovat, nebo dokonce zvyšovat rychlost pumpování. Je navržena tak, aby byla zábavná a zároveň bezpečná pro všechny typy bikerů. Areál je hojně navštěvován místními i přespolními nadšenci. Na vzniku návrhu pumtracku v rámci zpracování studie se podílela místní komunita. Při předchozím ježdění na skatu

či koloběžkách na veřejném prostranství docházelo k častým konfliktům s občany.

Stavba dráhy byla zahájena v únoru 2022, realizace proběhla v období měsíců 6–11/2022 a kolaudace a provoz od listopadu 2022. Projekt vyšel na 3 805 476,72 Kč, podpořen byl 2 570 532 Kč dotací od Národní sportovní agentury a milionovou dotací od Karlovarského kraje. Vzhledem k možné variabilitě dráhy, nenáročnosti na dostupnost infrastrukturálních sítí a možného zapojení místní komunity je realizace projektu vhodná pro většinu územních samospráv. „Od samotného počátku vzniku projektu jsme do něj zapojili veřejnost, od přípravy prvotní studie pro projektovou dokumentaci až do finálního odsouhlasení podoby. Místní komunita zde pořádá závody a podílí se na pořádání kulturních akcí,“ popsal vznik starosta města **Michal Červenka**, který se o projekt zasadil. Zasluhu na realizaci mají dále: **Imrich Fél**, zástupce místní komunity, **Julius Kotas**, zástupce místní komunity,

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Pohled na nový pumtrack v Rotavě

Michal Severa, projektant, **Pavel Troják**, investiční referent města. /ev/

Zrekonstruovaná tribuna ve Velkých Losinách na Jesenicku je určena sportovcům i škole

VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A SPORT PRO VŠECHNY

Obec **Velké Losiny** – vlastník areálu, s ohledem na špatný technický stav objektu zrekonstruoval zastřešenou tribunu podél fotbalového hřiště. Tribuna k sezení má obdélníkový půdorys s rozměry 8,75 x 30,18 m. Opravy si vyžádaly i původní dřevěné lavice a opláštění tribuny, provedené ze tří stran. Poškozené prvky tribuny budou v celém rozsahu opraveny. Sportoviště pro fotbal a děti ze základní školy, které ho rovněž využívají, tak bylo výrazně zkvalitněno. Fotbal je ve Velkých Losinách extrémně oblíbený sport, trénuje zde nyní osm výkonnost-

FOTO: RCHV MĚSTA

Nové sedačky na tribuně

ních tříd, hrají přebor Olomouckého kraje (5. nejvyšší soutěž).

Projekt byl zahájen v říjnu 2022, se zimní pauzou dokončen v květnu 2023. Na jeho financování se podílela Národní sportovní agentura částkou 800 tis. Kč; Olomoucký kraj částkou 213 474 Kč, kofinancování z NSA bylo 250 tis. Kč, vlastní zdroje dosáhly výše 1900 tis. Kč.

Na projektu spolupracovali: **Jana Fialová**, starostka obce, **Karel Minařík**, předseda TJ Sokol, **Pavel Volek**, TDS, **Jaroslav Nesvadba**, referent výstavby a ÚP.

/ev/

Kvůli rekonstrukci D7 mají v Postoloprtech na Ústecku **nový fotbalový areál**

VEREJNÉ ZDRAVÍ A SPORT PRO VŠECHNY

Protože se blíží rekonstrukce dálnice D7, v jejímž důsledku dojde k demolicí původního hřiště, vybudovalo město Postoloprty novou bezbariérovou dvoupodlažní budovu s tribunou, jako zázemí fotbalového klubu (osm šaten, hygienická zařízení, kancelář, klubovna s gastroprovozem, zastřešená tribuna, sklady, dílny a byt pro správce). Současně bylo vybudováno zcela nové travnaté hřiště s umělou závlahou. V nové jímce bude zachycována voda pro závlahu a též bude využita jako rezervoár vody pro hašení požáru. Pro areál byla pod zemí vybudována čistička odpadních vod.

Celý provoz areálu je plně v režii města Postoloprty.

Zahájení stavby bylo 1. 2. 2021, kolaudace stavby 14. 2. 2023, otevření 6. 5. 2023. Investorem bylo město Postoloprty, celkové náklady dosáhly 64 milionů korun, z toho 60 milionů byla dotace Ústeckého kraje.

„Projekt má významné uplatnění v každém městě. Nicméně tak, jak byl projekt realizován zde, je jedinečný a neprenositelný,“ uvedl starosta města **Zdeněk Pištora**, duchovní otec projektu, který má na něm největší zásluhu.

Kromě města se musely zapojit i další organizace: FK Postoloprty, Služby města Postoloprty, ZŠ, MŠ, ZUŠ, KZMP. Na projektu se dále podíleli projektant **Miroslav Vojan**, předseda představenstva Petrom

Pohled na nový stadion

stavby (zhotovite) **Petr Kasper**, Pavel Schaller, TDI, **Lenka Hofmanová**, vedoucí ORM Postoloprty a **Dana Opatová**, vedoucí EO Postoloprty. /ev/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Rekonstrukce atletického stadionu U svaté Anny v Pacově se líbí

VEREJNÉ ZDRAVÍ A SPORT PRO VŠECHNY

Obsahem modernizace byla nová atletická dráha a sektory. Rozšířilo se a upravilo zázemí areálu, tak, aby se zvýšila jeho užitná hodnota pro veřejnost. Byla doplněna veřejná zeleň. Přínosem je široké využití areálu, pro atletické závody (II. liga mužů a I. liga žen), školní závody; tréninky oddílů atletiky; výuka tělesné výchovy Gymnázia Pacov a ZŠ Pacov, tréninky ostatních sportovních oddílů – fotbal, hasiči a pro veřejné sportování. Areál není uzamčený pro veřejnost, a lidé jej tak mohou využívat po celý rok.

Město **Pacov** se snaží do plánování a definování potřeb maximálně zatáhnout budoucí uživatele, především pak z oblas-

ti spolků. „Náš region není tzv. turistickým regionem a infrastruktura podobného typu pomáhá regionální ekonomice. Sportovní areál je jediné sportoviště svého druhu (s tartanovým povrchem v mikroregionu) v regionu, tomu také odpovídá vysoká využitelnost,“ podotkl místostarosta a poslanec Parlamentu ČR **Lukáš Vlček**.

Projekt byl zahájen v lednu 2022, v srpnu 2023 začal sloužit. Celkové náklady projektu přesáhly 7 mil. Kč, dotace z NSA byla 4 914 301 Kč.

Na projektu dále participovali: **Tomáš Kocour**, starosta města, **Pavel Zajíc**, předseda oddílu atletiky TJ Slavoj Pacov; **Libor Stupka**, předseda Tělovýchovné jednoty Pacov; uči-

Pohled na nový sportovní areál

telé a trenéři atletického oddílu **Radek Vitovský**, zastupitel města Pacov a **Sárka Vitovská**, starosta Sboru dobrovolných hasičů Pacov **Aleš Janda**. /ev/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

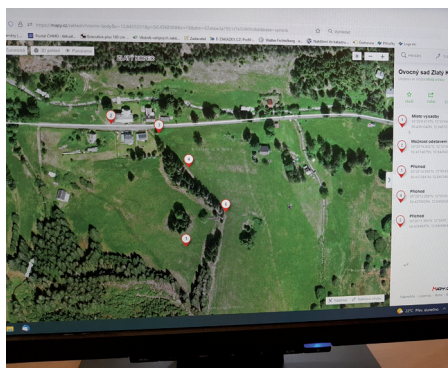
Ovocný sad v osadě Zlatý Kopec na Karlovarsku zdobí krajinu

VEREJNÁ ZELEN

Vosadě (místní části) Zlatý Kopec poblíž **Božího Daru** se nachází rozptýlená náletová zeleň, převládají jeřáby, javory a jívky. U zboření některých stavení ještě přezívají ojedinělé staré ovocné stromy. „Nová výsadba nebyla v posledních sedmdesáti letech prováděna, proto byly na pozemcích chudé louky, které byly podle aktuální úrody trávy buď sekané, nebo mulčované.“

Proto byl vysázen ovocný sad, který tvoří 80 stromů, z toho 32 třešní, 22 jabloní a 26 švestek různých odrůd. „Sad je vysázen z krytokořenných odrostků o výšce 121 – 250 cm s pletivovou ochranou proti zvířet,“ přiblížil iniciátor projektu, lesní správce **Karel Picura**.

Vlastní výsadba probíhala komunitním způsobem.

Sad změnil ráz krajiny k nepoznání

Projekt byl zahájen v únoru 2022, výsadba proběhla v srpnu 2022, od té doby je

o sad průběžně péčováno. Projekt byl financován ze SFŽP, celkové náklady dosáhly částky 246 050 Kč, dotace byla 240 555 Kč.

„Myšlenka výsadby komunitních sadů je velmi dobře přenosná s mnoha možnostmi dalšího využití, například společné prořezávání stromů, slavnost při sklizni, soutěž o nejlepší bublaninu, slivovici,“ dodal Karel Picura, který projekt vymyslel, naprojektoval a zajistil souhlasy dotčených vlastníků i orgánů. O komunitní přesah se zasloužili zejména zastupitelé města. Zásluhu na realizaci projektu dále mají: **Daniela Přivřelová**, administrátorka projektu, **Martina Poštová**, propagátorka na sociálních sítích, **Ondřej Vank**, technická pomoc a nejvýkonnější sázeč **Richard Harang**. /ev/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Vodní prvek v Sadech Svatopluka Čecha v městské části Praha 2 láká

VEREJNÁ ZELEŇ

Sady Svatopluka Čecha patřily odjakživa k příjemným zeleným zákoutím vnohradské zástavby. Vodní prvek má podzemní strojovnu s nejmodernější technologií. Celkem dvacet vodních trysek a mlžítek osvěžuje návštěvníky v letních měsících. V ploše vodního prvku je pak vyobrazen text z díla Svatopluka Čecha z knihy Pravý výlet pana Broučka do měsíce na broušeném ne-rezu, provedeny sadové úpravy i doplněn stávající mobiliář. Okolí fontány a pomníku S. Čecha bylo nově osvětleno.

„Na základě přání občanů pokračovala MČ Praha 2 v uplynulých letech ve zvelebení západní části parku.

„Stavba byla zahájena v únoru 2022 a dokončena v září 2022. Celková cena díla (včetně všech dodatků) činila 40 493 449 Kč včetně DPH. Na projekt MČ Praha 2 obdržela neúčelovou neinvestiční dotaci z rozpočtu hl. m. Prahy ve výši 11 625 000 Kč. Vodní prvek v Sadech Svatopluka Čecha se stal nejnavštěvovanějším místem na území městské části Praha 2,“ uvedl současný starosta Prahy 2 **Jan Korseska**, který se o realizaci vodního prvku významně zasadil.

Na projektu participovali: **Andrea Horáková**, vedoucí odboru kancelář tajemníka, **Jan Schneidörfler**, referent oddělení investic odboru majetku a investic a **Simona**

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Fontány přinášejí osvěžení v létě/ Archiv MČ Praha 2

Müllerová, vedoucí odboru životního prostředí. /ev/

Inovativní metoda zachránila v Brně desítky stromů

VEREJNÁ ZELEŇ

Testované řešení „Péče o zeleň ve městě“ inovativní metodou ADBIAN“ spočívalo v rozšíření know-how aplikované biomechaniky stromů s přehledností 3D prostředí, a to s využitím prvků umělé inteligence. Díky testované technologii ADBIAN lze v péči o zeleň činit rozhodnutí podložená daty, čímž lze významným způsobem omezit finančně i ekologicky nešetrné preventivní kácení. Klíčovým benefitem modelu je fakt, že rizika, která pro veřejného zadavatele s sebou nese „trhem neověřené“ řešení, na sebe v roli „nultého“ zákazníka vzalo město **Brno**. Městská společnost Technologický park Brno si bez většího rizika ověřila a využila nejnovější technologii v péči o zeleň, uspořila peníze a zachránila větší množství stromů před

Pilotní projekt brněnské veřejné správy

skácením (k pokácení bylo dendrologem doporučeno 60 stromů, po provedení analýz byl počet zredukován na pouhé čtyři).

Realizace probíhala v období leden–červen 2022 (pilotní běh). Financována byla z rozpočtu města Brna, Odboru strategické-

ho rozvoje a spolupráce MMB. Po pilotním běhu městská společnost Technologický park Brno a. s. projevila zájem o opakovanou spolupráci a dala objednávku služeb v hodnotě 143 tis. Kč.

Jaroslav Petrák, specialista městských inovací Magistrátu města Brna ve spolupráci s vedoucím OSR MMB **Jakubem Rybářem** přihlášený model přenosu inovace do brněnské veřejné správy navrhl a prosadil jeho realizaci. Identifikoval partnery a konkrétní spolupráci vedl do úspěšného konce. Zásahu na realizaci dále mají: **Ondřej Kolařík**, zakladatel ARBO Technologies s. r. o., **Jitka Sládková**, ředitelka pro marketing a strategii městské společnosti Technologický park Brno a. s.

/ev/

Náměstí Družby v Ostravě-Porubě se zazelenalo

VEREJNÁ ZELEŇ

Park na náměstí Družby v Ostravě-Porubě je významným krajinným prvkem a dlouhodobě postrádal pobytovou funkci. Revitalizací byly odstraněny neperspektivní stromy, vysazeny nové dřeviny, trvalky, cibuloviny do trávníků a byl založen nový parkový trávník. Na vyčleněné ploše je intenzivní trávník, který je zavlažován automatickým zavlažovacím systémem. Veškeré zpevněné plochy byly vybourány a nahrazeny dvěma hlavními úhlopříčnými mlatovými stezkami. Kompozice celého prostoru byla důsledně navržena v principu průběžných pěšin, od jednotlivých vchodů vedou do parku tzv. stužky – chodníčky ze štípané žuly. Na mlatové stezky navazuje nová cyklostezka ve-

doucí podél parku. Rovněž byly provedeny další parkové úpravy, včetně mobiliáře.

Realizace stavebních prací byla zahájena 25. 3. 2021 a ukončena 11. 1. 2022. Celkové náklady projektu činily 16,4 mil. Kč. Statutární město Ostrava přispělo 7,5 mil. Kč, městský obvod Poruba 7,8 mil. Kč, z operačního programu životního prostředí (Státní fond životního prostředí) 1,1 mil. Kč.

Veřejné projednávání s občany proběhlo před samotným zpracováním projektové dokumentace, při kterém se občané mohli zapojit a podílet se tak na budoucí podobě parku.

Jedním z hlavních hnacích motorů veškerých projektů byla starostka **Lucie Baránková Vilamová**, která zajišťovala politickou

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Dřevěný objekt na okraji parku

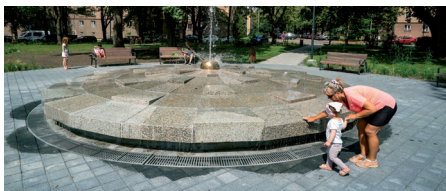
podporu a zajišťovala tak celý projekt i směrem k veřejnosti.

Poděkování patří také: místostarostce pro investice, veřejné zakázky a právní činnost **Petrě Brodové**, **Romanu Gajduškoví**, vedoucímu odboru investičního, referentům **Kláře Benešové** z investičního odboru a **Jaroslavu Šulérovi**, z odboru strategického rozvoje. /ev/

Revitalizace parků u Domu kultury v Ostravě-Porubě se vydařila

VEREJNÁ ZELEN

Lokalita kolem Domu kultury Poklad patří k nejhodnotnějším v Porubě. Parky, které z obou stran kulturní dům lemují, jsou významným krajinným prvkem, proto se začalo s obnovou. První z revitalizovaných parků slouží jako klidová a reprezentativní oblast. Jejím středem je fontána V. Gajdy, kolem ní je centrální prostor rovněž ve tvaru kruhu se zpevněným povrchem z betonové dlažby. Exteriér vytvořily záhony z různých okrasných travin, cibulovin a výrazně kvetoucích listnatých keřů a v místech podél silnice bylinné podrosty. Od centrálního prostoru s fontánou se odvíjí dvě hlavní osy parku vytvořeny jako zpevněný chodník z betonové dlažby, na které pak navazují nezpevněné cesty

Umělecké dílo fontána - V. Gajdy

z mlatu. Podél mlatových cest byly rozmístěny lavičky, drobný mobiliář a pítka se zdrojem pitné vody. Dvě zóny byly vyhrazené pro relaxaci, kde byly umístěny i stoly. Projekt navázal na rekonstrukci Domu kultury Poklad. Realizace stavebních prací byla zahájena v srpnu 2022 a trvala do prosince 2022, instalace fontány proběhla

v období 03–07/2023. Projekt vyšel na 15 553 263, Kč, 50 % z celkové částky financoval městský obvod Poruba a zbylých 50 % Statutární město Ostrava.

Pro informace k projektům mohou lidé využívat web fajnovaporuba.cz, a další zdroje.

Jedním z hlavních hnacích motorů veškerých projektů byla starostka **Lucie Baránková Vilamová**.

Na projektu se dále podíleli: místostarostka pro investice, veřejné zakázky a právní činnost **Petra Brodová**, vedoucí investičního odboru **Roman Gajdušek**, investiční referentka **Klára Benešová** a **Magda Cigánková Fialová** – krajinářská architektka, autorka projektu. **/ev/**

V Dolní Radouni poblíž Jindřichova Hradce vznikla nově vysázená alej

VEREJNÁ ZELEN

Díky aktivitě obyvatel obce **Dolní Radouň**, místní části města Jindřichova Hradce se podařilo nejen na návsi, ale i na dětském hřišti vysázet 50 stromů. Obyvatelé se aktivně účastnili nejen projektové přípravy, ale především samotné realizace. Většina stromů má své "patrony" – místní děti a rodiny. Město zajistilo sazenice a veškeré potřeby nutné pro výsadbu. I přes obrovskou nepřízeň počasí, která v den sázení (22. 10. 2022) panovala, se sešlo 54 dobrovolníků, kteří vysázeli všech 50 stromů. Při sázení panovala báječná atmosféra, rodiče s dětmi si vybírali, který strom vysadí a bude "jejich".

Díky aktivitě obyvatel se podařilo návěs a dětské hřiště oživit. Návěs slouží jako místo pro sport a setkávání obyvatel, kteří si užijí stín v místech, kde je žádoucí.

Či výsadby stromů

Projekt probíhal v období duben–říjen 2022 a celkové náklady na realizaci výsadeb byly 243 318 Kč, podpora z dotačního titulu SFŽP ČR byla ve výši 230 170 Kč. Hodně se uspořilo díky aktivní spolupráci obyvatel obce nejen při samotných výsadbách, ale i díky závazku místního občanského

sdržení převzít stromy do péče i pod patronát v podobě "adopce" jednotlivých stromů místními dětmi. Největší měrou se o realizaci tohoto projektu zasloužil osadní výbor obce v čele s **Petrem Holoubkem** a občanské sdružení Radouňáček.

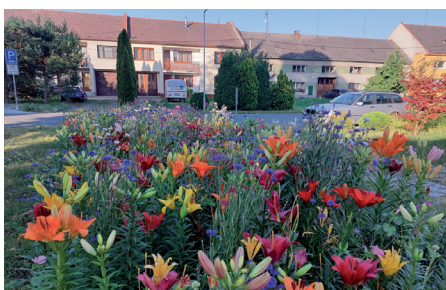
„Za posledních pět let se mi podařilo zrealizovat několik projektů, které přispěly ke zvýšení kvality veřejného prostoru zejména z pohledu výsadeb dřevin, ale i např. trvalkových záhonů,“ uvedla **Petra Šelepová**, vedoucí oddělení ochrany prostředí, odboru ŽP MěÚ Jindřichův Hradec.

Na projektu dále participovali: **Miroslava Cimbůrková**, zahradní architektka, **Petr Holoubek**, předseda osadního výboru, **Klára Vejsadová**, předsedkyně spolku Radouňáček, administrátorka dotačních titulů **Radka Vacková**. **/ev/**

Rozkvetlý Prostějov se veřejnosti líbí

VEREJNÁ ZELEN

Cílem projektu bylo oživit veřejný prostor okrasnou zelení, vnést do ulic města barevný prvek a rozšířit již existující přírodní prvky v městské zeleni, jako jsou trvalkové a letničkové záhony či mobilní zeleně (závěsné nádoby na sloupech veřejného osvětlení a žardinky). Město hodlá na základě četných požadavků ze strany občanů i v dalších letech ve výsadbě pokračovat a ozdobit tak všechny části města. Vloni se pokračovalo s výsadbou různobarevných lilí a lučních směsí v centru města na Přikrylově náměstí a v ulici Blahoslavova, letos se z podnětu Komise městských částí pokračovalo i v okrajových částech města. Projekt má občanům oživit město a také zlepšit životní prostředí v okolí frekventovaných ko-

Či květinové záhony zdobí město Prostějov

munikací. Květiny budou zkrášlovat město po několik let.

Projekt byl zahájen na přelomu měsíců březen/duben 2022, realizace proběhla v období 03–04/2022 a 04/2023. Celkové náklady

projektu dosáhly částky 681 213 Kč. Z vlastních zdrojů šlo 358 034 Kč, kdy byly využity prostředky z Fondu zeleně, v němž jsou pravidelně shromažďovány finanční prostředky právě na údržbu a obnovu městské zeleně. Následně byla část nákladů ve výši 323 179 Kč pokryta dotací Olomouckého kraje.

Jiří Pospíšil ze své pozice metodického náměstka primátora města pro oblast komunálních služeb, inicioval přípravu a realizaci projektu a zasadil se o uvolnění finančních prostředků na jeho realizaci.

Na projektu se dále podíleli: **Alexandra Klímková**, vedoucí Odboru správy a údržby majetku města, **Simona Říhová**, kontrolor kaveřejné zeleně na oddělení údržby majetku města, **Milan Slezák**, vedoucí střediska zeleně společnosti FCC Prostějov, s. r. o. **/ev/**

Trutnov se může pochlubit novou alejí ovocných stromů

V roce 2022 vysadilo město Trutnov v rámci oslav Dne Země 30 ovocných stromů – jabloní a hrušní. V loňském roce se povedlo vysázet dalších 30 ovocných stromů, tentokrát hrušní, višní a švestek. Nová výsadba navazuje na výsadbu loňskou, a tak vznikla nová jednostranná alej v místě kousek od centra města. Výsadba alejí má mnohasetletou tradici a její význam je značný i v současné době. Stromy zlepšují kvalitu ovzduší, poskytují stín, snižují hluk, pomáhají snižovat erozi půdy a zkrášlují okolí. V době,

kdy plodí, poskytují kolemjdoucím i zdravé občerstvení.

Výsadba proběhla v rámci oslav Dne Země dne 20. 4. 2023. Celkové náklady činily 178 700 Kč, od Nadace ČEZ získán grant ve výši 150 000 Kč, vlastní náklady z rozpočtu města byly 28 700 Kč.

Stromy sázeli zaměstnanci městského úřadu, vedení města a děti z Mateřské školy Stonožka v Trutnově-Poříčí.

S myšlenkou oslav Dne Země a s tím spojeným vysazením aleje přišel sám starosta města Michal Rosa, zasadil se o schválení

Takto se v dubnu v Trutnově sázelo

FOTO: ARCHIV MĚSTA

finančních prostředků na dofinancování projektu z městského rozpočtu a samozřejmě se i osobně účastnil sázení.

Na projektu dále participovali: **Jitka Melková**, **Vojtěch Marčok** – Technické služby Trutnov – (správce veřejné zeleně), **Michaella Dědková** (tisková mluvčí úřadu, propagace a organizace projektu), **Eva Podrazilová** (MěÚ Trutnov, dotace – financování projektu) a **Vendula Kasperová** (vedoucí odboru ŽP – organizace projektu). /ev/

Parky Tlumačovská a Dalejský v MČ Praha 13 jsou v novém

Dalejský park byl budován od roku 2019 na zatravněné ploše bývalé skládky hlušiny zbylé po stavbě sídliště a stal se rekreační plochou pro obyvatele bytových celků Velká Ohrada, Rotavská a Dalejské výhledy. V roce 2019 byla vytvořena jeho základní kostra, byla založena cestní síť, osazen mobiliář a pítka, přibyl i umělý potok. K dispozici je zde i venkovní posilovna a přibude ještě dětské hřiště. V roce 2022 na podzim pokračovaly výsadby stromů a keřů v rámci projektu HMP adaptace na změnu klimatu.

Druhý revitalizovaný park se nachází u Malé Ohrady při ulici Tlumačovská. Těžištěm sadovnické kompozice jsou pásy kvetoucích keřů a trvalek. Jedná se o dešťové záhony se schopností zachycovat vodu.

Nové plochy zdobí veřejný prostor

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

V parku bylo vytvořeno více pobytových ploch s lavičkami, houpačkou a posilovnou. Oba projekty probíhaly mezi léty 2019 až 2022. Parčík Tlumačovská si na projektovou

dokumentaci i realizaci vyžádal 2638,4 tis. Kč z toho 70 tis. Kč z prostředků MČ Praha 13 a 2568,4 z dotace HMP. Vybudování Dalejského parku včetně projektové dokumentace bylo hrazeno z dotace HMP v částce 29 mil. Kč.

„Projekt je plně přenositelný do všech regionů ČR, jedná se o realizaci větších parkových úprav v rámci veřejné zeleně v urbanizovaném prostředí,“ popsal výsledek starosta, Městská část Praha 13, **David Vodrážka**. Projekt byl týmovou prací pracovníků odboru životního prostředí a odboru majetkového, bytového a investičního na ÚMČ Praha 13, jmenovitě: **Jany Gilíkové**, vedoucí OŽP, **Dany Céové**, vedoucí odd. správy ŽP OŽP, **Renáty Uramové**, vedoucí OMBI a **Jitky Šrámkové**, vedoucí odd. investic. /ev/

Komunitní sázení stromů v Prostějově má ohlas

Statutární město Prostějov zavedlo pro své občany komunitní sázení stromů a keřů. Na základě aktuálně připravovaného osazovacího plánu je stanoven, kolik a jaké stromy budou sázet a lidé, kteří se do akce zapojí, si mohou vysadit „svůj“ strom. Stromy zakupuje Prostějov a pro sázející má vždy připraveno i příslušné nářadí. Zájemce si tedy nemusí strom zajišťovat, pouze se k sázení a následné péči o strom přihlásí a pochopitelně se dostaví v den výsadby.

Sázení stromů může být sjednocujícím prvkem mezi skupinami lidí, kteří by se třeba vůbec nepotkali. Většinou se účastní hlavně rodiny s dětmi, které využívají možnosti si svůj strom pojmenovat. Děti mohou během let pozorovat, jak stromy rostou. Nově vysazené stromy působí jako pouto mezi lidmi, stromy a krajinou, kde se

Výsadba stromů je příležitostí pro rodiny s dětmi

FOTO: ARCHIV MĚSTA

sází. A věříme, že kdo strom zasadí, nemá pak potřebu žádný ničit.

V roce 2022 proběhlo jarní a podzimní sázení, vloni proběhlo jarní a je plánováno podzimní sázení. Od roku 2022 jsou celkové náklady 1 043 309 Kč, z toho dvě dota-

ce Nadace partnerství v rámci grantového programu ve výši 127 809 Kč a dotace z Olomouckého kraje v rámci dotačního programu ve výši 150 000 Kč. Náklady města byly 765 500 Kč.

Akce má zároveň přidanou edukační hodnotu zejména pro menší účastníky. Po úspěšné výsadbě je pro všechny připraveno malé pohoštění. Zatímco obvyklá výsadba stromů se děje bez účasti a zapojení veřejnosti, komunitní sázení má jiný ráz; veřejnost se zapojuje, město „pouze“ vše potřebné pro výsadbu připraví.

Iniciátorkou komunitního sázení byla **Milada Sokolová**, 1. náměstkyně, která iniciativou reagovala na časté dotazy rodičů při vítání občánků, zda je možné si za jejich dítěte někde v Prostějově vysadit strom.

Na projektu dále participovaly: **Alexandra Klímková**, vedoucí Odboru správy a údržby majetku města, **Simona Říhová**, kontrolorka veřejné zeleně na oddělení údržby majetku města OÚM, **Milan Slezák**, vedoucí střediska zeleně společnosti FCC Prostějov.

/ev/

Veřejná zeleň v Třeboni rozkvetla

VEŘEJNÁ ZELEN

V roce 2022 byly dokončeny dvě velké revitalizace veřejného prostranství v Třeboni. V prvním případě jde o veřejné prostranství mezi domy s pečovatelskou službou – DPS 1 a 2, které neslouží pouze jejich obyvatelům, ale fungují jako jedna z hlavních tras pro pěší, kteří jdou z předměstí do centra města.

Druhou revitalizovanou lokalitou bylo prostranství Na Rybníčku. Zde přibýly nové chodníky, vodní prvek, veřejné osvětlení, herní prvky pro děti a přesunulo se parkoviště tak, aby celé prostranství bylo důstojným vstupem do lázeňského města.

A jaká zeleň toto prostranství zkrášluje? Vysazeny jsou zde stromy (sakura resp. višně chloupkatá s krásnými růžovými květy a dřín

Revitalizovaný veřejný prostor v Třeboni

japonský), keře (dříšťal, brslen a tavolník), trvalky a cibuloviny. Záhony začínají kvést již začátkem jara díky vysazeným kakostům, modřencům a narciskám. V květnu již hrají záhony mnoha barvami, díky okrasným česnekům, čemeřicím, kosatcům a elegant-

ním liliovým pochodním neboli kniphofii. Vrcholem je pak rozkvet růží vysazených v menších záhonech lemujičích DPS. V lokalitě Na Rybníčku se jedná o travobylinné záhony. Z keřů zde byl vysazen například šerák, pěnišník (rododendron) a letos proběhla výsadba dvou dalších šeráků.

Projekt, tedy zeleň, byla součástí veřejného prostoru od loňského roku – jaro (DPS a léto Rybníček). Financováno bylo z rozpočtu města. Veřejnost byla zapojena formou veřejných projednání.

Iniciátorem projektu – revitalizace – byl starosta města **Jan Váňa** a **Jana Grammetbauerová**, místostarostka. Dále se na projektu podílel **Pavel Hajna**, vedoucí odboru rozvoje a investic a jeho tým. **/evl/**

Slezská Ostrava testuje polopodzemní kontejnery ve městě

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Městský obvod Slezská Ostrava proměňuje kontejnerová stání, která jsou pro čistotu i vzhled městského obvodu často příkořím. V rámci projektu došlo ve dvou etapách k realizaci šesti stanic polopodzemních kontejnerů ve čtyřech lokalitách. Ve všech případech se jednalo o nové stavby. Pro polopodzemní kontejnery se městský obvod rozhodl po předchozích zkušenostech s klasickými kontejnery, kolem kterých je často nepořádek, vybírají je osoby bez domova, lákají hlodavce a nepříjemně zapáchají. Zároveň nebylo přistoupeno k instalaci podzemních kontejnerů, jejichž úzká hrdla často komplikují ukládání odpadu. Polopodzemní kontejnery navíc umožňují přizpůsobit samotný vzhled kontejnerů danému místu (obložení buď antracitovým plechem, nebo dřevem). Polopodzemní kontejnery rovněž umožňují jednodušší vývoz než kontejnery

Nové polopodzemní kontejnery jsou estetičtější

podzemní. Vedou rovněž k estetizaci veřejného prostoru a přispívají i k ekologizaci celého odpadového hospodářství, neboť kapacita těchto kontejnerů je vyšší a není tedy nutný častý svoz odpadu.

Realizace 1. etapy proběhla v květnu až srpnu 2022, 2. etapy v únoru až dubnu 2023, vše hrazeno z rozpočtu městského obvodu s náklady ve výši 5,94 mil. Kč. Pro-

jekt je jednoduše přenositelný do prostředí kterékoliv územní samosprávy. Riziko může spočívat v odlišnostech svozu komunálního odpadu, kdy některé odpadové společnosti nemusejí být přizpůsobeny na tento typ kontejnerů.

Na veřejných setkáních vedení obvodu s občany bylo často poukazováno na stav kontejnerových stání, zápach i související problémy např. s výskytem potkanů. Na základě těchto podnětů od občanů starosta městského obvodu **Richard Vereš** inicioval přípravu projektu, jeho projednání v rámci veřejných setkání, vytypoval lokality pro realizaci. Nyní se podílí vyhodnocování projektu a vytypování nových lokalit pro realizaci dalších polopodzemních kontejnerů.

Dále se podíleli: **Ondřej Klučka** (vedoucí odboru investic a strategického rozvoje); **Yvonna Ossová** (referent agency investiční výstavby). **/evl/**

REUSE centrum Nový Jičín je už v provozu

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Jedná se o místo zřízené na separačním dvoře v Novém Jičíně v ulici Propojovací, které je určeno pro odložení předmětů či vybavení domácností v zachovalém a bezvadném stavu, které mohou někomu jinému ještě posloužit a najít tak nové využití. Smyslem zřízení Reuse centra je umožnit přenechání funkčních a použitelných předmětů, které by lidé jinak již vyhodili. Kromě snahy o snižování množství komunálního odpadu, a tím i úspory finančních prostředků vynakládaných na odpadové hospodářství města, je způsobem, jak občany nabádat k smysluplnému využívání věcí. Zařízení má i pozitivní sociální aspekt, protože v něm je možné zdarma získat užitečné věci. Předměty věnované do reuse centra jsou evidovány, pořizovány fotografie a nabízeny v katalo-

Reuse centrum má bohaté využití

gu na webových stránkách, kde je možné si vytvořit rezervaci na danou věc.

Reuse centrum bylo uvedeno do provozu v srpnu 2022, financováno z rozpočtu města Nový Jičín částkou 353 789 Kč. Zřízení re-

use centra je aplikovatelné v každém městě, případně obci. Předměty odevzdané občany do Reuse centra si mohou jiní občané, ale i neziskové a charitativní organizace nebo poskytovatelé sociálních služeb (nejen působící ve městě, ale i v přílehlém regionu) odnést zdarma.

Ondřej Syrovátka, místostarosta města, dlouhodobě prosazuje a podporuje v zastupitelstvu environmentálně příznivá opatření ve městě, včetně oblasti odpadového hospodářství. Město usiluje o snižování množství směsného komunálního odpadu jeho pečlivějším tříděním a projekty, které vzniku odpadů předcházejí.

Na projektu dále participovali: **Eva Bártková**, vedoucí odboru ŽP, **Pavel Tichý**, ředitel Technických služeb města Nového Jičína. **/evl/**

V Trutnově testují pilotní projekt Door to door

Jedná se o pilotní projekt, jehož cílem je maximálně podpořit třídění komunálních odpadů. U rodinných a menších bytových domů funguje od 1. 1. 2023 systém Door to door – město poskytlo občanům nádoby na plast, papír a bioodpad a tyto komodity sváží přímo od domů.

„Pro pilotní projekt Door to door na sídlišti bylo vybráno sídliště o 540 domácnostech, kterým jsme rozdali zdarma sady tašek na tříděný odpad (plast, papír, sklo), v každém stávajícím kontejnerovém stání jsme snížili počet černých kontejnerů a zvýšili počet těch barevných. Zároveň jsme do každého stání přidali nádobu na bioodpad. Frekvence svozu se nezměnila, odpad je vyvážen 1x týdně,“ popsal princip projektu **Jiří Ticháček**, tehdejší ředitel společnosti Transport Trutnov.

Projekt byl spuštěn 1. září. Před spuštěním proběhl kontrolní svoz odpadu – jednotlivé komodity byly zváženy, byl proveden rozbor jedné tuny odpadu z černých popelnic. Po několika týdnech dojde opět k vážení jednotlivých komodit a porovnání úrovně třídění.

Snížení množství odpadu ukládaného na skládku, navýšení odpadu, který lze dále využít, úspora finančních prostředků za likvidaci odpadu na skládce.

Projekt byl zahájen 1. 9. 2023, realizace probíhá. Nákup tašek na tříděný odpad (540 sad á 50,80 Kč) vyšel na 27 432 Kč z rozpočtu města, 50% příspěvek společnosti EKOKOM (původní cena sady byla 101,60 Kč). Projekt lze realizovat v každé obci.

Před spuštěním byl projekt představen předsedům jednotlivých SVJ, jejichž pro-

Plán nového svozu

střednictvím byly distribuovány sady tašek do jednotlivých domácností. Jiří Ticháček přišel s myšlenkou projektu, účastnil se příprav a projednávání. Na projektu mají dále zásluhu: **Michal Vlček**, **Michal Hanč** (Transport Trutnov s. r. o.), **Michaela Víšková**, **Vendula Kasperová** (Městský úřad Trutnov, Odbor životního prostředí). /ev/

Modernizace systému svozu odpadu v Přerově

Předmětem projektu byla změna systému svozu odpadů se zaměřením na plošné zvýšení kapacity kontejnerových stanovišť a zvýšení efektivity práce za pomoci automatizovaného bočního výsypu nádob. Zmírnění dopadů zvyšujících se nákladů a snížení vlivu provozu svozových prostředků na životní prostředí, prostřednictvím efektivnějšího způsobu svozu odpadu a kapacitnějších nádob, které současně zabezpečují zvýšení hygienického standardu při manipulaci s odpady.

Příprava byla v říjnu 2020, dodávka v říjnu 2021, zkušební provoz prosinec 2021 až květen 2022, ostrý provoz od června 2022. Velkokapacitní nádoby na separované odpady v počtu 226 kusů za 10,95 mil. Kč vč.

Nové nádoby na SKO jsou kapacitnější

DPH (80 % dotace z OPŽP), svozové prostředky financované technickými službami za 17,6 mil. Kč bez DPH (dotace 25% z OPŽP), nádoby na SKO financované technickými službami v počtu 100 kusů za 5,64 mil. Kč bez DPH.

Projekt je přenositelný a uplatnitelný ve městech nad 40 000 obyvatel. Projekt byl reakcí na přibývajících stížností z řad obyvatelstva na stav kontejnerových stanovišť, proto při zahájení byla provedena anketa spokojenosti s novými velkokapacitními nádobami.

Petr Měřinský, současný člen rady města, tehdejší primátor města, se zasadil o prosazení projektu v rámci rady města a zastupitelstva. Dále se na projektu podíleli: **Tomáš Lolek**, ředitel společnosti Technické služby města Přerova, **Eva Koušalová**, referent odpadového hospodářství města Přerova, **Petr Školoud**, vedoucí oddělení správy ostatního majetku a komunálních služeb. /ev/

Spoty o třídění odpadu ve městě Příboře na Novojičínsku mají velký ohlas

Zábavné a dokumentární spoty o třídění odpadu, v nichž starosta ukazuje, co do které barevné nádoby patří, a co tam naopak nedávat. Všechny komodity mají dva spoty – třídění + kde odpad končí. Spoty pomohly zvýšit míru třídění, což má pozitivní vliv na životní prostředí i výši poplatků. Za rok 2022 je míra třídění 62 % a množství smíšeného odpadu v černých nádobách 129 kg na občana a rok. A to se gastro teprve rozjíždí, olejové nádoby jsou od půli roku 2022. „Letos jsme dostali od Ekokomu ocenění za třídění (druhé místo mezi městy v MSK). O možnost sdílení spotů žádají pedagogové a obce a města z regionu. Spoty jsou inspirací pro ostatní.“

Točilo se v ulicích na stanovištích nádob, dotazy občanů se zodpovídaly na místě, často jsou přímo součástí natáčení. Spoty běžely v průběhu roku 2022 na

sociálních sítích a v oblastní televizi LTV Příbor, učitelé základních škol i gymnázia je používají ve výuce, jsou jako úvodník běžného i letního kina a vidím díky nim posun v třídění,“ popsal projekt starosta města **Jan Malík**.

Projekt výroby spotů začal fungovat v roce 2021, poslední spot věnovaný gastro odpadu a oleům byl natočen na jaře 2023. Projekt byl financován výhradně z rozpočtu města, kapitoly životního prostředí. Starosta po celou dobu myšlenku spotů podporoval, spoluvytvářel je a účinkoval v nich i jako hlavní herec.

Dále se na projektu podíleli: **Pavel Netušil**, bývalý místostarosta, pedagog místního gymnázia, **Iveta Bušková**, vedoucí kultury, školství, a cestovního ruchu, **Zdeněk Vévoďa**, režisér, **Dita Kalužová**, odbor životního prostředí, dotací a veřejných zakázek. /ev/

Webová stránka ke spotům

Srdce Dobříše má opět správný puls

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Komenského náměstí je veřejným prostorem v samém centru města a představuje společenské srdce Dobříše na Příbramsku. Původní stav náměstí neodpovídal významné poloze v rámci městské struktury. Problematické bylo dopravní řešení, absence odpočinkových ploch, stejně jako dožilý stav povrchů, špatný zdravotní stav zeleně či nedostatečně vybavení mobiliářem.

Projekt rekonstrukce náměstí, jehož iniciátorem byl místostarosta **Tomáš Vokurka**, proměnil náměstí ve velkoryse řešený prostor primárně využitelný jako pěší zóna a pobytové území pro obyvatele či návštěvníky města. Redukce dopravy na náměstí vytvořila bezpečný prostor pro děti a žáky základních škol z Dobříše i okolních vesnic, kteří každý den využívají pěší zónu jako hlavní cestu do školských zařízení a na městská sportoviště.

Při rekonstrukci náměstí se kladl důraz i na progresivní způsob výsadby nových dřevin s cílem zajistit jejich dlouhodobou perspektivu. Zásadní podmínkou projektu bylo maximálně efektivní využití dešťové vody, její zachycení v místě a využití jako přirozené zálivky pro novou výsadbu.

V neposlední řadě byla realizací projektu posílena také kulturně společenská hodnota náměstí, a to i díky obnově památníku obětem 1. světové války. Sochy na něm pocházející z dvacátých let minulého století totiž byly po komunistickém puči v roce 1948 demontovány. Město využívá plochu náměstí pro konání farmářských trhů, adventních setkání, městských slavností apod.

S přípravou, prosazením a uskutečněním projektu Tomáš Vokurka spolu s dalšími významně pomohli: projektová manažerka města **Markéta Samcová**, architekt **Pavel**

Rekonstruované Komenského náměstí v Dobříši bylo kolaudováno loni v dubnu

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Nasadil z FAM Architekti, autor projektové dokumentace, a **Pavel Kuděj**, stavbyvedoucí společnosti Metrostav. **/rš/**

Park U Barborky v Duchcově umnou revitalizací zkrásněl

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Celkové oživení prostoru, zkvalitnění cest, travnatých ploch a mobiliáře. Propojení vodní plochy rybníka Barbora, parku a přilehlého kostela, který tvoří dominantu celé lokality. Vytvoření víceúčelové plochy pro možnost konání veřejných akcí. Tak lze krátce popsat projekt Revitalizace parku U Barborky, jehož nositelem v **Duchcově** na Teplicku byl starosta města **Zbyněk Šimbera**.

Připravovaný projekt zohlednil i podněty občanů a byl konzultován se zástupci Církve československé husitské, již patří kostel, i s příslušným územním odborným pracovištěm Národního památkového ústavu.

Park U Barborky v Duchcově byl zrevitalizován v srpnu 2022, mobiliářem, moem a zelení byl doplněn loni v červnu

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Revitalizací parku U Barborky město získalo vkusnou odpočinkovou zónu s výraznou ekologickou a estetickou hodnotou. Nový prostor slouží nejen k odpočinku a relaxaci, ale také propojil park, kostel a vodní plochu pro konání kulturně společenských akcí (výstavy, koncerty, půjčovna lodiček, mezinárodní závody lodních modelů apod.).

Projekt o celkových nákladech 13,723 mil. korun byl hrazen výhradně z rozpočtu města.

Starosta Zbyněk Šimbera je patriotem města, k němuž má silný osobní vztah. Myšlenku znovuoživení parku konzultoval s architektem. Spolupracoval na přípravě studie a předložil záměr do jednání rady a zastupitelstva města. Nejbližší spolupracovníky přitom našel v místostarostovi **Stanislavu Strohmeierovi** a jednatele Technických služeb města Duchcova a člena rady města **Vladimíru Šimkovi**. **/rš/**

V Havířově se osvědčuje participativní rozpočtování

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Otom, že široce a důsledně uplatňované participativní rozpočtování může nejen vnést do veřejného prostoru města nové nápady občanů na uskutečnění zajímavých a pro ně přínosných projektů, ale také posílit vztah veřejnosti ke „svému“ městu, se už od roku 2019 přesvědčují také ve statutárním městě **Havířově** na Karvinsku.

Myšlenku participativního rozpočtování tam do praxe města a jeho jednotlivých částí přinesl **Ondřej Baránek**. Jako náměstek primátora pro ekonomiku a správu majetku chtěl, aby občané dostali možnost přímo rozhodnout o výběru priorit a nových investic, rozvíjet vztah k městu a posílit jeho demokratický rozvoj.

Pro účely participativního rozpočtování město ročně ze svého rozpočtu vyčleňuje pět milionů korun, které rozděljuje mezi městské části v poměru podle počtu jejich obyvatel. V městských částech pak lidé předkládají své návrhy na zvelebení tamních veřejných prostranství. Poté v každé městské části následuje veřejné hlasování o všech návrzích. Vítězné projekty z každé městské části pak havířovský magistrát v následujícím roce uskuteční.

Občas si některá městská část přidělí finanční obnos odloží na další rok, aby mohla svým obyvatelům nabídnout i možnost navrhovat větší projekty. To byl i případ workoutového hřiště v ulici Astronautů

I toto pěkné dětské hřiště je výsledkem zapojení občanů do participativního rozpočtování v Havířově

FOTO: ARCHIV MĚSTA

v centrální části města, které tam bylo otevřeno loni na podzim.

V minulém roce se do participativního rozpočtování zapojilo zhruba dva a půl tisíce obyvatel Havířova. Projekt pomáhali prosadit a dále jej rozvíjejí úředníci magistrátu **Lucie Fukalová**, **Jakub Dobosz** a **Kateřina Podloučková**. **/rš/**

Revitalizované sídliště ve východočeském Hlinsku způsobilo radost nejen motoristům

Loni v srpnu v Hlinsku na Chrudimsku úspěšně zkolaudovali projekt revitalizace sídliště mezi ulicemi Družstevní a Prošvicova.

Projekt, jehož nositelem byl starosta města **Miroslav Krčil**, nejenže obyvatelům sídliště přinesl až o třetinu více parkovacích stání, než kolik měli k dispozici dosud, ale celá tato dosud nepřilíhla vzhledná lokalita rovněž získala hezčí a modernější podobu. Přispěly k tomu nové okružní křižovatky, rekonstruované sítě včetně dešťové kanalizace i nově vysazená zeleň.

Projekt byl koncipován tak, aby poskytl další možnost rozvoje daného území zejména v souvislosti s další bytovou výstavbou. Celkové náklady projektu byly ve výši 53 mil. Kč, přičemž celá investice byla plně hrazena z rozpočtu města Hlinska.

Na uskutečnění projektu se dále podíleli zejména **Ctibor Ducheček**, vedoucí odboru investic a městského majetku, a **Vladislav Kropáček**, zástupce zhotovitelé firmy Instav Hlinsko.

Jedna z nových okružních křižovek na sídlišti v Hlinsku mezi ulicemi Družstevní a Prošvicova

/rš/

Opravený kostel sv. Jiří se opět stal působivou dominantou obce Hradec

Už je to bezmála třináct let, kdy plzeňská diecéze nabídla obci **Hradec** v okrese Plzeň-jih k převzetí kostel sv. Jiří. Kostel byl ve velmi zchátralém stavu, a jednání o jeho možném převodu na obec se proto táhla zhruba sedm let.

Nemálo obyvatel Hradce tehdy starostu **Pavla Hlaváče** nabádalo: „Pavle, nepřebírej ten kostel. Kde bychom na jeho opravu vzali peníze?“ Jenže starostova odpověď pokaždé tvrději zněla: „Naši předkové kostel postavili a je na nás, v jakém stavu jej zase my předáme další generaci.“

Tak nakonec bylo přijato rozhodnutí kostel převzít a začít se věnovat jeho celkové opravě. Po kompletní opravě fasády a střechy včetně nově pozlacených bání a křížů následovala oprava interiéru kostela.

Záběr na opravený interiér v kostele sv. Jiří v Hradci na Plzeňsku

FOTO: ARCHIV OBCE

Šlo přitom hlavně o rekonstrukci všech vnitřních omítek v presbytáři a lodi včetně prostoru na a pod kruchtou. Byl repasován skleněný lustr, na kterém byly vyčištěny jednotlivé skleněné prvky, konstrukce lustru byla opatřena nátěrem a osazena novou elektroinstalací. Opraveny byly i vnitřní dveře a schodiště na kruchtě.

Obec na opravu kostela vydala ze svého rozpočtu téměř 920 tisíc korun, hodně však pomohla i dotace Plzeňského kraje ve výši 220 tisíc korun. Nezanedbatelný byl a nadále pro údržbu a další opravy kostela zůstává výtěžek z dobrovolného vstupného místních obyvatel na akce, které se v kostele pořádají, jako jsou například adventní či velikonoční koncerty. Kostel však slouží také pro svatby, mše a pohřby.

/rš/

S loni obnovenou malou zvoničkou v obci Lašovice se pojí velké plány

Zvonička v obci **Lašovice** na Rakovnicku byla dlouhá desetiletí naprosto zanedbávána a neudržována, což se promítlo do její celkové devastace a navlhnutí jejího obvodového pláště. Zastupitelstvo obce v čele se starostkou **Adélou Jiráskovou** proto loni přikročilo k projektu rekonstrukce celé vnější části budovy, včetně střešní krytiny, aby se zabránilo dalšímu chátrání stavby.

Celá stavba byla během jara 2023 odvodněna, odstranilo se hned několik vrstev starých nátěrů, nanasla se hydroizolace a byl proveden nový nátěr hydroizolace a zvonička dostala i nový nátěr, který respektoval její původní barvy.

„Jde o stavbu, která je středobodem celé naší vesnice. Pamětníci ještě vzpomínají na dobu, kdy se v naší zvoničce zvonilo

Zvonička v Lašovicích dostala při své rekonstrukci i nový nátěr v původních barvách

FOTO: ARCHIV OBCE

a kolem ní se pořádaly nejrůznější společenské a kulturní akce,“ uvedla Adéla Jirásková. „Bohužel v minulých letech se podcenila údržba zvoničky a souběžně s jejím chátráním postupně zanikal i společenský život v obci. Rozhodli jsme se zvoničce vrátit její někdejší »slávu« a po dokončení renovace uvnitř zvoničky předvádět vánoční betlémy, pořádat i další výstavy a jiné kulturní či společenské akce. Stejně tak chceme do prostranství u zvoničky vrátit ruch průvodů, přátelskou atmosféru sousedských setkávání a dětský smích.“

Při přípravě projektu a získání obyvatel obce pro jeho uskutečnění stála starostka věrně po boku i místostarostka **Kateřina Ráčová**.

/rš/

Během výletu na Drahanskou vrchovinu určitě navštívte vyhlídku u Lelekovic

Vyhlídky a místo odpočinku na Pasekách. Tak zněl název projektu, jímž se do soutěže Komunální projekt roku 2023 přihlásila obec **Lelekovice** v okrese Brno-venkov.

Starosta **Aleš Mikauš** podstatu projektu vysvětlil následovně: „Hlavním cílem projektu bylo postavit jeden přístřešek pro turisty s vyhlídkou. Přístřešek se stolem a dvěma lavicemi slouží pro odpočinek turistů s možností posezení ve stínu a ochranou před povětrností na výletní trase do obce Vranov. Horní terasa nabízí vyhlídku do krajiny. Vyhlídka se nachází u Sedmiradostné poutní cesty, která vede mezi lelekovickým kostelem sv. Filipa a Jakuba a kostelem Narození Panny Marie ve Vranově.“

Originálně pojatá konstrukce lavičky a vyhlídky na Pasekách u obce Lelekovice

Jak Aleš Mikauš dále poznamenal, z horních poloh Pasek se otevírají pohledy na zvlněnou kopcovitou krajinu, do které jsou vklíněny Lelekovice, přičemž v dálce se rýsuje Brno. Za jasných dnů je na obzoru vidět hřbet Pálavských vrchů. „Kvalitní ve-

řejný prostor je předpoklad pro spokojený život v obci a máme vyzkoušeno, že takový veřejný prostor je v podstatě i »antivan- dal«,“ dodal starosta.

Vyhlídky v západní části Drahanské vrchoviny byla turistům otevřena loni v červnu, a je tak přirozeným místem pro zastavení, posezení a pokochání se pohledem na nádhernou krajinu. Vyhlídka na Pasekách je volně přístupná a záhy po jejím otevření se stala velmi vyhledávanou občasnou obce i turisty.

Při přípravě a realizaci projektu Aleši Mikaušovi zdárně sekundovali zejména autor návrhu architekt Gustav Křivinka a Rostislav Paclík za realizační firmu dřevěných prvků.

Irš!

Pod „střechou“ pražského Nuselského mostu se v městské části Praha 2 čile sportuje

Jestliže před několika lety málo využívaný „plácek“ pod Nuselským mostem v české metropoli patřně „nedal spát“ leckterému komunálnímu politikovi **městské části Praha 2**. Ale před třemi roky to nakonec byl a její tehdejší starostka, nyní její zastupitelka **Alexandra Udženija**, která přišla s nápadem proměnit uvedenou lokalitu v atraktivní volnočasový areál, který nabídne celoroční využití všem věkovým kategoriím.

Tak vznikl Volnočasový areál Jammertal v parku Folimanka pod Nuselským mostem, který jako jednu ze svých hlavních atrakcí nabízí víceúčelovou plochu v podobě velkého oválu určeného pro kolečkové sporty. Plocha se v zimě mění na kluziště pro veřejné bruslení.

V areálu nechybí ani hřiště na pétanque, prostor pro cvičení, ping-pongové stoly, altánek s knihami, ale ani jedinečný interaktivní vodní prvek pro děti či speciální místa pro grilování. Najdete tam stánek s občerstvením, sociálním zázemím i půjčovnou sportovního vybavení a grilů.

Součástí revitalizace byly i sadové úpravy, přibýly tam nové stromy, keře a další rostliny. Do areálu byla umístěna socha skateboardisty od sochaře J. Hladkého a součástí tohoto veřejného prostoru je rovněž umělecké dílo Memento mori Křištofa Kintery. Areál Jammertal se navíc stal ideálním místem pro pořádání sportovních a společenských akcí, čehož hojně využívají okolní školy či seniorské spolky.

Během zimy se pod pražským Nuselským mostem ve Volnočasovém areálu Jammertal i bruslí na ledě

K vybudování areálu výrazně přispěli i zaměstnanci radnice **Andrea Horáková**, **Simona Müllerová** a **Petr Grametbauer** spolu s **Janou Mastíkovou**, hlavní architektkou Architektonické a projekční kanceláře LOXIA.

Irš!

Válečnou Operaci Anthropoid si připomenete v Praze 8

Na 80 metů dlouhé zdi u zastávky tramvaje Vychovatelna v **městské části Praha 8** vzniklo graffiti připomínající operaci Anthropoid. Jde o graffitiový komiks, který zobrazuje tuto historickou událost od seskoku parašutistů, přes atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, až po jejich poslední boj v kryptě kostela v Resslově ulici.

Praha 8 se už před několika roky úspěšně zapojila do projektu Galerie hl. města Prahy „MuralArtUM“, v jehož rámci se v české metropoli výtvarně upravují nevzhledné betonové plochy v obydlých oblastech. Na zdi nad Vychovatelnu tak vzniklo uni-

kátní graffitiové dílo zobrazující historickou událost, která má vztah k tomuto místu. Před samotnou realizací projektu probíhaly o něm diskuse s veřejností prostřednictvím sociálních sítí MČ Praha 8.

S nápadem i výběrem motivu murálu přišel radní městské části Michal Švarc. Místo bylo vybráno právě proto, že nedaleko od zdi proběhl úspěšný útok na zastupujícího říšského protektora. Forma graffiti a komiksu byla zvolena jako atraktivní forma převážně pro mladší generace. Proto byla volba jasná – připomenout touto formou kolemjdoucím či jedoucím jednu z nejvýznamnějších událostí moderních

Murál Operace Anthropoid v Praze 8 zachycuje i výsadek diverzní skupiny parašutistů vyslané z bojující Británie na okupované české území

českých dějin – Operaci Anthropoid, která vyvrcholila popravou českého kata – Reinharda Heydricha.

Na uskutečnění projektu participovali: místostarosta **Jiří Vítek**, starosta **Ondřej Gros**, místostarostka **Vladimíra Ludková** a výtvarník a autor murálu **Jakub Marek**. Irš!

Praha 13 cílí i na lepší prostory u škol

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Revitalizace prostranství před Fakultní ZŠ Mezi Školami v městské části Praha 13 je první etapou úprav celého vnitrobloku vybudovaného v 80. letech minulého století při výstavbě sídliště, který již svým uspořádáním nevyhovuje ani současným klimatickým podmínkám, ani představám obyvatel.

V rámci projektu, jehož nositelkou je místostarostka **Marcela Plesníková**, byly odstraněny poškozené vyvýšené záhony, starý rozpadající se povrch před vchodem do školy a část asfaltových cest a schodiště v parčíku před školou, které nebyly využívané. Na celém prostranství před školou

Oáza klidu před ZŠ Mezi Školami v Praze 13

byla vyměněna dlažba, doplněny nové lavičky a odpadkové koše a vyčištěna skulptura „Závit“ od Čestmíra Sušky.

V místě bývalých vyvýšených záhonů byly založeny nové trávníky a pásy trvalko-

vých výsad, vysazeny nové stromy a keře. V místě parčíku se zmenšily zpevněné plochy ve prospěch nových trávníků. Plocha je koncipována jako klidová a relaxační zóna.

Na prostranství před školou se žáci i učitelé neformálně setkávají před výukou i po ní. Uvedené změny prospěly jeho bezpečnosti a zvýšily i jeho atraktivitu. Posílení funkce zeleně tam zase vedou k lepšímu zadržování vody v městském prostředí a přispívají k naplňování cílů Klimatického plánu hl. m. Prahy.

Za úspěšnou realizací projektu se skrývá i aktivní práce zaměstnankyň radnice – **Jany Gilíkové, Dany Céové a Jany Dusilové.** /rš/

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

MČ Brno-Řečkovice a Mokrá Hora může znásobit své kulturní aktivity

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Komplexní rekonstrukci areálu bývalého pivovaru si městská část Brno-Řečkovice a Mokrá Hora pomohla k modernímu areálu v autentickém prostředí s možností rozšíření kulturních a dalších aktivit. Unikátní prostor s historickým odkazem na někdejší pivovar prošel obnovou, která mj. zahrnovala zpevněné plochy v areálu, osvětlení, taneční parket, areálovou zeleň – a hlavně už velice potřebnou obnovu teras amfiteátru.

Zůstal přitom zachován základní princip využití terénního uspořádání, přičemž terasy jsou uspořádány tak, aby co nejvíce umožnily použití mobilních lavic a stolů.

Součástí investice, která vyšla bezmála na 47 mil. Kč (dotace města Brna činila 46 mil. Kč) se podle starosty **Marka Viskota** stala

také z bezpečnostního hlediska nezbytná sanace podzemí pod areálem. Současně se zrekonstruovaly prostory tzv. velké rotundy, které byly zpřístupněny přes sklepy za zámečkem. Prostor rotundy je koncipován jako vzpomínkové místo ve smyslu určité časové osy jednotlivých ročníků Svatovavříneckých hodů a má decentní charakter s ohledem na původ tohoto speciálního místa.

V areálu se od loňského srpna kromě tradičních hodů, koncertů apod. mohou nově konat například promítání v rámci letního kina či divadelní představení.

V týmu, který pod vedením Marka Viskota projekt připravoval, byli zaměstnanci úřadu městské části **Libor Stloukal** a **Eva Trnková** spolu s architekty **Pavlem Pekárem** a **Bořkem Knytlem.** /rš/

Terasy areálu jsou uspořádány tak, aby co nejvíce umožnily použití mobilních lavic a stolů

FOTO: ARCHIV MČ BRNO - ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

Hřiště v Ostravě-Porubě září všemi barvami

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Duhové hřiště v Ostravě-Porubě vzniklo z popudu samotných Porubanů. Také v tomto ostravském městském obvodu se totiž prosadilo participativní rozpočtování. Nicméně jeho tamní model je specifický svým zaměřením na revitalizaci celého prostoru dvora neboli vnitrobloku, kladě důraz na komplexnost a komunitní zapojení, a jeho koncept je tak vzhledem k velikosti městského obvodu Poruba dlouhodobě udržitelný.

Stěžejním prvkem hřiště byla revitalizace asfaltové plochy určené pro kolečkové sporty. Plocha je opatřena barevným nátěrem s grafikou vybízející k in-line bruslení či k jízdě na koloběžkách, kolech či odrážedlech. Obnoveno bylo pískoviště, nově instalována opičí dráha apod.

Centrálním prvkem hřiště je komunitní stůl s lavicemi, kde se mohou pořádat

sousedská setkávání třeba nad hrnky kávy či domácími bábovkami.

Zeleň v této lokalitě byla doplněna okrasným listnatým stromem, pro využití dešťové vody z asfaltového hřiště je na jeho okraji umístěn dešťový záhon, který slouží k vsakování vody zpátky do půdy a zároveň jako okrasný prvek.

Projekt Duhového hřiště v rámci politického vedení v obvodu i směrem k veřejnosti zaštitila starostka **Lucie Baránková Vilamová**. Členy jejího týmu přitom byli navrhovatelka **Sandra Zubáňová**, architektka **Laura Doleželová**, koordinátorka porubského participativního rozpočtu **Kristýna Špačková**, referentka odboru technických služeb a zeleně **Božena Hodrová** a referent odboru dopravy – **Petr Nitrianský.**

Na Duhovém hřišti v Ostravě-Porubě najdou svůj prostor i malí jezdcí na koloběžkách

FOTO: ARCHIV MČ OSTRAVA-PORUBA

/rš/

Bezbariérový přístup do kanceláří radnice v Mořkově umožnila až přístavba výtahu

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Někdy i zdánlivě jednodušší projekt může mít pro obyvatele obce velký význam. V **Mořkově** na Novojičínsku loni v červenci začal fungovat výtah do prostor obecního úřadu, které se nacházejí v tamním Společenském domě. Nutno dodat, že výtah byl přistavěn k budově, kde úřad sídlí až ve druhém patře. Kanceláře se tak rázem staly přístupnější zejména pro seniory, hendikepované občany či maminky s kočárky.

Navíc díky možnosti zastavit výtah v prvním patře mohou lidé bezbariérově navštívit i tamní restauraci, toalety a společenský sál, ve kterém nejen obec pořádá různé kulturní a další akce. „Tímto projektem jsme docílili záměru být v obci pro všechny,“ charakterizovala význam přístavby výtahu

do loňského podzimu starostka Mořkova, od října 2022 senátorka **Ivana Váňová** s tím, že se tak stalo i na popud starších a různě hendikepovaných občanů.

Byla to právě Ivana Váňová, která na přístavbu výtahu od přípravy projektové dokumentace přes realizaci díla až po jeho kolaudaci dohlížela a veřejnost průběžně o této investiční akci obce informovala. Oporou jí v tom byli zejména místostarosta **Jiří Navrátil** (mimochodem, další ústavní činitel, který jako člen dolní parlamentní komory vzešel z Mořkova), stavební referentka **Vladana Hořelková** a **Miroslav Slezák**, vykonávající technický dozor investora.

Výstavbu výtahu obec uhradila z vlastních rozpočtových příjmů. Celkové náklady na projekt činily 5,305 mil. Kč včetně DPH. /rš/

V srpnu 2023 začal v Mořkově fungovat výtah, který radnice nechala přistavět ke Společenskému domu, v jehož druhém patře se nachází obecní úřad

Za „sorelou“ zajedte do ostravské Poruby

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Soubor bytových domů **OBLOUK**, postavený během první poloviny padesátých let 20. století v **Ostravě-Porubě** je patrně nejznámější stavbou socialistického realismu v naší zemi. Je součástí městské památkové zóny a kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek.

Městský obvod Poruba v roce 2019 odkoupil majetkový podíl 128 bytových jednotek od společnosti Residomo a krátce na to je začal rekonstruovat. Zaměřil se přitom na vyřešení izolace a sanaci konstrukcí podzemních podlaží, výměnu střešní krytiny a klempířských prvků střechy, sanaci komínového nadstřešního zdiva, opravy krovů a zateplení stropů posledních nadzemních podlaží, opravu fasády, stejně jako na obnovu a opravy výplní otvorů a nově i na instalace kamerových systémů.

Ostravský městský obvod Poruba se zasadil o rekonstrukci souboru bytových domů **OBLOUK**, kulturní památky, která je svým vzhledem a půdorysem naprosto jedinečná na celém území Ostravy

Jedním z tahounů rekonstrukcí bytových domů **OBLOUK** byla starostka **Lucie Ba-**

ránková Vilamová, která měla a významný podíl na zpracování Strategického plánu rozvoje městského obvodu Poruba 2018 až 2023 s výhledem do roku 2030, na jehož tvorbě se podíleli občané a důležití stakeholderi. Projekt rekonstrukce bytových domů **OBLOUK** spadá pod prioritu Prostor pro lidi, která klade důraz na kvalitu bydlení a veřejných prostranství a zároveň je součástí vlajkového projektu Proměna lokality Dělnická.

Dokument je přístupný na webu **fajnovaporuba.cz** a příslušné informace jsou vyvěšeny i na webu **poruba.ostrava.cz** a facebookovém profilu Poruby.

O rekonstrukci bytových domů se spolu s dalšími zasloužili také místostarostka **Petra Brodová**, vedoucí investičního odboru **Roman Gajdušek** a investiční referentka **Hana Hrbková**. /rš/

Naučná stezka v Orlové vede Pohornickou krajinou

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

V roce 2022 byla v **Orlové** na Karvinsku vybudována nová naučná stezka, která propojuje dvě části města, a to „starou“ a „novou“ Orlovou.

Stará Orlová neboli Orlová – Město bývala ve své době rušným centrem, a však od vzniku sídlištní zástavby v Orlové – Lutyni se život přesunul tam. Orlová-Město je však bohatá na historii a nacházejí se tam kulturní památky města, jako například Zámecký park, Stará radnice, Farní kostel narození Panny Marie. Proto trasa naučné stezky začíná nebo končí právě v této části města a žádnou z těchto památek nevynechává.

Stezka měří zhruba 5,4 kilometru a je osazena 21 tabulemi, které informují o pří-

Dominika Ganovská z městského úřadu se věnovala i zajištění hladkého průběhu návštěvy naučné stezky žáky českých a slovenských základních škol

rodních, kulturních a historických zajímavostech města. Jde o vůbec první naučnou stezku Pohornické krajiny Karvinska, tedy území, které bylo v minulosti silně zasaženo důlní činností.

U kolébky naučné stezky stála pracovnice odboru investic městského úřadu **Dominika Ganovská**. Cílem projektu bylo zvýšit atraktivnost kulturního a přírodního dědictví pro obyvatele Orlové, ale i pro návštěvníky přeshraničního regionu prostřednictvím rozšíření nabídky volnočasových aktivit ve městě. Trasa naučné stezky je pro větší přehlednost zanesena do turistické mapy na **mapy.cz**.

Kdo všechno na přípravě a uskutečnění projektu dále participoval? Minulé vedení města, pracovnice odboru rozvoje a investic **Iveta Ptošzková** a některé místní firmy.

/rš/

Slezská Ostrava nezapomíná ani na své místní části

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Původní prostor před kostelem sv. Marka v **Heřmanicích**, historické obci, která je dnes součástí ostravského městského obvodu **Slezská Ostrava**, se postupem času proměnil na neoficiální odstavné parkoviště. Holá asfaltová plocha znemožňovala vsakování dešťové vody, spolu s koncentrací parkujících, a to i nákladních automobilů přispívala k přehřívání městské zástavby, snižovala bezpečnost obyvatel a zužovala prostor pro veřejný život.

Projekt revitalizace tohoto prostoru omezil parkování ve prospěch zeleně a výsadby stromů i květinových záhonků. Ve svahu tam vznikla květinová louka, což přispělo k ochlazení prostoru, zvýšení biodiverzity,

Obnovená návěs před kostelem sv. Marka v Heřmanicích, místní části Slezské Ostravy, často ožívá různými akcemi, například i vánočními trhy

FOTO: ARCHIV MO SLEZSKÁ OSTRAVA

ale i atraktivitu místa pro život místní komunity.

Návěs před kostelem v Heřmanicích, zkolaudovaná loni v květnu, nyní slouží jako pobytový veřejný prostor, konají se tam vánoční trhy, slavnosti místního pivovaru apod., a zároveň je reprezentativním centrem této místní části.

Realizace projektu si vyžádala celkové náklady přes 18 mil. Kč – hodně však pomohly dotace z Norských fondů a z rozpočtu města Ostravy. Městský obvod se na projektu podílel 2,2 mil. Kč.

S myšlenkou proměny prostranství před kostelem přišel starosta městského obvodu **Richard Vereš**, který inicioval i oslovení renomovaného architekta **Kamila Mrvy** a účastnil se všech kroků v přípravě i realizaci projektu. Významně mu přitom mj. pomáhali i vedoucí odboru investic a strategického rozvoje **Ondřej Klučka** a referentka agendy investiční výstavby **Yvonna Ossová**. **/rš/**

Restauraci Slunce v Pilníkově se zase daří

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Jako centrum setkávání místních lidí s předáváním informací sloužila vždy v každém městečku či vesnici hospoda. Pokud jste v minulosti sháněli dobrého řemeslníka, muselo se zpravidla vše dojednat právě v hospodě. V **Pilníkově** na Trutnovsku však jakoby tamní restaurace **Slunce** byla zakletá a dlouhodobě se tam pro ni nedařilo najít provozovatele, který by ji vedl ke spokojenosti místních lidí.

Město nedalo ruce do klína a rozhodlo se kompletně restauraci zrekonstruovat a respektovat přitom její historický ráz. Vedl ji k tomu i fakt, že v prvním nadzemním podlaží budovy je kulturní sál pro pořádání plesů, divadelních představení a dalších společenských akcí.

Pro rekonstrukci byly za materiály zvoleny hlavně dřevo, sklo a kov. Výmalba interiérů

byla provedena citlivě s s barevným tónem a s použitím válečku. Práce byly zadávány po dílčích etapách s využitím a oslovením řemeslníků, kteří své práci rozumějí.

Pro zahájení projektu a informování veřejnosti o něm se založila pracovní skupina, složená ze zástupců města v čele se starostou **Josefem Červeným**. Dalšími jejími členy byli místostarosta **Petr Jirásko**, zastupitel a předseda kulturního výboru **Petr Pěchoč**, ale i budoucí provozovatel restaurace **Miroslav Svačina** či projektant **Tomáš Krebs**.

Rekonstrukcí restaurace vznikl odpovídající prostor ke společným setkáváním nejen místních občanů, ale i ke krátkým zastavením turistů, kteří tudy projíždějí po páteřní komunikaci Polsko – Mladá Boleslav. Mezi návštěvníky restaurace ne-

Z interiéru zrekonstruované restaurace Slunce v Pilníkově

FOTO: ARCHIV MĚSTA

chybějí ani cykloturisté a další návštěvníci regionu.

Projekt byl financován z vlastních zdrojů města v celkové výši 2 mil. Kč. **/rš/**

Soutěž Rozkvetlá Jednička v Plzni 1: Minimální náklady, ale velký přínos

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Soutěž Rozkvetlá Jednička si klade za cíl povzbudit zájem obyvatel **městského obvodu Plzeň 1** o zlepšení prostředí, ve kterém žijí, a to pěstováním květin. Soutěž se vyhlašuje v kategorii Okna a balkony a v kategorii Zahrádka a předzahrádka (například před panelovým domem). Soutěžící pak zasílají fotografie svých péstelských úspěchů na speciální e-mailovou adresu.

Podle tiskové mluvčí MO Plzeň 1 **Miroslavy Vejvodové**, která se o pořádání Rozkvetlé Jedničky nejvíce zasadila, podobnou soutěž může uspořádat prakticky každá obec, městský obvod nebo město. Náklady na realizaci nejsou vysoké a zájem lidí je přitom velký. „Soutěž stačí propagovat v běžných komunikačních kanálech obce,

tedy ve zpravodaji, na webu a sociálních sítích,“ potvrzuje Miroslava Vejvodová, která dobrou týmovou spolupráčku pro propagaci a zajištění fungování soutěže našla v **Ivě Kučové**, vedoucí oddělení vnějších vztahů úřadu městského obvodu.

Důležitá byla rovněž podpora dobrého nápadu ze strany vedení Plzně 1, které iniciativu Miroslavy Vejvodové uvítalo a odsouhlasilo. Následně vznikly soutěžní plakáty, výzva na web a sociální sítě. Snímky, které do soutěže došly, bylo poté třeba roztrždit a spolu s vedením obvodu vyhodnotit.

Projekt byl financován z rozpočtu městského obvodu Plzeň, přičemž celkové náklady činily čtyři tisíce korun.

/rš/

Soutěž Rozkvetlá Jednička má i kategorii Okna a balkony

FOTO: ARCHIV SOUTĚŽE

V Pozlovicích zkrásnělo okolí mateřské školy

Když v roce 2022 v městysi Pozlovice v okrese Zlín přikročili k rekonstrukci okolí své mateřské školy, pamatovali i na environmentální rozměr tohoto projektu. Při jeho kolaudaci na jaře minulého roku mohli s uspokojením konstatovat, že dobré dílo, s jehož myšlenkou přišel starosta **Pavel Coufalík**, se podařilo.

Nejenže už dožitě zpevněné plochy kolem školky byly nahrazeny propustnou dlažbou, ale přibyla tam také retenční nádrž pro zachytávání dešťové vody ze střechy budovy, která slouží pro závlahu přilehlé školní za-

Zvelebené prostranství navodí příjemnější atmosféru při příchodu dětí do školy

hrady. Tím se vyřešilo přirozené zachytávání dešťových vod, které byly dříve odváděny bez retence do přilehlé vodoteče. Navíc ve školní zahradě, kde vyučují spolu s rodiči, vysázejí nové okrasné i jedlé keře, což zvýraznilo i komunitní rozměr projektu. Ostatně nově upravené a zvelebené prostranství slouží pro přátelská setkávání lidí, jejichž potomci mateřskou školu navštěvují.

Celkové náklady na uskutečnění projektu činily zhruba 8 mil. Kč včetně DPH. Část projektu byla přitom podpořena z dotace Státního fondu životního prostředí ČR. Spolu se starostou Pavlem Coufalíkem se o úspěšnou rekonstrukci okolí školy přičinili také ředitel ZŠ a MŠ Pozlovice **Přemysl Janeček**, projektant **Martin Novák** a zahradní architektky **Petra Kročilová** a **Amálie Janíková**. /rš/

Ražice patří k průkopníkům coworkingu

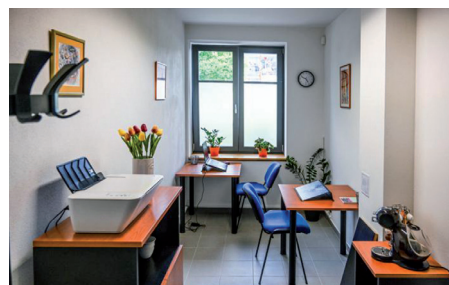
Obec Ražice na Písecku vlastní budovu někdejšího špejcharu, kde se v přízemí nachází muzeum, ale donedávna tam byly i další nevyužité prostory. Starostka **Renata Hanusová** proto přišla s nápadem otevřít tam miniverzi venkovsky pojatého sdíleného pracovního prostoru – Coworking Centrum Špejchar Ražice. A tak se i stalo.

Co coworking centrum s vlastním parkovištěm a také s nabíjecí stanicí na elektrokola, které je vzdáleno jen asi pět minut pěšky od vlakového nádraží a přibližně dvě minuty od zastávky autobusu a jež bylo uvedeno do provozu loni v září, vlastně nabízí? Připomeňme, že coworking je tzv. sdílený prostor či kanceláře, které si lze

pronajmout dlouhodobě či jednorázově, přičemž především slouží jako místo pro samostatnou práci, popřípadě spolupráci s jinými lidmi.

Renata Hanusová vysvětluje: „Zájemcům nabízíme klidnou místnost pro práci. Poskytujeme dvě sdílená pracovní místa s připojením k wifi, možností tisku a kopírování. Během práce v centru si lidé také mohou uvařit kávu nebo čaj. K dispozici je i vlastní sociální zařízení.“ Zdá se, že to byl dobrý nápad, protože podle starostky obec už pracuje na tom, aby coworking centrum získalo ve špejcharu další místnosti.

Zajímavý projekt byl financován výhradně z prostředků obce a spolu s Renatou Hanusovou za jeho realizaci stáli zaměst-

Coworking Centrum Špejchar Ražice nabízí zájemcům příjemný sdílený prostor

nanci obecního úřadu a **Dagmar Divišová**, tajemnice Svazku obcí regionu Písecko, jež jsou Ražice členem. /rš/

V Rybništi se usadil symbolický panáček

Obec Rybniště na Děčínsku loni dokončila projekt nové návsi rybníštského panáčka. Kdo nebo co vlastně rybníštský panáček je? Jde o poetické, avšak přiléhavé přirovnání prostoru v centru obce k ležícímu panáčkovi,

který si symbolickou hlavu složil do sadu v květnaté louce, zatímco jeho „trup“ slouží jako místo setkávání, přičemž „pod nohama“ má kostel sv. Josefa a stinná stromová řadi. „Otevřenou náručí“ přitom vítá velké i malé návštěvníky.

Rybníštský panáček při pohledu shora

Projekt nové návsi začal – zejména díky starostovi **Romanu Forferovi** a místostarostce **Petře Vojtěchové** – vznikat už v roce 2017 při společném plánování a později projektování centrálního prostoru v obci mezi obecním úřadem, základní školou a kostelem. Postupovalo se formou dílčích projektů, přičemž k prvním patřilo vybudování nových chodníků a zpevněných ploch. Park se doplnil o novou in-line dráhu. Součástí úprav centra obce byla také kompletní revitalizace zeleně, instalovalo se nové veřejné osvětlení, byl postaven dřevěný altán a posléze loni tam došlo i na vybudování parkoviště a veřejných WC.

Postup projektu byl průběžně projednáván s místními obyvateli a lidé mohli definovat své představy, diskutovat o nich i na plánovacích setkáních. Rozhodovalo se i mezi dvěma finálními podobami návsi.

Financování projektu bylo kryto rozpočtem obce a získanými dotacemi z OP Životní prostředí i z dotačních programů Ústeckého kraje. Obec tak získala přes 3,5 mil. Kč, k nimž ze svého rozpočtu přidala další více než čtyři miliony korun. /rš/

Třebíč zrevitalizovala historické centrum

Na Karlově náměstí přibily i vodní prvky

Přímo v historickém srdci Třebíče se nachází Karlovo náměstí. První zmínky o potřebě jeho revitalizace zazněly již v roce 1996 a od té doby bylo navrženo deset jejích různých variant. Ale teprve až minulému vedení města v čele i se současným starostou **Pavlem Pacalem**

se podařilo prosadit jedenáctou variantu řešení studie k realizaci.

Za cestou k revitalizaci bylo mnoho úsilí a hodin práce, jak starosty, tak architektů a zaměstnanců městského úřadu a následně při realizaci i všech pracovníků stavebních firem a archeologického výzkumu. Ať už šlo

o architekta **Tomáše Rusína** z Ateliéru RAW, současného místostarostu a dřívějšího starostu **Pavla Janatu**, či archeologa **Aleše Hocha** nebo stavbyvedoucího **Radima Sochora** ze sdružení firem Společnosti pro nové Karlovo náměstí.

Během revitalizace náměstí byly vyměněny veškeré inženýrské sítě, sjednotily se povrchy s využitím původních žulových kostek. Revitalizovaný prostor byl osazen řemeslně zpracovaným mobiliářem, do dlažby byly vloženy bronzové desky připomínající časové mezníky z historie a přibily dva nové vodní prvky. Podél jižního a severního chodníku a po obvodu vnitřního prostoru náměstí byla obnovena linie stromů a vysázeny byly okrasné formy hrušní. Ve východní části náměstí se zmenšilo parkoviště a vedle něj vznikla pobytová část s kašnou, lavičkami a zastávkami MHD.

V Třebíči tak předvedli, že lze skloubit podměnkou zachování všech výchozích kulturně historických hodnot veřejného prostranství a pracovat i s požadavky na moderní pobytový prostor centra města a reagovat na potřeby spojené se změnou klimatu. **/rš/**

Třeboň získala důstojnější vstup do města a lidem přibyl příjemné místo k odpočinku

V polovině roku 2022 byla v jihočeské Třeboni dokončena revitalizace veřejného prostranství Na Rybníčku. Položily se tam nové chodníky, instaloval se vodní prvek, ale i veřejné osvětlení, přibily herní prvky pro děti a přesunulo se parkoviště tak, aby celé prostranství bylo důstojným vstupem do lázeňského města.

Po těchto a dalších úpravách lze lokalitu označit za park, v jehož centrální části je nepřehlédnutelná pětiúhelníková kašna

z leštěné žuly s vodními tryskami. V rámci sadových úprav byly Na Rybníčku založeny trvalkové záhony a vysadily se také nové vzrostlé stromy i keře. Nechybí ani udržovaný nový trávník.

„Chtěli jsme, aby si v této lokalitě lidé mohli sednout, odpočinout si a dívat se třeba na vodu tryskající v kašně. Herní prvky jsme se snažili postavit trošku atypicky. To se povedlo, už teď si je oblíbily například děti ze školní družiny,“ uvedl starosta Třeboně **Jan Váňa**. **/rš/**

Dříve nepříliš utěšeně vyhlížející lokalita Na Rybníčku

Ve Velkých Losinách nezapomínají ani na zaměstnance obce

Nové zázemí pro údržbovou četou je vybaveno i kuchyňskou linkou

Soutěžní projekt z Velkých Losin na Šumpersku možná na první pohled příliš neoslňuje, neboť žádný bezprostřední benefit tamním obyvatelům nepřinesl. Ale dokládá zájem radnice i o dobré pracovní podmínky zaměstnanců obce.

Projekt spočíval v přestavbě už nevyužívané sídlištní kotelny a její uhelny na garáže a sociální zázemí pracovníků, kteří provádějí opravy a údržbu majetku obce. Nově tak jsou pro nákladní a speciální vozidla údržby k dispozici dvě garáže a zázemí pro 12 pracovníků.

Údržbová četa v objektu získala pěkné šatny, umývárny a kabiny WC. Slouží jí i denní místnost s kuchyňskou linkou. Zá-

zemí je doplněno technickou místností – kotelnou s úklidovým koutem.

Přínos projektu, za jehož realizaci stál hlavně referent výstavby **Jaroslav Nesvadbá**, není zanedbatelný. Efektivněji byl využit pozemek někdejší kotelny a stávající infrastruktura. Snížil se i tlak na novou výstavbu a zamezilo se další ztrátě cenného obecního prostoru. Zároveň se zhodnotil majetek obce, přičemž nové prostory pro četou údržby jsou energeticky úspornější než ty původní. Projektu „pomohli na svět“ i starostka **Jana Fialová**, místostarostka **Kateřina Bláhová**, radní **Vladislav Černoch** a **Pavel Volek** za technický dozor stavby. **/rš/**

Jiráskovo divadlo v České Lípě je nejmodernější v celém regionu

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Město Česká Lípa sice nemá stálý divadelní soubor, ale tamní Jiráskovo divadlo je domovskou scénou hned pro dva místní ochotnické soubory: Divadelní klub mladých a Divadelní klub Jirásek. Divadlo je sice centrem kultury všeho druhu pro město i region, avšak na svoji celkovou rekonstrukci čekalo od roku 1976.

O to, že po rekonstrukci, k níž došlo v letech 2020 až 2023, se Jiráskovo divadlo stalo nejmodernějším zařízením svého druhu široko daleko, se významně zasloužila starostka **Jana Volfová** a její tým, v němž spolu s dalšími za radnici nechyběly ani vedoucí oddělení investic a dotací **Hana Ezrová** a vedoucí odboru rozvoje města a investic **Jolana Nebřenská**.

Co tedy rekonstrukce divadlu přinesla? Jeho nový hlavní sál má nyní kapacitu 370 míst a celá stavba je bezbariérová. Ozdobou hlavního sálu je nádherný renovovaný skleněný lustr ze sedmdesátých let 20. století, který diváci znají z původního sálu. Lustr je středobodem tzv. hvězdného nebe, které je vytvořeno dvěma sty metry ovladatelných LED pásků a 650 LED čipy. Divadelní technika je kompletně elektrizována a modernizována, stejně tak osvětlení a ozvučení. Samozřejmostí je klimatizace a zbrusu nové pohodlné sedačky. Pod jevištěm se nově nachází funkční orchestřiště. V divadle jsou k dispozici také dva menší prostory pro komornější akce. Na stěnách ve foyer diváci najdou renovované skleněné lampičky, které znají ještě z původního sálu.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Nad hledištěm se skví nádherný renovovaný skleněný lustr, který je středobodem tzv. hvězdného nebe

Rekonstrukce Jiráskova divadla byla plně hrazena z rozpočtu města, konečná cena činila 197 mil. Kč včetně DPH. **/rš/**

Třeboň má nový atraktivní AktivitaPark

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

AktivitaPark v Třeboni na Jindřichohradecku je umístěn u pláže v ulici U Světa místo dřívějších antukových hřišť na tenis a dále se rozprostírá směrem k rybníku Svět. Hlavní částí parku je plocha pro koloběžky, BMX kola a skateboardy, která nabízí spoustu zajímavých prvků v rozmanitých tvarech, například různé prohlubně, rádiusky, šikminy, vlny, boule atd., aby si milovníci freestyle sportů mohli jízdy na ploše skutečně užít.

K parku je připojeno původní workoutové hřiště. To bylo nově ještě doplněno o parkourové prvky. Na travnatých plochách jsou umístěny lanové prvky a zemní trampolíny. Pro relaxaci jsou k dispozici odpočinková místa a pítka na vodu.

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Plocha pro koloběžky, BMX kola a skateboardy

Celý areál je lemován asfaltovou dráhou pro in-line brusle a kola, která je zpestřená o pumptrackové boule. Výhodou moderního skateparku je fakt, že jde o litý beton,

kteří není hlučný jako kovové překážky a prvky.

AktivitaPark poskytuje zázemí všem věkovým kategoriím. Děti tam najdou herní prvky adekvátně svému věku a dovednostem. Aktivní milovníci kolečkových sportů naleznou dráhy a překážky různých obtížností přesně podle svých preferencí. Dospělým milovníkům cvičení v AktivitaParku zase slouží workoutové sportoviště, zatímco návštěvníci parku všech věkových kategorií jistě uvítají odpočinkovou zónu s lavičkami a zelení vhodnou pro pikniky.

S přípravou projektu a při jeho realizaci starostovi **Janu Váňovi** a celému vedení města stál po boku spolehlivý tým **Pavla Hajny**, vedoucího odboru rozvoje a investic městského úřadu. **/rš/**

Veselí nad Moravou: Na zrekonstruovaném náměstí Míru se stále něco zajímavého děje

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Druhá etapa rekonstrukce náměstí Míru ve Veselí nad Moravou v okrese Hodonín přinesla městu velkoryse řešený veřejný prostor. Plocha náměstí je uzpůsobena pro pořádání kulturních, společenských, sportovních a dalších akcí. Systém stínících membrán umožňuje ochranu diváků proti slunci a dešti. Přes náměstí byl navržen vodní prvek. Po celé ploše jsou rozmístěny nápojné zemní silové a datové komory, pouzdra pro vánoční strom, máji.

Podél centrální plochy vznikly klidové plochy, kde jsou umístěny lavičky s dobíjecími bezdrátovými porty. Nechybějí ani informační city-lighty či informační kiosky.

Dominantním prvkem náměstí je zastřešené pódium. Umožňuje otevřít projekci nejen směrem do náměstí, ale při

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Dominantou náměstí je zastřešené pódium

pořádání menších akcí i do prostoru parkové zóny. Pódium je v noci nasvětleno pomocí RGB programovatelných světel, což umožňuje vytvářet různé animace a světelné efekty. Pódium je využíváno také místní základní uměleckou školou i mateřskou školou, ale i zájmovými tanečními a pěveckými kroužky.

Rekonstrukce náměstí o celkových nákladech 91,5 mil. Kč byla vesměs financována z rozpočtu města. O prosazení projektu v orgánech města a o jeho přijetí veřejností se významně zasloužil starosta **Petr Kolář**. Vydátne mu v tom sekundovali bývalý místostarosta, nyní radní **Pavel Bouda**, vedoucí odboru majetku a investic **Andrea Jarošová** a referentka téhož odboru **Vladislava Nováková**. **/rš/**

Nové parkoviště ve Velkých Losinách uvítali návštěvníci obce i místní občané

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Praktický, užitečný a vděčný. Tak lze charakterizovat projekt Přednádraží – výstavba parkovacích ploch, s nímž se radnice ve **Velkých Losinách** přihlásila do naší soutěže. Jako leckde jinde také v této obci totiž bojují s nedostatkem parkovacích míst. Ve Velkých Losinách je tento problém navíc násoben skutečností, že do obce ročně zavítá více než 200 tisíc návštěvníků, které zajímá jak okolní neoporušená příroda Jeseníků, tak místní proslulá papírna, zámek či termální bazénový komplex, o lázeňských hostech ani nemluvě.

Soutěžní projekt si kladl za cíl umožnit návštěvníkům Velkých Losin zaparkovat své

vozidla v centru obce na strategickém místě vedle vlakové stanice a přímé cesty k lázním a do centra obce. Výsledkem je nové veřejné parkoviště, které od loňského února zdarma slouží návštěvníkům i místním obyvatelům. Parkoviště má kapacitu 61 stání, z nichž čtyři jsou vyhrazena pro osoby ZTP. Součástí projektu bylo také prodloužení chodníku od parkoviště až k nádraží.

Projekt vyšel na bezmála 6 mil. Kč a byl zcela uhrazen z prostředků obce. Za realizační tým projektu uvedme alespoň starostku **Janu Fialovou**, referenta výstavby a územního plánování **Jaroslava Nesvadbu** a místostarostku **Kateřinu Bláhovou**. **/rš/**

FOTO: ARCHIV OBCE

Nové parkoviště poblíž nádraží slouží ve Velkých Losinách od loňského února

MČ Praha 13 opět zabodovala v péči o životní prostředí

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Přímo v centrální části pražského sídliště Lužiny mezi Fakultní ZŠ Brdičkova a Obchodním centrem Lužiny se ještě donedávna nacházelo třicet let zanedbávané a neupravené veřejné prostranství. **Městská část Praha 13** se tam proto rozhodla vytvořit prostor, který by potěšil školáky i návštěvníky nákupního centra.

Rekonstrukce rozdělená do tří etap začala už v roce 2019. Tehdy asfaltový povrch plochy před základní školou byl nahrazen dlažbou barevně navazující na blízkou fontánu. Následovala výsadba stromů a zřízení pobytové zatravněné plochy. Věvodí jí od

graffiti vyčištěný Nárožní kámen od Jasana Zoubka. Prostor doplnil nový mobiliář.

Projekt pokračoval opravou fontány Duha – uměleckého díla z osmdesátých let 20. století, které je součástí opěrné zdi před ZŠ Brdičkova. Vzácná skleněná mozaika z dílny autorů Buriánka a Němce byla restaurována a modernizací prošla i technologie fontány.

Následovala parková úprava u obchodního centra. Doplnily se tam velké kameny a vysadily se další stromy i květiny.

Úspěšně dokončený projekt MČ Praha 13 patří do kategorie těch, které v municipálních vedou ke zlepšení života obyvatel,

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

Parková úprava u Obchodního centra Lužiny v Praze 13

chrání životní prostředí, majetek i historické hodnoty. Vůdčí osobností při jeho realizaci byla místostarostka **Marcela Plesníková**, jíž výrazně pomáhaly zaměstnankyně radnice **Jana Gilíková**, **Dana Céová**, **Anna Pešatová** a **Jana Dusilová**.

/rš/

Komunitní dům Vohančice vznikl svépomocně

UTVÁŘENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

Ještě před dvěma roky ve **Vohančicích** na Tišovsku citelně chybělo zázemí pro setkávání občanů, ale i místních spolků. Pak se však vedení obce s lidmi domluvilo, slovo dalo slovo a ve Vohančicích se pustili do stavby komunitního domu, na

níž členové místních spolků a další občané dobrovolně odpracovali přes 600 hodin. Poznamenejme, že obec má pouhé dvě stovky obyvatel.

Obec přitom platila především materiál a budované dílo podpořily i finanční dary

od občanů i firem – celkem tak bylo získáno bezmála 300 tisíc korun. Celá stavba vyšla radnici na 6,2 mil. Kč a její součástí bylo i nově vybudované přilehlé multifunkční hřiště.

Komunitní dům slouží místním spolkům, klubům i veřejnosti. Konal se tam už dětský den, TyJáTr FEST (tradiční putovní festival podporující amatérské skupiny, soubory i jednotlivé umělce). Objekt se využívá pro neformální setkávání občanů (i z okolních obcí), oslavy narozenin, grilování, uzení masa apod.

Starosta **Petr Blahák** zajistil projektovou dokumentaci komunitního domu a získal pro stavbu veřejnost. Za všechny, kdo pomohli komunitní dům vybudovat, uvedme alespoň stavebníky **Davida Nejeze** a **Leoše Nejeze**, **Jiřího Prachovského**, který se postaral o uzemnění a drobné elektroinstalace, práce, předsedu Spolku přátel Vohančice **Petra Lahodu**, stejně jako **Petra Blaháka**, jenž zajistil instalace a programování technického ovládání budovy. **/rš/**

FOTO: ARCHIV OBCE

Komunitní dům je nízkoenergetickou stavbou a byl vybaven vzduchotechnickými jednotkami s rekuperací. Nezapomnělo se ani na jímání a využívání dešťové vody

Ve Knížecích sadech v Zábřeze spolu komunikují lidé, příroda i historie

Na okraji zastavěného území města **Zábřeh** (okres Šumperk) na místě bývalé historické čtvrti vznikl jedinečný lesopark. Původní vyčerpaná louka nenabízela svým návštěvníkům prakticky žádné podněty a jako rekreační zóna byla naprosto nevyhovující. Ve třech etapách ji tak postupně nahradil nový lesopark „pěti smyslů“.

Areál nově založených Knížecích sadů je komplexně řešen tak, aby mohl být využívan celoročně všemi věkovými skupinami k odpočinku, rekreaci, pobytu v přírodě i sportu. Ovál se zpevněným povrchem představuje bezpečné místo pro in-line jízdu, stejně jako pro dětská kola a odrážedla. Kopečky jsou zase místem, kde v zimě mohou děti bezpečně sáňkovat.

Vodní prvek dodává místu na přitažlivost, navíc díky jeho osídlení rybami a obojživelníky pomáhá zvýšit místní biodiverzitu a zvyšuje dlouhodobou udržitelnost území. Knížecí sady v Zábřeze se tak staly dalším z prvků komponované krajiny, ve které vzájemně komunikují lidé, příroda, krajina s kopci, rybníky a řekou či historií.

O vybudování Knížecích sadů se zasadil starosta **František John**. Uvědomil si potenciál původní extenzivní louky založené na místě rybníka pro založení parku. Byl i iniciátorem jeho pojmenování: Využil pro ně historický název Fürstengrund již zaniklé městské čtvrti, na jejímž místě se nyní Knížecí sady rozkládají. Další osobností, která se významně zasloužila o realizaci projektu, byl **Dalibor Bartoň**, vedoucí od-

Knížecí sady slouží celoročně všem věkovým skupinám

boru rozvoje a územního plánování městského úřadu. **/rš/**

Ve Zdíbech sázejí na volnočasové aktivity

Obec **Zdiby** v okrese Praha-východ cílevědomě podporuje participaci občanů na svém dalším rozvoji. Pořádá k tomu i dotazníková šetření, z nichž vyplynulo, že občané trápí nedostatek vhodných prostranství pro volnočasové aktivity. Lidé v obci pro ně také vytipovali vhodná místa. Díky tomu ve Zdíbech vznikl i projekt Krajinářské řešení plochy zeleně Za sv. Jánem v Brnkách.

Jeho cílem bylo vytvořit veřejné místo, kde by se mohli lidé z blízkého okolí scházet, odpočívat, relaxovat nebo tam aktivně trávit volný čas. Celá plocha se nově osadila stromy a keři, vybudoval se tam nový altán, doplnil mobiliář, zrenovovalo ohniště a instalovaly se prvky pro cvičení seniorů.

Plocha pro volnočasové aktivity v Brnkách

Odtrubněním přírodního toku vznikl krajinný prvek vodní tůňka, která byla vhodně doplněna dřevěným mlýnkem a korýtkem.

To, že lokalita byla pro volnočasové aktivity vhodně vybrána, dokazuje řada akcí, které se tam opakovaně pořádají. Ať už to jsou sportovní akce, filmová představení letního kina, nebo oslavy výročí osady Brnky či pálení čarodějnic, rozsvícení vánočního brneckého stromu apod.

Projekt byl financován jak z vlastních zdrojů obce ve výši 0,4 mil. Kč, tak za podpory programu Dobré sousedství pod záštitou Letiště Praha v celkové výši 1,4 mil. Kč. Nositelkou projektu byla **Martina Schmiedtová** ze Správy veřejné zeleně obce, která se opírala o pomoc krajinářské architektky **Markéty Pešičkové**, pracovníků údržby zeleně, autora vodního prvku **Dominika Pírka** i dodavatele – firmy hřiště.cz. **/rš/**

Klostermannovo náměstí je opět chloubou Železné Rudy

V centru **Železné Rudy** na Klatovsku se nachází Klostermannovo náměstí. V minulosti tam svou slávu éru zažila kavárna Espresso. Jenže během posledních třiceti let budova zůstala opuštěná a postupně chátrala. Město o objekt mělo velký zájem, protože teprve až s převzetím a demolicí této ruiny a po své nezbytné revitalizaci by se náměstí opět mohlo zaskvíet.

Problémem však byly složité majetkové vztahy. Vše se pohnulo až v roce 2019, kdy město získalo budovu Espresso do svého majetku. Tak mohla v říjnu 2020 začít její demolice a realizace projektu nového náměstí, který se stal srdeční záležitostí starosty **Filipa Smoly**.

Současné centrum Železné Rudy se už pyšní prostranstvím, které se jako ná-

Kaskádovitý svah nabízí v několika úrovních posezení na dřevěných lavičkách a k zámečku v horní části náměstí vedou široké schody

městí nejen jmenuje, ale jako náměstí i vypadá. Kaskádovitý svah nabízí v několika úrovních posezení na stylových dřevěných lavičkách a k zámečku v horní části náměstí vedou krásné široké schody. Nechybí ani zajímavý vodní prvek – kašna symbolizující nedaleký soutok řek. V horní části náměstí byl vybudován prostor, který slouží ke konání různých kulturních akcí. Náměstí je večer osvětlené.

Ze svých prostředků město na uskutečnění projektu vynaložilo 0,92 mil. Kč. Prakticky čtyřmi miliony korun mu však k tomu přispěl Státní fond životního prostředí.

Projekt byl velkou motivací i pro členy starostova týmu, který realizaci proměny Klostermannova náměstí vedl. Mj. šlo o vedoucího majetkového odboru **Jakuba Frenzla**, bývalou vedoucí stavebního úřadu města **Lucii Hejtmánkovou** i architektky **Josefa Černého** a **Barboru Černou** z Projektční a architektonické kanceláře Josef Černý. **/rš/**

Praha 13 má svou první komunitní zahradu

Komunitní zahrada Prokopka je první svého druhu v městské části Praha 13

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA 13

Za projektem nazvaným Komunitní zahrada u ZŠ Janského, který do soutěže přihlásila městská část Praha 13, najdeme snahu starosty Davida Vodrážky dát místním obyvatelům prostor pro pěstování vlastního ovoce a zeleniny

a zároveň navýšením vegetačních prvků zlepšit mezoklimatické poměry městského klimatu v dané lokalitě.

Pro společné zahradničení a setkávání byla užší veřejnosti zpřístupněna část zrekonstruovaného pozemku u místní základní školy. Komunitní zahrada Prokopka – první svého druhu v této městské části – má výměru 2500 m² a už při jejím otevření loni v dubnu byl mezi občany o její využívání značný zájem.

Prokopka umožňuje zapojené skupině obyvatel ve volném čase nejen zahradničit, ale vytváří rovněž funkční místo pro odpočinek a sousedské setkávání. V komunitě se také společně rozhoduje o tom, kde a jak

budou umístěny lavičky, ohniště či pískoviště apod. Městská část pro komunitu zajistila i odborné poradenství a společensky prospěšný podnik Kokoza pomáhal lidem v Prokopce v jejich prvních krocích s organizací provozu zahrady či nastavení prvotních pravidel.

Náklady na rekonstrukci pozemku pro komunitní zahradu vyšly městskou částí na 2,4 mil. Kč, vesměs uhrazených z jejího rozpočtu.

Za radnici s přípravou projektu a v začátcích jeho fungování pomáhaly i zaměstnankyně radnice, zejména Renáta Uramová, Jitka Šrámková, Alice Kuchařová a Jindřiška Tichá.

/rš/

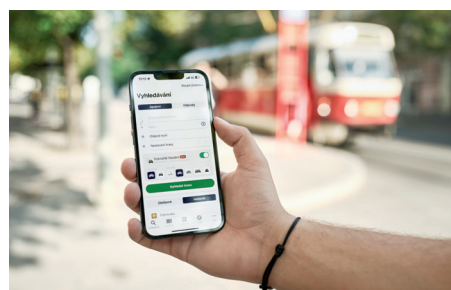
Nový plánovač trasy pomáhá cestujícím v Praze

Intermodální plánovač trasy představuje novou generaci vyhledávání dopravního spojení v Praze a Středočeském kraji. Jedná se o rozšiřující funkcionalitu mobilní aplikace PID Lítačka, která nyní má kolem 2,5 milionů uživatelů. Generačně vyšší standard vyhledávání spočítá vhodnou trasu s využitím kombinace MHD, sdílených či vlastních kol a aut, taxi a dalších prostředků dopravy, včetně vyhledání místa k parkování auta či stojanu pro kolo. Tyto a mnohé další nové funkcionality umožní dělení přepravního objemu ve prospěch udržitelných forem dopravy, což výrazně přispěje k ochraně životního prostředí ve městě a napomůže k plynulosti dopravy. Dále aplikace přináší i značné rozšíření možností pro vyhledávání na míru uživateli. Vyhledávač těží ze své bohaté datové základny, která

zahrnuje více než 30 rozdílných datových podkladů a reprezentuje tak kompletní dopravní realitu v Praze a Středočeském kraji. Pilotní provoz probíhal v červnu 2022, testovací verze aplikace pro uživatele z řad veřejnosti pak v únoru 2023.

Projekt s celkovými náklady 10,5 mil. Kč financuje ze svého rozpočtu hlavní město Praha.

Během pilotního provozu se zapojila akademická, odborná i laická veřejnost a více než 30 partnerů z veřejného i soukromého sektoru. Do testování řešení se zapojila široká veřejnost, která měla k dispozici beta verzi aplikace jak pro zařízení s Android, tak i s iOS operačním systémem, a mohla reportovat jakékoliv připomínky či nedostatky aplikace a ověřit její fungování v testovacím provozu. Připomínky veřejnosti byly zapra-

Aplikace pro uživatele je jednoduchá

FOTO: ARCHIV MČ PRAHA

covány přímo do finálního řešení ještě před veřejnou publikací aplikace.

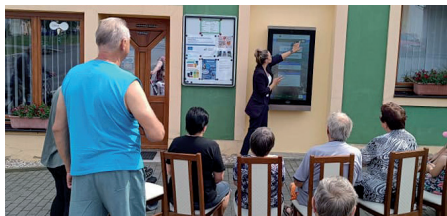
Zásahu na realizaci projektu má projektový manažer společnosti Operátor ICT Peter Svoboda, též vedl zpracování business analýzy a kooperaci s datovou platformou Golemio a vývojovými týmy napříč spektrem partnerů. Pomáhali mu Pavlína Jesenská, (business analýza a integrace do PID Lítačky), Přemysl Derbek (zajištění dat), Dennis Ryšánek (návrh datových aplikací, API a zpracování dat), Oldřich Kopp (architektura).

/ev/

Radovesice v okrese Litoměřice mají novou elektronickou úřední desku

Zastupitelstvo obce Radovesice v čele se starostou se v roce 2023 rozhodlo pro pořízení elektronické úřední desky (EÚD) od společnosti Galileo Corporation. Deska byla představena obchodním zástupcem, poté byl připraven prostor pro umístění desky, aby mohla proběhnout instalace na venkovní zeď obecního úřadu odbornými technikami, následně být propojena s internetem a webovými stránkami obce Radovesice v Ústeckém kraji. Proběhlo školení a představení EÚD veřejnosti ve spolupráci s Galileo Corporation.

Protože nové vedení obce chce držet krok s dobou, rozhodla se obec pro toto řešení. Elektronická úřední deska usnadní práci zaměstnancům obecního úřadu a občanům rychle a spolehlivě poskytne aktuální infor-

Elektronická přední deska v praxi

FOTO: ARCHIV OBCE

mace. Přínos je i ve zjednodušení vyvěšování dokumentů a zrušení nesmyslného dvojího vyvěšování (elektronické, listinné). Elektronická úřední deska zjednoduší pracovní život zaměstnancům úřadu, bude přístupná všem, neboť je zde bezbariérový přístup. Deska poutá pozornost všech věkových kategorií a působí i úsporu elektrické energie

v porovnání s EÚD jiných společností. Došlo i k modernizaci obecního úřadu – ke zlepšení přístupnosti vícestránkových dokumentů, které jsou povinně vyvěšovány na listinnou úřední desku.

Projekt byl zahájen v únoru 2023, realizace proběhla v květnu 2023, a 1. června byl systém uveden do provozu. Náklady z obecního rozpočtu obce si vyžádaly částku 207 735 Kč, dotace z Programu obnovy venkova (Ústecký kraj) byly 269 610 Kč.

Starosta obce Jiří Drobný přišel s touto myšlenkou, zasadil se o prosazení projektu v zastupitelstvu, byl „motorem“ realizace projektu, dále projekt rozvíjí vkládáním informací, a poskytl veřejnosti zdarma školení. Má tedy na projektu hlavní zásluhu.

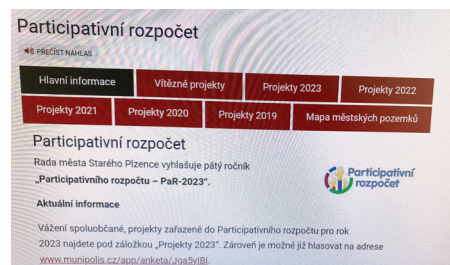
/ev/

Komunikační systém ve Starém Plzenci přispívá ke spokojenosti občanů

CHYTRÁ OBEC

O jaké nové technologie a novinky se jedná? „Zdokonalili jsme komunikační systém pro obyvatele, který je řešen koncepčně s provázaností na veškeré systémy města. Součástí systému je i mobilní aplikace pro hlášení podnětů přímo z terénu. Elektronická úřední deska slouží k prezentaci elektronických dokumentů úřední desky úřadu, zajišťuje zveřejnění elektronických dokumentů předaných přímo ze spisové služby. Mapa projektů města představuje investiční a neinvestiční projekty, a seznamuje veřejnost se strategickými záměry města. Interaktivní kiosek informuje návštěvníky města o turistických cílech a poskytovaných službách,“ popisuje systém **Radek Hroch**, tajemník města Starý Plzeň. Propojení jednotlivých technologií do

funkčního celku umožňuje úspornější provoz města. Inovativní přístupy města byly rovněž oceněny MV ČR příklady dobré praxe, Národní cenou kvality ČR a v soutěži Zlatý erb. Realizace projektu proběhla v letech 2022–2023, přičemž projekt byl financován z vlastních zdrojů a z dotačních prostředků z Ministerstva práce a sociálních věcí. Celkové náklady na pořízení elektronické úřední desky a informačního kiosku činily 420 tis. Kč, přičemž spoluúcast města byla 21 tis. Kč. „Uvědomujeme si, že nejlepším vysvědčením pro město je spokojený občan. Proto dáváme i důraz na zpětnou vazbu od občanů, na setkávání s občany a jejich zastoupení v odborných komisích a výborech. Máme zaveden i participativní rozpočet, kde občané navrhuji změny a o jednotlivých

Stránka s participativním rozpočtem

návrzích rozhodují hlasováním prostřednictvím komunikační platformy Mobilní rozhlas,“ dodal **Radek Hroch**, iniciátor projektu. Zároveň koordinoval zavádění navazujících projektů. Zásahu na uskutečnění projektu má ještě ekonom **Filip Coufal**. /ev/

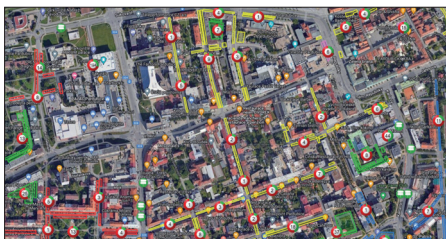
FOTO: ARCHIV MĚSTA

V Pardubicích využívají inteligentní parkovací systém

CHYTRÁ OBEC

Projekt spočívá v kompletní obměně původního parkovacího systému, nový má plnou konektivitu a možnost platby všemi možnostmi bezkontaktních plateb. Systém též ukáže obsazenost parkovacích míst a papírové parkovací karty nahradí parkovacím elektronickým identifikátorem. Dokáže rovněž informovat o volném počtu parkovacích míst, a to jak v reálném (navěšovací tabule), tak virtuálním prostředí (mobilní a webové aplikace). Informace o volných parkovacích místech v reálném čase snižují dobu zbytečného popojíždění a vyhledávání volného parkovacího místa.

Byl vytvořen webový portál pro on-line registraci rezidentů a on-line prodej parkovacích oprávnění s propojením do CRO

Ukázka systému chytrého parkování

a připraveným propojením do RSV. Všechny platby jsou integrovány do centrální databáze, lze použít až sedm způsobů mobilních a webových plateb. Byla vytvořena mobilní kontrolní aplikace pro městskou policii a kompletní systém pro evidenci a správu

systému. Zatím 30 procent klientů přešlo od každoročního přepážkového nákupu parkovacího oprávnění do on-line prostředí.

V letech 2020–2022 probíhala realizace jednotlivých částí, v květnu 2022 byl zahájen provoz. Celkové náklady na projekt činily 54 155 973 Kč a dotace z OPD byla 22 187 128.

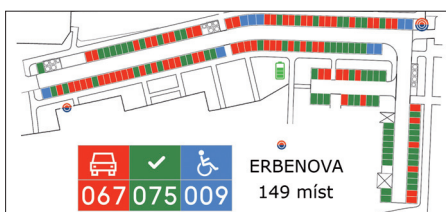
Petr Kvaš, zastupitel města, je autorem kompletní technické specifikace. Pro spuštění systému byl jmenován radou města jako osoba odpovědná za další rozvoj a správu tohoto projektu, na kterém se dále podíleli: **Tomáš Pelikán**, ředitel DPMP, **Miroslav Čada**, vedoucí odboru rozvoje a strategie magistrátu města, **Petr Harišová**, vedoucí projektového a dotačního managementu z odboru rozvoje a strategie. /ev/

/ev/

Obyvatelé Šumperka parkují chytře

CHYTRÁ OBEC

Město Šumperk se potýká s nedostatkem parkovacích míst, a to především na sídlišti. Proto instalovalo v rámci revitalizace sídliště Sever pohodlné parkování s využitím Smart technologií. V lokalitě tak přibýlo bezmála sto padesát nových parkovacích míst, z toho 11 pro imobilní. Byl zde aplikován adresný parkovací systém tvořený zemními detektory (IoT čidly) umístěnými pod každým parkovacím místem. Na digitálním displeji u vjezdu na parkoviště vidí řidiči, kolik je volných míst. Tato informace se přenáší i na webové stránky města a do aplikace Šumperk v mobilu. Součástí systému je kamerový dohledový systém, USB nabíječky, wi-fi hot-spoty, úsporné LED lampy veřejného osvětlení. Systém je připraven pro budoucí rozši-

Ukázka systému v Šumperku

řování technologií Smart City včetně potřeb pro elektromobilitu.

V revitalizované lokalitě byly vybudovány i podzemní kontejnery na tříděný odpad, přibýla zeleň a lavičky. SMART, to jsou především data, která město získá díky monitorování parkovacích míst, a získá tak přehled o využívání jednotlivých par-

kovišť v reálném čase i změny vytíženosti parkoviště. S rozšířením systému se počítá i do dalších lokalit. Realizace projektu byla zahájena 8. července 2022 a dokončena 20. prosince 2022, a vyžádala si 4,1 milionu korun. Dotace 250 000 Kč z dotačního programu SMART region Olomoucký kraj.

Město instalovalo také digitální řízení a monitoring veřejného osvětlení SMART VO, datovou optickou síť pro napojení i pro budoucí rozšiřování technologií SC ve městě.

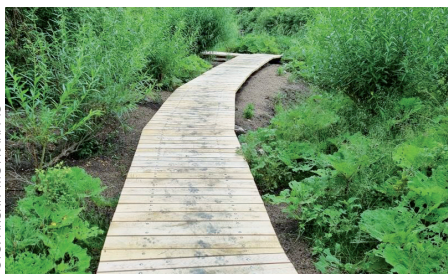
Valerie Hrubá, radní pro energetiku a Smart City, se nejvíce zasadila o tento projekt, dále pomáhali **Karel Hošek**, místostarosta, v jehož gesci jsou investice, **Pavel Volf**, vedoucí odboru strategického rozvoje, ÚP a investic. /ev/

/ev/

Obnova Krteňské cesty“ v Praze 13 se podařila

EKOLOGICKÝ PROJEKT ROKU

Společný projekt Nadace Jistota KB Praha, MČ Praha 13 a hlavního města Prahy, jež iniciovala místostarostka **Marcela Plesníková**, řeší obnovu vegetační struktury příměstské krajiny s výhledem na její dlouhodobou funkci. Jde o krajinářskou úpravu v okolí historické královské cesty, která spojuje starou usedlost Chaby a Kostel sv. Jana a Pavla v Krtni. Podél cesty byly pokáceny odumřelé a přestálé ovocné stromy a vysazeny nové, vznikla dvouřadá alej ovocných stromů se starými odrůdami (jabloně, hrušně, ořešáky, třešně). V okolí byly vysazeny ještě vrby, duby, hlohy, růže šípkové a svídy. Také přibyl nový mobiliář, informační tabule, venkovní fitness prvky, povalový

Nový povalový chodníček v mokřadu

chodníček v mokřadu a edukativní hra v krajině pro děti. Ve vlhčí části bylo upraveno prameniště potoka, byla vybudována tůň a dvě záchytné studně, které slouží jako rezervoáry vody pro zálivku dřevin.

Obnova aleje proběhla na území 0,84 ha. Vysazené stromy zajišťují odolnost území proti erozi, podporují zachytávání vody v krajině, poskytou stín, osvěží vzduch, jejich květy se stanou potravou pro hmyz, zaplodí chutné ovoce.

Dalším přínosem projektu bylo sblížení lidí při společné výsadbě i celé dvouleté realizaci. Projekt byl zahájen na jaře 2021 a ukončen na podzim 2022. Projektovou dokumentaci ve výši 50 tisíc Kč hradila MČ Praha 13, na realizaci přispěly Nadace KB Jistota darem ve výši 790 tis. Kč a HMP dotací 1076 tis. Kč. Vlastní realizace proběhla ve spolupráci s pracovníci Nadace Jistota KB. Společné výsadby aleje ovocných stromů se účastnili zástupci města, KB Praha a zástupci významných klientů banky.

Projekt byl týmovou prací Nadace Jistota KB Praha. Jmenovitě to byly **Jana Gilíková**, vedoucí **Eva Beránková**, z MČ Praha 13, Kristýna Jelínková a Klára Loudová z Nadace KB, a. s.

/ev/

Tábor zkouší srážecí stanici fosforu na vtoku do rybníku Jordán

EKOLOGICKÝ PROJEKT ROKU

Vodní nádrž (VN) Jordán v **Táboře** se již řadu let potýká s neuspokojivou jakostí vody v letních měsících. Řeší dopady určité ekologické zátěže ze splachů z polí, zejména umělých hnojiv a zároveň vypouštění odpadních vod z malých obcí, které ještě nemají ČOV. Stavba srážecí stanice, která byla realizována na základě zpracované studie, řeší, jak dosáhnout snížení fosforu a potlačení nežádoucího rozvoje fytoplanktonu ve VN Jordán. Srážecí stanice se skládá z technicky upraveného kontejneru, do kterého je umístěna dvouplášťová nádrž pro uskladnění zásoby koagulantu (síranu železnatého) a potřebné technologie pro jeho dávkování do vodního toku (Košínského potoka). Následně dochází k vysrážení fosforu do vloček, které postupně sedimentují ve vodoteči nad Jordánem. Postupně se tak zvyší přirozená sorpční schopnost sedimen-

tů na takovou úroveň, že samy budou fosfor účinně zadržovat.

Vodní nádrž Jordán slouží nejen ke sportovnímu rybolovu a ke koupání a představuje intenzivně využívanou odpočinkovou zónu. Jordán také slouží jako záložní rezervoár pro pitnou vodu. Stavba byla zahájena 1. 10. 2022 a dokončena 31. 3. 2023. Od 15. dubna 2023 probíhá zkušební provoz. Celkové náklady na realizaci akce, včetně projektové dokumentace, činily 6,1 mil. Kč. Předpokládané náklady na dvouletý zkušební provoz včetně nákladů na koagulant a pohonné hmoty potřebné pro provoz stanice jsou vypočítány na 5,374 mil. Kč. Dušič a motorem celého projektu byl **Jan Fišer**, emeritní vedoucí odboru životního prostředí Města Tábora. Na projektu dále participovali: **Radoslav Kacerovský**, místostarosta města; **Ileliška Pospíšilová**, vedoucí odboru investic

Zařízení je nyní ve zkušebním provozu

a strukturálních fondů; **Lenka Koubková**, vedoucí odboru životního prostředí; **Ing. Jakub Dvořák**, referent odboru životního prostředí.

/ev/

V Moravském Berouně využívají informační systém v cloudu

BEZPEČNÝ ÚŘAD

Předmětem projektu bylo zajištění provozu programového produktu GINIS, vedeného v informačním systému městského úřadu, v cloudovém prostředí. Jako bezpečné cloudové úložiště bylo zvoleno řešení od Microsoft Azure. Cílem a přínosem projektu bylo zvýšení bezpečnosti ochrany dat proti útokům zvenčí a současně úspora finančních prostředků tím, že odpadla údržba serveru, jednotek pro zálohování či pravidelná obnova a údržba hardwaru. Do cloudu byla převedena i spisová služba, díky čemuž došlo k plnění

povinnosti vést ji od roku 2026 v cloudovém prostředí. Prostřednictvím technologie v podobě webového klienta u spisové služby mohou pracovníci úřadu přistupovat ke svým uživatelským modulům prostřednictvím webového prohlížeče. Stejně tak je odkudkoliv přístupná i kompletní ekonomická agenda. Systém byl zaváděn v období listopad až prosinec roku 2022 se spuštěním od ledna 2023.

Veškeré náklady hradilo město z vlastního rozpočtu z peněz, vyčleněných na správu IT systémů – implementace vyšla

na 5400 Kč, náklady na provoz, který je zajišťován smluvně, činí 30 865 Kč měsíčně a služby komplexní podpory ve výši 2725 Kč, vše bez DPH.

Projekt byl realizován ve spolupráci s externím dodavatelem, zajišťujícím smluvně tyto služby. „Z pozice vedoucího úřadu jsem byl veden snahou o zavádění inovativních prvků, které by zvýšily ochranu dat spravovaných úřadem a současně přinesly zefektivnění práce,“ uvedl **Marek Malínek**, tajemník MěÚ Moravský Beroun a iniciátor projektu.

/ev/

Albrechtice u Mohelnice si pochvalují nový informační systém GINIS

BEZPEČNÝ ÚŘAD

Město **Albrechtice** také využívá cloudovou platformu Microsoft Azure, která umožňuje automaticky a pravidelně zálohovat data z informačního systému GINIS od společnosti Gordic. Město si tak zajistilo přístup k systému odkudkoliv a pochvaluje si, že odpadla nutnost údržby a zálohování. Dříve byla veškerá zodpovědnost na jedné osobě, za níž neexistoval náhradník. Městu odpadla nutnost investovat do vlastní infrastruktury, platí pouze za to, co využívá. „V dnešním rychle se vyvíjejícím světě technologií jsme přešli na moderní, účinná a bezpečná řešení, kde technologie pracují pro lidi. Toto řešení nám nabízí flexibilitu a rychlost v reakcích na potřeby města, umožňuje úsporu nákladů a zajišťuje aktuálnost a udržitelnost díky menší spotřebě elektřiny,“ vysvětlil informatik a vedoucí odboru **Libor Růžička**.

Přechod úřadu na systém MS Azure proběhl v roce 2022. Projekt byl financován výhradně z vlastních prostředků města a roční náklady na jeho provoz činí 0,3 % z městského rozpočtu. Projekt má potenciál být aplikován v dalších samosprávných celcích, neboť je univerzální, flexibilní, úsporný, bezpečný, škálovatelný a snadno zaveditelný. A to i bez účasti veřejnosti, která z důvodu vysoké míry bezpečnosti a citlivosti spravovaných informací nebyla zapojena.

Klíčovou osobností, která stojí za celým projektem, je informatik **Libor Růžička**. Právě on identifikoval potřebu změny a přišel s inovativní myšlenkou v podobě přechodu do cloudového systému. Aktivně se zasadil o jeho prosazení, koordinoval realizaci a dojednal spolupráci s dodavatelem. Na projektu se dále podíleli **Jakub Adamec**, vedoucí odboru sdělovacích prostředků

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Albrechtice jsou s vybraným systémem spokojeny

a IT, starostka města **Jana Murová**, 2. místarosta města **Milan Gross**. **/ev/**

V obci Citov vědí, jak usnadnit práci

BEZPEČNÝ ÚŘAD

Cílem projektu bylo pořídit a zavést elektronickou spisovou službu a zbavit se co nejvíce starostí s hardwarem. „Díky cloudové Spisové službě GINIS SSD ušetříme nemalé prostředky, nemusíme řešit nákup serveru a jednotek pro zálohu či pravidelnou obnovu hardware. Navíc uбудou i požadavky organizace na IT specialisty a správce. Rovněž jsme chtěli zajistit připravenost obce na splnění legislativní povinnosti vést nejpozději od 1. 1. 2026 spisovou službu v atestovaném elektronickém systému,“ uvedl starosta obce Citov **Jaromír Otáhal**, iniciátor projektu.

Spisová služba GINIS SSD zvyšuje bezpečnost díky ochraně dat před malwarem, automatizovanému zálohování, georedundanci i dalším bezpečnostním prvkům na úrovni MS Azure. Umožňuje přístup prakticky od-

kudkoliv. Elektronická spisová služba obstarává široké spektrum úkonů prováděných s dokumenty. V případě obce Citov je určena pro zaměstnance úřadu, především pro práci v podatelně. Hlavní úlohou v tomto projektu bylo na straně obecního úřadu umět správně, bezpečně a bez obtíží zpracovat dokumenty i v elektronické podobě.

Projekt byl uveden do provozu v lednu roku 2022, a byl financován z vlastních prostředků obce. Náklady za licenci, implementaci a školení činily v roce 2022 asi 63 tisíc Kč, náklady na licencování, údržbu, provoz a podporu čtvrtletně zatíží obecní rozpočet částkou zhruba 14 tisíc Kč.

Obcím zajímavým se o elektronickou spisovou službu Citov nabízí svoje zkušenosti, rady a vzájemnou pomoc. Na tomto projek-

Městský úřad je již IT bezpečný

tu se kromě starosty Jaromíra Otáhala dále podíleli **Miroslav Složil** – správce IT, **Lenka Karasová** – úředník pro práci s ESS, **Lucie Pencová** – specialista SSL. **/ev/**

Městys Žernov svítí na fotovoltaiku

KOMUNÁLNÍ A KOMUNITNÍ ENERGETIKA

Projekt, jehož obsahem bylo vybudování fotovoltaičké elektrárny s bateriemi na velké a nevyužité střeše místní obecní sokolovny a propojení tohoto systému s veřejným osvětlením, snížil přímé náklady na spotřebu elektrické energie. Ročně už nyní významně šetří finance městysu na provoz veřejného osvětlení, které je v letních měsících zcela soběstačné a nezávislé. Obec má zpracovanou kromě Strategie rozvoje městysu i případovou studii na využití energeticky obnovitelných zdrojů i komunitní energetiku, kde jsou řešeny různé varianty. „Kombinace FVE s veřejným osvětlením nám vyšla v tuto chvíli jako nejrealističtější a nejefektivnější řešení, které bude získanou energii využívat. FVE má

výkon 4,95 KWp, což je 11 panelů po 450 Wp. Baterie mají celkem 14,2 kWh. Rozva-

FOTO: ARCHIV OBCE

Instalace fotovoltaičských panelů v obci

děč veřejného osvětlení je od sokolovny, kde budou FVE a baterie umístěny, vzdálen 480 metrů,“ uvedl zastupitel **Ctibor Hůlka**.

Projekt byl zahájen v březnu 2022 a realizován do listopadu 2022. V roce 2023 probíhá pilotní provoz. Náklady na realizaci byly 674 000 Kč, dotace Královéhradeckého kraje činila 472 000 Kč. Projekt je přenositelný i do jiných obcí, které disponují veřejným osvětlením a vhodnou infrastrukturou. Vychází ze Strategie rozvoje obce a případové studie využití obnovitelných zdrojů v obci. Ing. **Ctibor Hůlka** je zastupitelem obce Žernov, autorem projektu a působí i v okolí jako energetický poradce. Zásahu na projektu dále mají **Libor Mojžíš** a všichni zastupitelé obce. **/ev/**

Obec Brumovice na Moravě cílí na energetickou neutralitu

KOMUNÁLNÍ A KOMUNITNÍ ENERGETIKA

Energeticky udržitelná obec Brumovice je projekt, který cílí na dosažení uhlíkové neutrality v obecních objektech, a to snížením energetické náročnosti budov. Projekt obnáší výměnu veřejného osvětlení za energeticky úsporné, instalaci FVE na obecní objekty, instalaci kogenerační jednotky na pelety pro centrální vytápění vybraných obecních budov.

„Chceme také zavést energetický management, který pomůže snížit spotřebu energie a založit energetické společenství. V letních měsících ji hodláme využít k výrobě pelet z odpadního dřeva, které budeme v zimních měsících využívat pro provoz kogenerační jednotky. Až bude celý projekt dokončen, náklady na energii by se měly snížit o 50 %, přičemž sdílení přebytečné elektrické energie pomůže občanům ohroženým energetickou chudobou. V neposlední řadě dosažením uh-

líkové neutrality přispějeme ke snížení dopadů klimatických změn,“ popsal plány energetik **Daniel Ullmann**.

První kroky (snížení energetické náročnosti některých budov) byly provedeny. Další etapa instalace FVE na obecní objekty bude ze 70 % financovaná z dotace RES+ č. 3., zbylé prostředky půjdou z obecního rozpočtu. Další etapy budou opět financovány z dotačních výzev a obecního rozpočtu, případně z poskytnutých úvěrů.

„Občané jsou samozřejmě informováni o plánech obce. V etapě založení se počítá se zapojením občanů do energetického společenství, jak výrobců, tak příjemců sdílené energie. Ve finální fázi předpokládáme zapojení asi 20 % rezidenčních objektů.

Daniel Ullmann, který připravuje a řídí celý projekt, navrhl jednotlivé FVE a systém energetického managementu. Jako

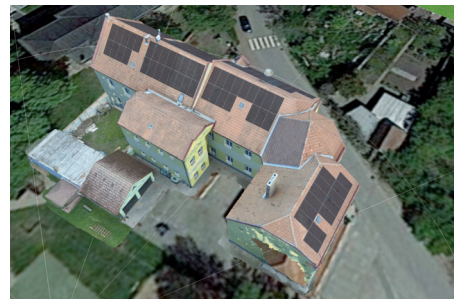

FOTO: ARCHIV OBCE

| Instalace FVE na obecních budovách

energetický koordinátor MAS poskytuje poradenství v oblasti energetických úspor a komunitní energetice, včetně vyhotovení podkladů a jednání s potenciálními členy. Na projektu se podíleli: starosta **Ing. Rudolf Kadlec**, zastupitel **doc. Mgr. Martin Zvonař, Ph.D.** /ev/

V Českém Těšíně si žáci na vlastní kůži zkoušejí záchranu lidských životů

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Pořádání preventivních bezpečnostních akcí pro žáky 9. tříd základních škol má v Českém Těšíně již deseti-letou tradici. Projekt s názvem Na vlastní kůži se pravidelně koná začátkem školního roku a naposledy se tak stalo loni 7. září. První část programu spočívá v plnění úkolů na pěti stanovištích v parku A. Sikory. Po jeho zdárném absolvování následuje rozbor prožitých situací v kolektivech jednotlivých tříd v rámci výuky.

Spoluorganizátoři akce se za dobu jejího trvání nemění. Stanoviště číslo jedna je věnováno autoškolě, kdy žáci mají možnost vyzkoušet si motocyklový trenážer a motocykly. Stanoviště číslo dvě má na starosti Městská policie (MP) Český Těšín, která

FOTO: ARCHIV MĚSTA

| Projekt Na vlastní kůži učí žáky mimo jiné, jak poskytnout první pomoc

žákům prostřednictvím nasazených alko- brýlí zprostředkovává prožití situace řízení pod vlivem alkoholu. O třetí stanoviště se dělí Pojišťovna Generali se simulováním

nárazů při jízdě vozidlem a Český červený kříž s nácvikem poskytování první pomoci po dopravní nehodě. Čtyřka patří Policii ČR a BESIPu s informacemi o pravidlech silničního provozu. Páté stanoviště má v režii Střední škola Jablunkov, která představuje své učební a studijní dopravní obory. Přínos akce je neoddiskutovatelný, žáci se seznámí především se zásadami bezpečného chování za volantem a uvědomí si postupy správného jednání v krizových situacích.

Nositelkou projektu je **Eva Widnicová**, vedoucí odboru živnostenského a dopravy MěÚ Český Těšín. O projekt se dále zasloužila **Ester Vylečková**, výchovná poradkyně ZŠ Hrabina a **Petr Glaic**, strážník a preventista MP Český Těšín. /sd/

Centrum Děčína rozeznali muzikanti

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Křížová ulice, tzv. Křížovka, dala vzniknout názvu nového hudebního open-air festivalu, jenž poprvé v minulém roce oživil veřejný prostor v centru **statutárního města Děčína**. Akce pojmenovaná Živá Křížovka, určená široké veřejnosti jako i návštěvníkům města, trvala v období od poloviny dubna až do konce měsíce září. Každou středu v podvečer nabídla příležitost pouličním muzikantům, aby přítomným posluchačům ukázali, co dovedou. Veřejné prostranství bylo za tímto účelem vybaveno novými lavičkami, květináči, barovými pultíky a stánky.

Projekt si záhy získal popularitu, o čemž svědčí i vysoká návštěvnost, a to za každého

počasí. Současně byl tento projekt významný pro místní podnikatele, kteří provozují různá pohostinství a občerstvovací služby. Velkou příležitostí byl rovněž pro místní i přespolní muzikanty různých žánrů, kteří dostali jedinečnou možnost představit své umění a zapsat se do povědomí lidí.

K hlavním přínosům projektu patří bezesporu setkávání lidí, podpora podnikatelských subjektů a hudebníků a současně oživení veřejného prostoru. Tento počín byl hrazen z rozpočtu města Děčín ve výši 100 tisíc korun.

O projekt se zasloužila **Markéta Lakomá**, vedoucí Městského centra kultury a cestovního ruchu, dále její kolegyně **Eliš-**

ka Střelková a **Zdeňka Václavková** a externí spolupracovník **Antonín Moravec**. /sd/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

| Akce Živá Křížovka byla přínosem pro všechny zúčastněné

Vzdělávací centrum v Hlinsku je raritou

Město **Hlinsko** se může pyšnit unikátním vzdělávacím centrem Planeta Hlinsko. Jeho interaktivní expozice jsou vybudovány tak, aby dokázaly atraktivně výuku žáků základních a středních škol, ale také zajímavě přiblížily veřejnosti témata ze zeměpisu, fyziky nebo geologie. Projekt má velký potenciál zaujmout a bavit nejen hlinscké občany, ale nalákat i návštěvníky ze sousedních i vzdálenějších regionů. Vznikal od července 2022 do září 2023. Náklady hradilo v plné výši město ze svého rozpočtu.

„Proč jsme v Hlinsku vytvořili svoji vlastní planetu? Jsme pevně přesvědčeni o tom, že investice do vzdělání jsou jedny z nejlépe vynaložených prostředků. A proto také u nás ve městě tak uprnutě pracujeme na obnově středního odbor-

Návštěvníci Planety Hlinsko mohou zavítat například do útroby vysavače

ného školství, proto investujeme do infrastruktury školního i mimoškolního vzdělávání na úrovni základních i mateřských škol,“ vysvětluje starosta **Miroslav Krčil**.

Planeta Hlinsko je podle vyjádření realizátorů žralokem ve světě vzdělávání, z pohledu inovativních přístupů a kreativních řešení vrcholným předátorem, který však své návštěvníky v žádném případě nespokládá. Naopak je nechá na vlastní kůži pocítit skutečnou sílu poznání mnoha zázraků, díky nimž náš svět funguje.

Kromě otce myšlenky a hnacího motoru projektu, již zmíněného starosty Miroslava Krčila, patří dík také **Janu Douckovi**, vedoucímu realizačního týmu, **Ctiboru Ducheckovi**, vedoucímu odboru investic a **Petře Pliskové**, ředitelce centra Planeta Hlinsko. **/sd/**

V knihovně v Kravařích se čtenáři cítí útulně jako doma v obýváku

Od loňského srpna vítá knihovna v **Kravařích** (okr. Opava) své čtenáře a návštěvníky ve zbrusu novém kabátě. Její omezené původní prostory totiž bránily pořádání besed či workshopů, v knihovně scházela místa k samostudiu a nebylo kam umístit moderní technologie. Vedení města tedy podpořilo projekt rekonstrukce, přesněji té části knihovny, v níž se odehrávají kulturní a společenské akce. Doplnil se výpůjční pult, vzniklo místo pro klidovou zónu a část oddělení pro dospělé čtenáře a díky mobilnímu vybavení se otevřely možnosti pro nové volnočasové aktivity.

Vskutku komunitní knihovna je dnes místem neformálních setkávání, vzdělávání i zapojování občanů do veřejného života. Napomáhá zvyšování čtenářské

Přívětivé prostory komunitní knihovny v Kravařích

gramotnosti, nabízí programy maminkám s dětmi a její prostory využívají i spolky a kroužky. Knihovna slouží i okolním obcím. Knižní fond čítá na 22 tisíc knih, z nichž 8 tisíc během rekonstrukce díky výzvě Adoptuj knihy pomohli ubytovat u sebe doma obyvatelé města.

Celkové náklady činily asi 938 tis. korun, část z nich pomohla uhradit dotace z Programu rozvoje venkova.

O prosazení projektu se velmi zasadila starostka **Monika Brzesková**, s jeho realizací významně pomohla knihovnice **Monika Ševčíková**, dále vedoucí odboru kultury **Silvie Hříbková**, referentka správy dotací **Martina Mrkvová**, jakož i místostarosta **Martin Schwarz**. **/sd/**

Radnice v Dobříši se stává galerií

Vestibul Městského úřadu v **Dobříši** se po dobu jednoho měsíce proměňuje v galerii prací místních i přespolních malířů všech věkových kategorií, profesionálů i amatérů. K vidění jsou též žákovské práce. Projekt s všefakajícím názvem Galerie na úřadě má za cíl představit vystavená výtvarná díla všem, kteří zavítají na dobříšskou radnici. Poprvé byl spuštěn v únoru 2023 a nejedná se o jednorázovou záležitost.

Umělci, kteří mají zájem takto se veřejně prezentovat, se mohou sami přihlásit na městském úřadě a nabídnout vybraná díla. Ta by měla být laděna pozitivně, aby pomohla navodit příjemnou atmosféru. Každý umělec následně sestaví uspořádání svých děl a ve spolupráci s odpovědným

Autorkou nápadu Galerie na úřadě je místostarostka Jindřiška Romba (vlevo), na snímku s Petrou Bouškou Kvapilovou

zaměstnancem úřadu je zavěsí. Díky těmto výstavám se současně podařilo oživit a zvelebit prostory vestibulu městského úřadu, kudy denně prochází mnoho lidí. Klienti úřadu si mohou krátit čas při vyřizování svých záležitostí prohlídkou obrazů. Mohou se také seznámit s medailonky jednotlivých výtvarníků.

Projekt je inspirací pro další městské či obecní úřady, kterým se podaří navázat spolupráci s lokálními místními výtvarnými umělci nebo školami. S myšlenkou podpory místních výtvarných umělců v Dobříši přišla **Jindřiška Romba**, místostarostka města. S realizací projektu pomohla **Petra Bouška Kvapilová**, jedna z místních výtvarnic. **/sd/**

Velký mlýn v Praze 8 dýchá důstojnou minulostí a žije činorodou současností

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Velký (Löwitův) mlýn, kulturní památka z 16. století v městské části Praha 8, dlouhá léta chátrala. Stavba zaujala **Pavla Kocourka** a **Barboru Růžickovou**, kteří založili Spolek Velký mlýn a v roce 2021 oslovili starostu MČ Praha 8 **Ondřeje Grose** s myšlenkou přeměny objektu na kulturní centrum a začali konat. Rekonstrukce mlýna začala v roce 2022 a stavba byla zkolaudována v polovině loňského roku. Akci financoval Spolek Velký mlýn.

Na začátku se do projektu zapojila i veřejnost formou diskusí a anket s místními spolky i jednotlivci. Hned při první návštěvě prázdného objektu se začaly objevovat představy, jak by mohlo kulturní

Dlouho chátrající Velký (dříve Löwitův) mlýn je dnes multifunkčním kulturním centrem

centrum vypadat. Nové kulturní centrum Velký mlýn dnes nabízí multifunkční pro-

story, v nichž se nachází pobočka Městské knihovny v Praze, čítárna, výstavní sál, sál pro živou kulturu a kavárna. Velký mlýn je společným projektem Spolku Velký mlýn, Městské knihovny v Praze a Rádía Junior Českého rozhlasu. Propojuje know-how všech zúčastněných institucí, nabízí lidem víceúčelový kultivovaný prostor, který dýchá minulostí a žije přítomností.

Projekt by nespátril světlo světa nebýt už zmíněných **Pavla Kocourka**, místopředsedy Spolku Velký mlýn a **Barbory Růžickové**. Za MČ Praha 8 jej podpořil kromě starosty **Ondřeje Grose** i místostarosta **Jiří Vítek** a také ředitel Městské knihovny Praha **Tomáš Řehák**. /sd/

Projděte se Prahou 13 křížem krážem

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Zajímavá kombinace naučné stezky a geohry je jádrem projektu Křížem krážem **Prahou 13**. V historických, přírodních i moderních lokalitách této pražské městské části je rozmístěno třináct dřevěných sloupků s QR kódy. Úkolem návštěvníků je, nejlépe pomocí aplikace Praha 13 v mobilu, sloupky nalézt a načíst si informace, které se věnují danému místu. Jednotlivé body stezky lze navštívit postupně nebo ji lze pojímat jako rodinný či školní výlet v délce asi 17 km po krásách a zajímavostech Prahy 13.

Původní myšlenka zvítězila v jednom z Ideathonů, které MČ Praha 13 pravidelně pořádá, a který byl zaměřen na dopravu, bydlení, volnočasové aktivity a životní

prostředí. Nápadu se ujala **Dana Céová**, vedoucí oddělení životního prostředí ÚMČ, která podobnou myšlenku nosila v hlavě několik let. Spolu s ostatními členy týmu Ideathonu vytipovala nejzajímavější a nejdůležitější lokality na území Prahy 13, sešla informace a sepsala texty. Vlastníci pozemků souhlasili s instalací infosloupků.

Stezka byla zprovozněna loni v září a přispívá k větší atraktivitě Prahy 13, která jako okrajová městská část obecně nenabízí mnoho turistických lákadel.

Do budoucna se počítá se spoluprací s Klubem českých turistů a s místními podnikateli v oboru gastro, kteří by poskytli slevy návštěvníkům, kteří naučnou stezku absolvovali.

Jeden ze třinácti infosloupků stezky Křížem krážem Praha 13

Nositelkou projektu je zmíněná **Dana Céová** a **Libor Hakl**, vedoucí oddělení projektových činností. O projekt se dále zasloužila **Martina Švorcová** z ekonomického odboru ÚMČ Praha 13. /sd/

Mateřská škola Mydlinky v MČ Praha 12 vede děti ke vztahu k přírodě

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

V městské části Praha 12 vznikla během 17 měsíců tzv. na zelené louce obrazně řečeno zelená Mateřská škola Mydlinky, která zahájila provoz loni v září. Moderní dvoupodlažní budova v pasivním energetickém standardu je díky sklonu terénu částečně zahloblena v zemi, nabízí čtyři prostorné třídy pro 112 dětí, učebnu pro speciální výuku, zázemí a centrální moderně vybavenou kuchyň. Stavba se zelenou střechou je zasazena do zahrady, na které vznikají dětská hřiště s herními prvky z přírodních materiálů, zahradní domek, domek pro drobná zvířata a eko-klubovna.

Toto vzdělávací zařízení by chtělo být i vzhledem k moderní nové budově, technologiím a vybavení školou blízkou pří-

rodě, udržitelnému rozvoji a zdravému životnímu stylu. MŠ nabízí podnětné a bezpečné místo pro zdárný rozvoj dětí, kterým dává příležitost probouzet v sobě mj. environmentální senzitivitu a budovat si vztah k udržitelnému rozvoji. Projekt pomohl financovat SFŽP ČR, Magistrát hl. m. Prahy a rozpočet MČ Praha 12.

Vojtěch Kos, současný starosta MČ Praha 12, byl jedním z iniciátorů myšlenky na výstavbu mateřské školy a od počátku tento projekt posouval kupředu. O projekt se dále zasloužila radní **Hana Jandová**, radní **Petr Prchal**, vedoucí odboru školství **Ivan Martínek**, místostarosta **Jiří Fremr**, radní **Jan Chalupný**, místostarosta **Petr Šula**, **Pavel Ledvina** a **Michal Hřčka** z odboru investic. /sd/

MŠ Mydlinky v pražských Modřanech se otevřela loni v září

Ostrava-Poruba je přátelská rodině

Ostravský městský obvod **Poruba** podporuje svými opatřeními pro-rodinné klima již řadu let. Velmi aktivní je v tomto ohledu starostka **Lucie Baránková Vilamová**, která zajišťuje politickou podporu různých dotačních projektů. Jedním z nich byl také Poruba přátelská rodině 2022, který zahrnoval čtyři programové oblasti rozložené v průběhu celého roku (Jsme komunita, Síla rodiny, Prevence a volný čas, Aktivní život – tvoříme Porubu společně) s rozdělením na konkrétní dílčí opatření, aktivity a akce (Velikonoční jarmark, Pouť babího léta, Rej broučků a berušek, Den bezpečí), které posilovaly rovněž mezigenerační soužití.

Tento projekt je příkladem dobré praxe preventivního a podpůrného charakteru,

Projekt Poruba přátelská rodině oslovil všechny generace

protože přispěl ke zkvalitnění rodinných i sousedských vztahů, předcházení sociálnímu vyloučení a podpořil aktivní život seniorů v jejich vlastním prostředí.

Do utváření projektu byla zapojena i veřejnost a to v rámci MA21, kdy se s rodinami vedl dialog a účastnily se vytváření pocitových map. ÚMO Poruba tím získal množství podnětů do budoucna. Na projekt s náklady asi 1,7 mil. Kč přispěla dotace MPSV.

Kromě starostky se o projekt zasloužila též **Jana Klečková**, vedoucí odboru strategického rozvoje, **Jana Nepřechová**, referentka pro externí financování, **Štěpánka Ostárková**, referentka pro organizaci kulturních a společenských akcí, a **Monika Saviarová**, referentka pro nízkoprahová zařízení. /sd/

Křížová cesta v Novém Hrádku kombinuje duchovno a um studentů

Otcem myšlenky vybudovat v městyse **Nový Hrádek** (okr. Náchod) křížovou cestu byl v roce 2020 **Miloš Tichý**, zástupce ředitele pro odborný výcvik ve Střední škole řemeslné v Jaroměři. Nositelem projektu se stal starosta Nového Hrádku **Zdeněk Drašnar**. Na vzniku Patnácti zastavení utrpení a naděje se spolupodílely i čtyři střední školy. Zmíněná Střední škola řemeslná vyrobila kříže, kování a keramické části, Gymnázium Jaroslava Žáka Jaroměř vytvořilo texty na infotabule a krátké úvahy k zastavením, Česká lesnická akademie Trutnov dodala dřevo na výrobu křížů a Střední průmyslová škola Otty Wichterleho z Hronova zpracovala grafickou podobu.

Symbolikou křížové cesty jsou ruce představující řemesla, jež byla u jejího zrodu, a také spolupráci. Skrze krátké úvahy studentů by cesta měla vést k za-

myšlení nad minulostí, ale i nad současnou dobou a jejími problémy. Texty jsou skryté pod QR kódy u každého z křížů. Cesta začíná poblíž Rozhledny na Šibebníku nad Novým Hrádkem, měří 2,5 km a má 15 zastavení. Slavnostně se otevřela a v červnu 2022.

Přínosem projektu je popularizace učebních a studijních oborů na uvedených školách, jakož i zvýšení turistické atraktivity regionu a jeho duchovní rozměr, kdy vznikla místa k zamyšlení, rozjímání, příp. sblížení věřících a nevěřících.

O projekt se dále zasloužil **Zdeněk Vítek**, učitel odborného výcviku ve SŠŘ v Jaroměři, **Eva Stejskalová**, učitelka jaroměřského gymnázia, **Dagmar Prokopová**, učitelka hronovské SPŠ a **Miloš Pochobradský**, ředitel trutnovské lesnické akademie.

/sd/ | Symbolem jednotlivých zastavení jsou ruce

Řemeslná Soběslav oživila turistický ruch

Celodenní kulturní akce spojená s řemeslným trhem se odehrála poslední květnovou sobotu roku 2023 na náměstí Republiky v **Soběslavi**. Na trhu se představili výrobci a prodejci hlavně z jihu Čech, pořádali také dílny. Řemeslného trhu se účastnila i Diakonie ČCE Rolnička, která ve městě provozuje chráněnou dílnu pro handicapované občany. Program akce doplnila vystoupení folkových kapel a místního folklorního souboru. Nechyběl program pro děti, který zajistili např. dobrovolníci hasiči, baráčníci nebo centrum rozvoje.

Projekt oživil kulturní scénu v regionu a oslovil všechny věkové kategorie. Vhodně zvolený termín na začátku turistické se-

Festival Řemeslná Soběslav zaujal malé i velké

zóny přivedl do města i další návštěvníky. Akce byla spojena s ToulavaFESTEM 2023, čímž získala regionální charakter. Povedlo se propojit města, která jsou významnými centry kultury v dané oblasti.

Na projektu se podílely spolky a organizace působící ve městě. Dále přispěli dobrovolníci, kteří pomohli především s realizací doprovodného programu a dílen pro děti.

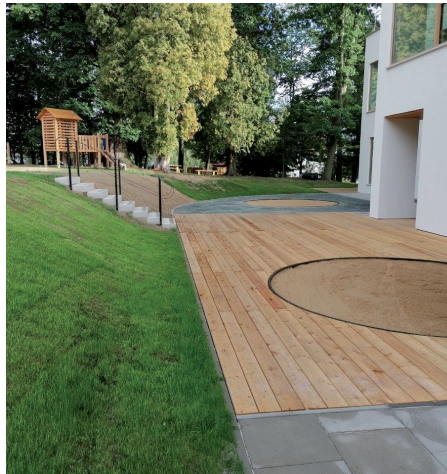
O projekt se kromě jeho nositele, starosty **Jindřicha Bláhy**, přičinila také radní **Ale- na Krejčová**, předsedkyně Komise kultury a cestovního ruchu **Irena Molíková**, radní **Petr Valeš**, členka Komise kultury a cestovního ruchu **Renata Štaubrová** a vedoucí infocentra **Michaela Pimperová**. /sd/

Nová mateřská škola v Humpolci pomohla významně navýšit kapacity

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Výstavbu mateřské školy v lokalitě Podhrad v Humpolci si vyžádal nedostatek kapacit ve stávajících školkách. Novou dvoupodlažní budovu tvoří čtyři třídy (každá pro 24 dětí) a multifunkční prostor pro hudební, výtvarné a divadelní aktivity. V přízemí navazují na třídy směrem do zahrady pobytové terasy. Objekt má zelené střechy se dvěma terasami. Navazuje na městský park, v blízkosti jsou bytové a rodinné domy. Východním směrem od školky začíná na úpatí kopce Orlíku lesopark s naučnou stezkou, židovským hřbitovem a na vrcholu se zříceninou hradu Orlík. Severně od řešeného území je soustava dvou rybníků.

Vzhledem k tomu, že narůstá počet dětí i ve spádových oblastech, může město uspokojit i jejich rodiče.

V přízemí MŠ Podhrad navazují na třídy pobytové terasy

Výstavba MŠ Podhrad znamená dosud největší investiční akci města Humpolec, které podalo žádost o dotaci. Projekt je realizován za finanční podpory z programu IROP prostřednictvím MMR, výzvy č. 7. Mateřské školy. Celkové náklady projektu činily kolem 71 mil. Kč. Příslibená dotace činí 63 mil. Kč.

S myšlenkou vybudování nové mateřské školy přišlo bývalé vedení města Humpolce. Nově zvolené vedení města převzalo již zahájenou stavbu a ve spolupráci s ředitelkou MŠ ji zdárně a včas dokončilo. Dětem se zařízení otevřelo loni v září.

Nositelkou projektu je 2. místostarosta **Pavel Hrala**. Projekt podpořila dnes již bývalá starostka **Alena Štěrbová**, dále 1. místostarosta **Petr Machek**, vedoucí oddělení investic **Petra Hložková** a ředitelka MŠ **Hana Koudelová**. /sd/

Modernizace školy v Libotenicích inspiruje

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Prostory základní školy, která je součástí příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Libotenice, se díky dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj rozrostly o novou polytechnickou učebnu s bezbariérovým přístupem a vlastním sociálním zařízením. Obec **Libotenice** (okr. Litoměřice) ji následně nechala vybavit nejmodernější IT technikou.

„Projekt jsme vymysleli s ředitelkou naší ZŠ a MŠ a se zastupiteli obce, protože stávající počítačová učebna, kde do té doby probíhala výuka informatiky, byla již technicky nedostatečná,“ popsala starostka obce **Lada Rejšková**. Základním cílem projektu bylo jednak zvýšit kvalitu vzdělání v základní škole vznikem atraktivní odborné

učebny jednak zpřístupnit školní budovu hendikepovaným či imobilním osobám. Díky dotaci z IROP ve výši téměř 2 mil. korun, kterou pomohla získat MAS Podřipsko, mohla obec rozšířit kapacitu školy a pořídit nové vybavení: interaktivní tabuli, 19 notebooků, audio, kamerový systém, bezpečnostní opatření, včetně speciálního kancelářského nábytku. Akce započala loni v únoru a skončila v srpnu.

Nová polytechnická učebna slouží žákům místním i dojíždějícím. Učebna může v budoucnu sloužit rovněž veřejnosti jako přednáškový sál díky již zmíněné bezbariérovosti a vlastnímu sociálnímu zařízení.

Polytechnická učebna obohatí výuku v ZŠ Libotenice

Projekt by nevznikl bez pomoci **MAS Podřipsko**, obecních zastupitelů v čele se starostkou **Ladou Rejškovou** a ředitelkou ZŠ a MŠ Libotenice **Hanou Motlovou**. /sd/

Základní škola v Krásné Lípě využívá při vzdělávání nejnovější technologie

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Modernizace základní školy v **Krásné Lípě** (okr. Děčín) se podařila kombinací projektů z IROP a projektů města. Jednak vznikla odborná učebna s unikátním vybavením, které zahrnuje 3D tisk, laserové gravírování, virtuální realitu nebo vědu na kouli (SCIENCE ON THE SPHERE) a dále bylo možno zajistit bezbariérovost budovy prostřednictvím výťahu. A z prostředků města bylo možno realizovat například úpravu ploch a zeleně při hlavním vstupu do budovy a systém pro využití srážkové vody v sociálních zařízeních.

V základní škole se uplatňují moderní principy vzdělávání a výchovy, kdy konzervativ-

V ZŠ Krásná Lípa mají odbornou učebnu s unikátním vybavením

ní postupy doplňují postupy alternativními s prvky například waldorfského či montessori směru. Škola opakovaně obhájila titul Ekoškola. Multimediální učebna s atraktivními moderními technologiemi je k dispozici

rovněž zájemcům z ostatních škol v regionu Šluknovska, probíhají v ní speciální výukové programy. V prostředí strukturálně a sociálně-ekonomicky postiženého regionu jde o naprosto výjimečnou realizaci.

S prvotní myšlenkou modernizace školy přišel senátor a 2. místostarosta města **Zbyněk Linhart**. Nositelkou projektu je **Ivana Jäckelová**, ředitelka ZŠ a MŠ Krásná Lípa. Na projektu se velkou měrou podíleli též projektant, autorský dozor a technický dozor stavebníka **Libor Král**, projektová manažerka **Irena Kvízová**, vedoucí odboru výstavby **Petr Simandl** a vedoucí finančního odboru **Michaela Sochová**. /sd/

Kulturní dům v Milovicích nabízí zázemí pro velké i komorní akce

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Kompletní rekonstrukce multifunkčního kulturního zařízení v **Milovicích** (okr. Nymburk), včetně zohlednění energeticky úsporných opatření, přinesla do města znovu kulturní a společenský život. Akce trvala od ledna 2019 do září 2022 a vyžádala si nemalé investice, s nimiž městu pomohla dotace.

Jaké možnosti kulturní dům nabízí? Nejrozsáhlejší částí objektu je sál s jevištěm a hledištěm pro 450 osob. Na stejném podlaží se dále nachází nová kavárna se zázemím, na něž navazuje turistické informační centrum, šatny a sociální zařízení. Imobilním osobám slouží výtah. Ve druhém podlaží je malé divadlo pro 48 sedících diváků,

Rekonstruovaný kulturní dům v Milovicích

velký sál pro konání společenských akcí s kapacitou až 400 osob s navazujícím prostorem pro občerstvení. K dispozici je velký volný prostor pro pořádání výstav, šatny

pro vystupující a sociální zázemí pro účinkující i diváky. Na prostornou halu navazuje Muzeum vojenství, které mapuje historii města Milovice od první světové války až do doby, kdy jej opustili ruští vojáci.

Úspěšná realizace projektu navrátila objektu jeho původní účel, tedy provozování divadla, kina, společenských a kulturních akcí. Slouží též výstavám a setkávání občanů. Kulturní dům využívají také okolní obce.

Za město se na projektu podílel starosta **Milan Pour**, projektová manažerka **Lucie Neuholdová** a referentka **Eva Boušková** z oddělení investic a vedoucí tohoto oddělení **Petra Košítková**. /sdl/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Rekonstrukce radnice v Mirošově byla velmi dobře promyšlená

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Projekt rekonstrukce radnice v **Mirošově** (okr. Rokycany) inicioval starosta města **Vlastimil Sýkora**, který odstartoval proces příprav už v roce 2009. Radnice totiž prošla rekonstrukcí naposledy před 40 lety, což se podepsalo na nevhodujícím vnitřním prostředí a tepelných ztrátách. Navíc všechny kanceláře úřadu byly umístěny ve 2. NP.

Na realizaci však projekt čekal do doby, kdy se dokončily potřebnější stavby, jako základní a mateřská škola, hasičárna či kanalizace. V roce 2021 uspělo město s žádostí o dotace z MMR a SFŽP a mohlo se začít. V květnu 2023 bylo vše hotovo. „Město nešlo cestou architektonické soutěže, ale

Radnice v Mirošově se dočkala rekonstrukce po 40 letech

vybralo projektanta na základě projektovaných jiných staveb včetně zkušeností s památkovými objekty,“ vysvětlil starosta.

V rámci rekonstrukce došlo ke snížení stropů ve 2. NP a prostory radnice se rozšířily o třetinu. Ve 3. NP vznikla půdní vestavba s obřadní síní, již osvětlují střešní okna, zasedací místnost a technické zázemí budovy. Nejvíce navštěvované agendy jsou umístěny v přízemí. I přes navýšení výměry objektu pomohlo zateplení, výměna oken a vytápění tepelnými čerpadly snížit spotřebu tepla více než o polovinu. Objekt je bezbariérový.

Podle starosty muselo město v průběhu příprav zdůvodňovat, proč se stavba raději nezbourá a nepostaví nová. To bylo řešeno v úzké spolupráci s projektanty stavby. Po otevření stavby příznivci bourání uznali, že se mýlili. /sdl/

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Výsledek modernizace knihovny v Roudnici nad Labem ocenil i ministr

KULTURNÍ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

Budova Knihovny Ervína Špindlera v historickém centru **Roudnice nad Labem** (okr. Litoměřice) si modernizaci zasloužila. Dočkala se jí v roce 2022 a slavnostně otevřena byla před rokem v lednu. Knihovna získala bezbariérový přístup do přízemí i do patra a nové sociální zázemí. Město dále investovalo do oprav fasád, elektroinstalace, osvětlení, vzduchotechniky, částečné výměny oken i doplnění mnoha funkčních součástí interiéru.

Moderně vybavené prostory zaujmou příjemným čtenářským koutkem či sálem pro pořádání kulturních akcí. Knihovna nabízí tisíce knižních titulů, které pravidelně doplňuje o novinky. Je přirozeným centrem komunity a občanské vzdělanosti pro mės-

to i celý region Podřipska. Oživuje a udržuje zájem o regionální kulturu, lidové tradice či místní umění. Vedle městského kulturního domu je prostorem pro veřejná setkání.

S financováním projektu modernizace pomohla dotace z IROPu a projekt byl vůbec prvním úspěšně dokončeným projektem dané výzvy. Z toho důvodu ji navštívil ministr pro místní rozvoj **Ivan Bartoš** a ocenil výsledek investice.

Nositelům projektu rekonstrukce knihovny byl starosta města **František Paďelek**. Zásluhy o zdárný výsledek akce má také projektant **Jiří Kopal**, stavbyvedoucí **Jakub Šelder**, za technický dozor stavby **Dana Lávicová**, ředitelka knihovny **Zuzana Šimáčková** a z oddělení investic **David Kunert**. /sdl/

Modernizované interiéry knihovny v Roudnici nad Labem

FOTO: ARCHIV MĚSTA

Speciální pojistný produkt určený pro:

- obce, města, městyse, městské části a obvody, kraje,
- příspěvkové organizace,
- obecně prospěšné společnosti,
- obchodní společnosti ve vlastnictví územně samosprávných celků,
- školská zařízení,
- mikroregiony nebo jiné dobrovolné svazky obcí.

PRO VAŠI OBEC JEN TO NEJLEPŠÍ

Pojištění majetku:

- budov, souboru budov a staveb,
- inženýrských a speciálních staveb (např. veřejné osvětlení, obecní rozhlas, svislé dopravní značení, dětské hřiště, chodníky, mosty, sochy, sakrální stavby),
- movitých věcí, peněz, cenností,
- strojů, strojních zařízení, elektroniky,
- skel, např. oken, prosklených dveří, výloh, skleněných reklam,
- přepravy, např. peněz, cenností, movitých věcí, lesních porostů.

Pojištění odpovědnosti:

Územní rozsah: Česká republika nebo Evropa.

Rozsah v rámci základního pojištění, především:

- odpovědnost za škodu způsobenou na věci,
- odpovědnost za újmu na zdraví a životě,
- odpovědnost za újmu vyplývající z vlastnictví nemovitosti, jiného oprávněného užívání nemovitosti včetně újmy způsobené pronajímatelem nájemci,
- odpovědnost za následnou finanční škodu, především ušlý zisk,
- odpovědnost za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem,
- odpovědnost zastupitele za škodu způsobenou obcí,
- odpovědnost za finanční škodu vzniklou v souvislosti s čerpáním dotací,
- odpovědnost za čistou finanční škodu,
- odpovědnost za nemajetkovou újmu,
- odpovědnost za škodu na věci převzaté,
- odpovědnost za škodu na věci užívané movité,
- odpovědnost za škodu na věcech vnesených a odložených,
- odpovědnost za škodu na věcech zaměstnanců,
- odpovědnost za škodu na životním prostředí,
- odpovědnost za ekologickou újmu,
- odpovědnost za újmu provozovatele ČOV.

Pojištění pro hasiče:

úrazové pojištění členů JSDHO na pojistná nebezpečí:

- smrt úrazem,
- trvalé následky úrazu,
- doba nezbytného léčení tělesného poškození úrazem,

pojištění odpovědnosti

- zřizovatele JSDHO za újmu z provozní činnosti JSDHO včetně náhrady nákladů zdrav. pojišťoven ve prospěch člena JSDHO,
- za újmu způsobenou navzájem mezi jednotlivými členy JSDHO nebo mezi JSDHO a jejím zřizovatelem,
- za škodu na věcech užívaných movitých,
- za finanční škodu.

Územní rozsah pojištění: Česká republika a státy přímo hraničící s ČR.

Úrazové pojištění zaměstnanců obecní policie:

- pojištění smrti následkem úrazu,
- pojištění trvalých následků úrazu s progresivním pojistným plněním,
- pojištění doby nezbytného léčení následků úrazu.

Pojištění vozidel:

- odpovědnost z provozu vozidla, tzv. povinné ručení,
- havarijní pojištění,
- široká škála dodatkových pojištění.

Výhody:

- široký rozsah pojistných nebezpečí,
- pojištění v nových cenách,
- volitelná spoluúčast,
- přizpůsobení se požadavkům konkrétní obce nebo města,
- široká nabídka pojištění odpovědnosti za škody,
- výhodná cena s nejširším rozsahem krytí,
- možnost pojištění dalších subjektů v rámci pojistné smlouvy obce.

Pojištěním u Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. podpoříte činnost sborů dobrovolných hasičů ve Vaší obci. Ze sjednaného pojištění může HVP, a.s. poskytnout příspěvek na činnost hasičů ve Vaší obci.

umění třídít

the art of sorting

